

INDOKOLÁSOK TÁRA

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE 2024. december 5., csütörtök

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Chilei Köztársaság között létrejött Magas Szintű Keretmegállapodás kihirdetéséről szóló 2024. évi LIX. törvényhez	908
Végső előterjesztői indokolás a Magyarország Kormánya és a Dominikai Köztársaság Kormánya között a diplomata-, szolgálati és hivatalos útlevéllel rendelkező állampolgáraik vízummentességéről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2024. évi LX. törvényhez	909
Végső előterjesztői indokolás az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezményének a 2023. évi rijádi kongresszuson aláírt Első Pótjegyzőkönyve és Zárójegyzőkönyve kihirdetéséről szóló 2024. évi LXI. törvényhez	911
Végső előterjesztői indokolás a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2023. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló 2024. évi LXII. törvényhez	912
Végső előterjesztői indokolás a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2025. évi egységes költségvetéséről szóló 2024. évi LXIII. törvényhez	938
Végső előterjesztői indokolás az online csalások elleni további hatékony fellépés érdekében szükséges és egyéb törvények módosításáról szóló 2024. évi LXIV. törvényhez	952
Végső előterjesztői indokolás a honvédelmi és adatkezelési tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXV. törvényhez	984

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeleteihez, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a Magyar Nemzeti Bank által kezelt, a nemzeti adatvagyon körébe tartozó adatok	
további felhasználás céljából történő rendelkezésre bocsátásáért megállapított díjra és annak megfizetésére	
vonatkozó részletes szabályokról szóló 60/2024. (XII. 4.) MNB rendelethez	993
Végső előterjesztői indokolás a teljes költségmutató számításáról és közzétételéről szóló	
55/2015. (XII. 22.) MNB rendelet módosításáról szóló 61/2024. (XII. 4.) MNB rendelethez	993

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Chilei Köztársaság között létrejött Magas Szintű Keretmegállapodás kihirdetéséről szóló 2024. évi LIX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Jelen kihirdető jogszabály célja az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Chilei Köztársaság között létrejött Magas Szintű Keretmegállapodás kihirdetése.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1.§

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 7. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint (3) bekezdésére, és 10. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés ad felhatalmazást, és törvénnyel kerül kihirdetésre.

2. §

Az Nsztv. 7. § (2) és (3) bekezdése, valamint 9. § (1) bekezdése szerint a Keretmegállapodás kihirdetése az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.

3.§

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a Keretmegállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét az 1–5. mellékletek tartalmazzák. A Keretmegállapodás IV részből, 41 fejezetből, 9–38-B. mellékletekből és jegyzőkönyvekből áll. A 41.8. cikk értelmében a megállapodáshoz tartozó mellékletek, függelékek, jegyzőkönyvek, megjegyzések és lábjegyzetek a Keretmegállapodás szerves részét képezik. A 41.7. cikk szerint a a 2002-ben aláírt és 2003-ban hatályba lépett EU–Chile Társulási Megállapodás V. mellékletében szereplő, a borkereskedelemről szóló megállapodás, továbbá a VI. mellékletben szereplő, a szeszes italok és az ízesített italok kereskedelméről szóló megállapodás a Keretmegállapodás részévé válik.

4. §

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés e) pontja alapján rendelkezik a Keretmegállapodás ideiglenes alkalmazásáról.

5. §

A hatályba léptető rendelkezéseket tartalmazza. A törvényjavaslat a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Az Nsztv. 10. § (4) bekezdésének megfelelően a 2. §, a 3. §, valamint az 1–5. melléklet hatálybalépésének naptári napját – a Keretmegállapodás rendelkezéseivel összehangban – a külpolitikáért felelős miniszter, annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.

A Keretmegállapodás az attól a naptól számított harmadik hónap első napján lép hatályba, amikor a Felek az e megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső eljárásaik befejezéséről szóló utolsó értesítést egymásnak megküldték.

6. §

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megfelelően tartalmazza a törvény végrehajtásáért felelős szerv megnevezését.

7. §

A Keretmegállapodás hatálybalépését követően hatályát veszti az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Chilei Köztársaság közötti társulási megállapodás, valamint az ahhoz csatolt jegyzőkönyvek kihirdetéséről szóló 2018. évi XIV. törvény.

Végső előterjesztői indokolás

a Magyarország Kormánya és a Dominikai Köztársaság Kormánya között a diplomata-, szolgálati és hivatalos útlevéllel rendelkező állampolgáraik vízummentességéről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2024. évi LX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Jelen törvény célja a Magyarország Kormánya és a Dominikai Köztársaság Kormánya között a diplomata-, szolgálati és hivatalos útlevéllel rendelkező állampolgáraik vízummentességéről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kihirdetése.

A Megállapodás létrehozására a Magyarország Kormánya és a Dominikai Köztársaság Kormánya között a diplomata-, szolgálati és hivatalos útlevéllel rendelkező rendelkező állampolgáraik vízummentességéről szóló Megállapodás létrehozására adott felhatalmazásról szóló 43/2019. (IV. 23.) ME határozat adta meg a felhatalmazást.

A felhatalmazás alapján a felek a szerződés szövegének kialakítása érdekében szakértői egyeztetéseket folytattak, melynek során kialakították a Megállapodás tervezetének szövegét.

A Megállapodás célja, hogy biztosítsa a magyar diplomata, külügyi szolgálati és szolgálati, valamint a dominikai diplomata és hivatalos útlevelek birtokosai számára a vízummentes beutazást és a legfeljebb 90 napi vízummentes tartózkodást Magyarországon és a Dominikai Köztársaságban. Az állami vezetők, valamint a hivatalos célból utazó képviselők, diplomaták és köztisztviselők részére biztosított vízummentesség nagymértékben segítheti a két ország közötti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok szorosabbra fűzését. A Megállapodás tekintettel van Magyarország európai uniós és schengeni tagságából fakadó kötelezettségeire.

Az egyik Fél államába akkreditált diplomáciai vagy konzuli képviseletein szolgálatot teljesítő azon állampolgárok, akik érvényes diplomata, szolgálati vagy hivatalos útlevéllel rendelkeznek, valamint ezen személyekkel közös háztartásban élő családtagjaik ugyanakkor előzetesen kiállított vízum birtokában léphetnek a másik szerződő Fél államának területére, ha tartózkodásuk tervezett időtartama meghaladja a 90 napot.

A Megállapodás illeszkedik a Kormány programjába, mely szerint Magyarország Kormánya külpolitikájának alapvető célja, hogy a magyar érdekek nemzetközi fórumokon és a kétoldalú kapcsolatokban történő következetes képviseletével elősegítse az ország nemzetközi súlyának növekedését.

Az Európai Unióban (EU) főszabályként uniós hatáskörbe tartozik annak eldöntése, hogy a harmadik államok polgárai vízummentesek-e vagy pedig vízumkötelezettek. A külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló, 2018. november 14-i 2018/1806 EU rendelet (a továbbiakban: Rendelet) tartalmazza a harmadik államok besorolását a két kategória valamelyikébe. A Rendelet a Dominikai Köztársaságot vízumkötelezett országként határozza meg. Ugyanakkor a Rendelet 6. cikk (1) bekezdés a) pontja lehetővé teszi, hogy az EU tagállamok saját hatáskörükben vízummentességet biztosítsanak az egyébként vízumkötelezett államok diplomata útlevéllel, szolgálati/hivatalos útlevéllel vagy különleges útlevéllel rendelkező állampolgárainak. Magyarország Kormánya e lehetőséggel élve döntött a Megállapodás aláírásáról és kezdeményezi a szerződés kötelező hatályának elismerésére való felhatalmazás megadását a kihirdetéséről szóló törvény tervezetének az Országgyűléshez történő benyújtásával.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1.§

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 7. § (1) bekezdés a) pontjára, illetve 7. § (2) bekezdésére figyelemmel, a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés ad felhatalmazást.

2. §

A Megállapodást – figyelemmel az abban szabályozott tartalomra – az Nsztv. 9. § (1) bekezdése értelmében törvénnyel szükséges kihirdetni.

3. §, 1–2. melléklet

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés b) pontjában, illetve a (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a törvényjavaslat e szakasza és a vonatkozó mellékletek tartalmazzák a belső jogba átültetendő Megállapodás hiteles magyar és angol nyelvű szövegét.

A Megállapodás leglényegesebb pontjait az alábbiakban foglaljuk össze:

Érvényes diplomata, külügyi szolgálat és szolgálati útlevéllel rendelkező magyar, illetve érvényes diplomata vagy hivatalos útlevéllel rendelkező dominikai állampolgárok száznyolcvan napos időszakonként kilencven napot meg nem haladó időtartamra vízum nélkül utazhatnak be egymás területére, illetve tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodhatnak ott.

Ugyanakkor az egyik Fél államába akkreditált diplomáciai vagy konzuli képviseletein szolgálatot teljesítő azon állampolgárok, akik a Megállapodás hatálya alá tartozó különleges útlevéllel rendelkeznek, valamint ezen személyekkel közös háztartásban élő családtagjaik, ha tervezett tartózkodásuk a fent említett időtartamot meghaladja, előzetesen kiállított vízum birtokában léphetnek a másik szerződő Fél államának területére.

A Megállapodás rendelkezései nem mentesítik a személyi hatályuk alá tartozó állampolgárokat azon kötelezettség alól, hogy a másik Szerződő Fél országa területén a vonatkozó hatályos jogszabályokat betartsák.

A Megállapodás biztosítja a szerződő Feleknek azt a jogát, hogy a beutazási vagy tartózkodási engedélyt megtagadják azon személyektől, akiknek a jelenléte közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okból nemkívánatos, illetve veszélyes. A Megállapodás alkalmazását bármelyik Fél közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okból részben vagy egészben ideiglenesen felfüggesztheti. A felfüggesztés bevezetéséről és annak feloldásáról diplomáciai úton öt napon belül értesíteni kell a másik Szerződő Felet.

A Szerződő Felek a Megállapodás végrehajtása során felmerülő vitákat és nézeteltéréseket tárgyalások és konzultációk útján, harmadik állam vagy nemzetközi törvényszék bevonása nélkül rendezik.

4. §

A törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba. A Megállapodás 16. cikke szerint a Szerződő Felek vállalják azoknak a belső jogi eljárásoknak a lefolytatását, amelyek a Megállapodás hatályba lépéséhez szükségesek. A Megállapodás azon diplomáciai csatornákon keresztül megküldött utolsó írásos értesítés kézhezvételét követő 30. (harmincadik) napon lép hatályba, amelyben a Szerződő Felek értesítik egymást a Megállapodás hatályba lépéséhez szükséges belső jogi eljárás lefolytatásáról.

A Megállapodás hatálybalépésének naptári napját, továbbá a kihirdető jogszabálynak a Megállapodás kihirdetéséről rendelkező 2. §-a, 3. §-a, 1. és 2. melléklete hatálybalépésnek naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben közzétett közleményével állapítja meg.

5. §

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés f) pontja alapján a törvény tartalmazza a szerződés végrehajtásáért felelős szerv megjelölését

Végső előterjesztői indokolás

az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezményének a 2023. évi rijádi kongresszuson aláírt Első Pótjegyzőkönyve és Zárójegyzőkönyve kihirdetéséről szóló 2024. évi LXI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányát, annak Zárójegyzőkönyvét, az Egyetemes Postaegyesület Általános Szabályzatát, valamint annak Zárójegyzőkönyvét az 1964. évi bécsi kongresszuson fogadták el. Az okiratokat Magyarországon az 1967. évi 26. törvényerejű rendelet hirdette ki.

A törvényjavaslat az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezménye Első Pótjegyzőkönyvének és Zárójegyzőkönyvének a 2023. évi rijádi kongresszuson elfogadott módosításait tartalmazza.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdése alapján kerül közzétételre a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1.§

Az Országgyűlés a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 7. § (1) a) pontjával összhangban ezzel a rendelkezéssel felhatalmazást ad az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezményének a 2023. évi rijádi kongresszuson aláírt Pótjegyzőkönyve és Zárójegyzőkönyve kötelező hatályának elismerésére.

Az Nsztv. 7. § (3) bekezdésének b) pontja alapján az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezményét módosító Pótjegyzőkönyvét és Zárójegyzőkönyvét törvényben kell kihirdetni.

2. §

Az Nsztv. 9. § (1) bekezdése alapján az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezményének a 2023. évi rijádi kongresszuson aláírt Pótjegyzőkönyve és Zárójegyzőkönyve kihirdetéséről rendelkezik.

3.§

Az Nsztv. 10. § (2) bekezdése szerint az Egyetemes Postaegyesület Egyetemes Postaegyezményének a 2023. évi rijádi kongresszuson aláírt Pótjegyzőkönyve és Zárójegyzőkönyve hivatalos magyar nyelvű fordításairól és hiteles angol nyelvű szövegeiről rendelkezik.

4. §

Ez a szakasz a törvény hatálybalépéséről rendelkezik.

5. §

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés f) pontja alapján a törvény 5. §-a a törvény végrehajtásáért felelős minisztert nevezi meg.

Végső előterjesztői indokolás a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2023. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló 2024. évi LXII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) elnöke a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 134. § (3) bekezdésében foglalt határidőig benyújtotta a 2023. évi – a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának (a továbbiakban: Médiatanács) költségvetését is magába foglaló – egységes költségvetéséről szóló törvényjavaslat-tervezetét az Országgyűlés költségvetési ügyekben illetékes bizottságához.

A Költségvetési Bizottság döntött a Hatóság 2023. évi egységes költségvetéséről szóló törvényjavaslat benyújtásáról, majd azt az Országgyűlés elé terjesztette. Az Országgyűlés a megtárgyalást követően a 2022. évi LXXXI. törvénnyel fogadta el a költségvetést.

A Hatóság kiadási és bevételi főösszege 58 600,0 millió Ft-ban került jóváhagyásra, a Médiatanács működési költségvetését pedig 621,0 millió Ft összeggel hagyta jóvá az Országgyűlés.

A Médiatanács kezelésében lévő kiadások és bevételek 2023. évi főösszege 1 330,0 millió Ft, a jóváhagyott előirányzatok szerint.

Az Mttv. 136. § (15) bekezdése alapján, a Hatóság egységes költségvetésének mellékleteként a Médiaszolgáltatástámogató és Vagyonkezelő Alap (a továbbiakban: Alap) 2023. évi költségvetését 126 577,3 millió Ft összeggel hagyta jóvá a törvényhozó testület.

Az Mttv. 134. § (3) bekezdésében és a (10) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Hatóság elnöke elkészítette az egységes költségvetés végrehajtásáról szóló zárszámadási törvényjavaslatot, melyet a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően határidőben benyújtott az Országgyűléshez, annak Költségvetési Bizottságán keresztül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1.§

A Hatóság 2023. évi költségvetési főösszegeinek teljesülése.

2. §

A HATÓSÁG 2023. ÉVI KIADÁSAINAK TELJESÜLÉSE

A Hatóságnak a 2022. évi LXXXI. törvény szerinti költségvetési kiadási előirányzata 2023-ban 58 600,0 millió Ft volt, amely 95,4%-kal, 55 890,2 millió Ft-tal teljesült. A kiadási előirányzatok alakulása az alábbi táblázatban látható. A kiadási előirányzatok teljesítésének indokolása a következő táblázat elemzése során kerül bemutatásra.

adatok millió Ft-ban

- ·	w. v. 1	Eredeti	T !: 44	Eltérés millió Ft	Eltérés %
Sorszám	Kiadások	előirányzat	Teljesítés	(=4-3)	(=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Személyi juttatások	13 470,0	12 793,3	-676,7	95,0%
1.1.	Foglalkoztatottak személyi juttatásai	13 220,4	12 289,8	-930,6	93,0%
1.2.	Külső személyi juttatások	249,6	503,5	253,9	201,7%
2.	Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	1 980,0	1 831,0	-149,0	92,5%
3.	Dologi kiadások	27 750,0	21 910,3	-5 839,7	79,0%
3.1.	Készletbeszerzés	466,4	649,2	182,8	139,2%
3.2.	Kommunikációs szolgáltatások	3 145,0	3 239,7	94,7	103,0%
3.3.	Szolgáltatási kiadások	12 628,7	8 195,5	-4 433,2	64,9%
3.4.	Kiküldetések, reklám- és propagandakiadások	430,0	264,1	-165,9	61,4%
3.5.	Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások	11 079,9	9 561,8	-1 518,1	86,3%
4.	Egyéb működési célú kiadások	10 520,0	10 654,2	134,2	101,3%
5.	Beruházások	4 860,0	8 513,5	3 653,5	175,2%
5.1.	Immateriális javak beszerzése, létesítése	560,0	1 343,6	783,6	239,9%
5.2.	Ingatlanok beszerzése, létesítése	0,0	1 187,2	1 187,2	_
5.3.	Informatikai eszközök beszerzése, létesítése	900,0	1 307,1	407,1	145,2%
5.4.	Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése	2 495,0	3 520,0	1 025,0	141,1%
5.5.	Beruházási célú előzetesen felszámított áfa	905,0	1 155,6	250,6	127,7%
6.	Felújítások	20,0	158,5	138,5	792,5%
6.1.	Ingatlanok felújítása	15,7	124,8	109,1	794,9%
6.2.	Felújítási célú előzetesen felszámított áfa	4,3	33,7	29,4	783,7%
7.	Egyéb felhalmozási célú kiadások	0,0	29,4	29,4	-
Költség	yetési kiadások összesen	58 600,0	55 890,2	-2 709,8	95,4%

1. SZEMÉLYI JUTTATÁSOK

A személyi juttatások teljesítése 2023. évben 12 793,3 millió Ft volt, ami 5,0%-kal alacsonyabb a tervezettnél (13 470,0 millió Ft).

1.1. Foglalkoztatottak személyi juttatásai

A foglalkoztatottak személyi juttatásai előirányzatának teljesítése 12 289,8 millió Ft volt. Az eredeti előirányzathoz képest kialakult 930,6 millió Ft-os megtakarítás fő oka a tervezettnél alacsonyabb tényleges létszám volt. Míg az eredeti előirányzat tervezése 750 fővel történt, addig a teljes évet figyelembe véve, átlagosan 730 fővel működött a Hatóság.

1.2. Külső személyi juttatások

A külső személyi juttatások soron 253,9 millió Ft túlteljesítés keletkezett az előirányzott 249,6 millió Ft-hoz képest, összesen 503,5 millió Ft kifizetés valósult meg (201,7%). A túlteljesítés magyarázata egyrészt a reprezentációs kiadások összegének növekedése, amely a 2023-ban megjelenő fogyasztói árindex változás – azon belül is kiemelkedő élelmiszerekre vonatkozó – kiemelkedően magas értékével magyarázható, másrészt a Hatóság megjelenése a kapcsolódó szakmai rendezvényeken szintén jelentős mértékben megnőtt. Bővült a Hatóság stratégiájának megvalósításával kapcsolatos tudományos, kutatási megbízásoknak a köre is.

2. MUNKAADÓKAT TERHELŐ JÁRULÉKOK ÉS SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó teljesítése az eredeti előirányzathoz viszonyítva 149,0 millió Ft összegű, 7,5%-os megtakarítást mutat. Az előirányzat tartalmazza a szociális hozzájárulási adót, a rehabilitációs- és a táppénz hozzájárulást, valamint a munkáltatót terhelő személyi jövedelemadót is. Az előirányzaton belül a legjelentősebb tétel a szociális hozzájárulási adó 1 633,5 millió Ft-os teljesítéssel. A megtakarítás magyarázata a foglalkoztatottak személyi juttatásai előirányzatának tervezettnél alacsonyabb összeggel megvalósuló teljesülése.

3. DOLOGI KIADÁSOK

A dologi kiadások teljesítése 2023. évben 21 910,3 millió Ft volt, ami 21,0%-kal elmarad a tervezettől (27 750,0 millió Ft).

Az 5 839,7 millió Ft összegű elmaradás legfőbb magyarázata, hogy míg az eredeti előirányzat az "Adattörlő alkalmazás" kiadásaira 10 000,0 millió Ft-ot tartalmazott (7 707,5 millió Ft üzemeltetés, 166,5 millió Ft címke beszerzés, 2 126,0 millió Ft általános forgalmi adó megbontásban), a teljesítés ennél jóval alacsonyabb összeget (3 940,0 millió Ft-ot) ért el a 2023-as évben. A tervtől való elmaradás fő oka, hogy a pénzügyi elszámolás (kifizetés) csak az október 31-ig fogyasztóknak átadott címkék, elektronikus adattörlő kódok esetében történt meg. Ennek magyarázata, hogy az adatszolgáltatás, teljesítésigazolás, számlázás, valamint a tényleges kifizetés szűk 2 hónap időtartamot vesz igénybe, így minden egyes elszámolás ezzel az időtartammal később realizálódik. A 2024-re – előzőekben ismertetett okok miatt – áthúzódott kifizetések összege 4,1 milliárd Ft volt, ami még a 2023-as évet érintette.

Ellenkező előjelű változást jelentett, hogy a Hatóságnál számos, nagy költségvetésű projekt zajlik, amelyek finanszírozása a tárgyévi költségvetési bevételek helyett, a korábbi évek tartalékaiból történik (korábbi évek tárgyévi maradványaiból képzett és felhasználásokkal csökkentett forrás). Így ezen kiadások teljesítései, "többletkiadásként" jelennek meg az eredeti előirányzathoz képest, mivel a hatályos költségvetési számviteli előírások szerint, a tárgyévi költségvetés elfogadott előirányzatai sem bevételi, sem pedig kiadási oldalon nem tartalmazhatták a tartalékokból finanszírozott tételeket. 2023. évben a korábbi évek tartalékaiból finanszírozott dologi kiadási tételek összesen 1 915,2 millió Ft-ot tettek ki.

3.1. Készletbeszerzés

A készletbeszerzés kiadásai (szakmai anyagok-, üzemeltetési anyagok-, valamint árubeszerzés) a tervet 39,2%-kal lépték túl az év végére. Külön kiemelendő az üzemeltetési anyagok beszerzése soron jelentkező 141,5 millió Ft-os többletkiadás, ugyanis e jogcímen jelentek meg az EMC épület kivitelezési szerződés keretein belül beszerzésre került akkumulátortelepek és egyéb üzemeltetési anyagok, összesen 308,0 millió Ft értékben, melyek a korábbi évek tartalékaiból finanszírozott kiadási tételek. Csökkentőleg hatott a teljesítés értékére, hogy jogszabályváltozás miatt 2023-ban az "Adattörlő alkalmazással" kapcsolatban nem került sor további címke beszerzésére (az eredeti előirányzat 166,5 millió Ft értékben tartalmazta).

3.2. Kommunikációs szolgáltatások

A kommunikációs szolgáltatások kiadása tartalmazza az informatikai szolgáltatások (számítógépes rendszerek, szoftverek tervezése, üzemeltetése, informatikai eszközök bérlése) igénybevételét, valamint az adatátviteli célú távközlési díjak, szolgáltatások költségeit. Az informatikai szolgáltatások igénybevétele soron 3 203,1 millió Ft kiadás merült fel. Az egyéb kommunikációs szolgáltatások (távközlési díjak) soron 36,6 millió Ft volt a teljesítés.

Az előirányzaton az eredeti előirányzathoz képest 94,7 millió Ft összegű többletkiadás jelentkezett 2023-ban. A többlet legfőbb összetevője a korábbi évek tartalékaiból finanszírozott kiadási tételek megjelenése, amely összesen 356,6 millió Ft értékű volt. E témában jelentősebb kiadási tételek az "Elektronikus Ügyintézés" projekt informatikai rendszerének megvalósítására kiadott 82,9 millió Ft, továbbá az EMC mérőkamra és szerverközpont projekt (a továbbiakban: "EMC" projekt) központi hálózati eszközök licence és support tételeinek beszerzéséhez kapcsolódóan kifizetett 67,9 millió Ft. A többlet mellett, a tárgyévi forrásból finanszírozott kiadásoknál 261,9 millió Ft összegű megtakarítás keletkezett.

3.3. Szolgáltatási kiadások

A szolgáltatási kiadások soron a tervezett 12 628,7 millió Ft-tól tárgyév végére 4 433,2 millió Ft-tal elmaradó teljesítés történt.

Az eredeti előirányzat azzal számolt, hogy az "Adattörlő alkalmazás" kiadásai elérik a 7,7 milliárd Ft-ot, a teljesítés viszont ettől elmaradva, 3,1 milliárd Ft-on realizálódott. Az "Adattörlő alkalmazással" kapcsolatban 2023-ban 1 547 369 db elszámolással érintett címke, adattörlő kód után 3 079,3 millió Ft rendszerüzemeltetési díj került kifizetésre, a rendszerfejlesztés 20,0 millió Ft-ba, az ügyfélszolgálat üzemeltetése további 3,1 millió Ft-ba került. A kifizetések az előző évi maradványból kerültek finanszírozásra. A kiadási tételek a szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások jogcímen jelentek meg.

A korábbi évek tartalékaiból finanszírozott kiadási tételek összesen 987,1 millió Ft-ot tesznek ki. Az "EMC" projekt vonatkozásában a mérőlabor-építés nem aktiválható kiadásai 663,8 millió Ft-tal, a bírság tartalékból finanszírozott kiadások 214,4 millió Ft-tal, a "Hír-Közmű" projekt szakmai tevékenységet segítő és egyéb szolgáltatásai 70,3 millió Ft-tal, az "Elektronikus Ügyintézés" projekt további 38,6 millió Ft-tal járult hozzá a kiadások eredeti előirányzathoz mért növekedéséhez.

A Hatóság ezen a jogcímen 931,5 millió Ft-ot költött ingatlanüzemeltetési és őrzési szolgáltatásokra, 278,5 millió Ft-ot villamosenergia beszerzésre, további 256,4 millió Ft-ot rádiós közönségmérésre.

3.4. Kiküldetések, reklám- és propagandakiadások

A kiküldetések, reklám- és propagandakiadások előirányzat teljesítése 165,9 millió Ft-tal maradt el az eredeti erőirányzattól.

A reklám- és propagandakiadások jogcímen jelentős, 222,1 millió Ft megtakarítás keletkezett, ugyanakkor 56,2 millió Ft többlet keletkezett a kiküldetések kiadásai jogcímen, ahol a tervezett 135,0 millió Ft-hoz képest 191,2 millió Ft teljesítés történt.

3.5. Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások

A különféle befizetések és egyéb dologi kiadások előirányzat teljesítése 13,7%-kal maradt el az eredeti előirányzattól. A jogcím teljesítésének 98,6%-át az általános forgalmi adóval kapcsolatos tételek teszik ki.

A működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó 2 873,0 millió Ft összegben teljesült, amely az eredeti előirányzat 71,2%-a és a dologi kiadások után felszámított, hatályos áfakulcs szerint került kiszámításra. Az elmaradás az "Adattörlő alkalmazás" alacsonyabb kiadásainak következménye.

A fizetendő általános forgalmi adó 6 552,2 millió Ft összeget tett ki (94,1%-os teljesítés).

4. EGYÉB MŰKÖDÉSI CÉLÚ KIADÁSOK

A jogcímen a 10 654,2 millió Ft-os pénzügyi teljesítésből a legjelentősebb tétel az Alap részére Elnöki Rendelkezés alapján átadott összesen 10 000,0 millió Ft támogatás volt. Az Mttv. 134. § (5) bekezdése szerint, a Hatóság a saját bevételek azon részét, amelyet a működésére nem használ fel, illetve amelyekből nem képez működési tartalékot – az elnök rendelkezése szerint – átadhatja az Alap részére. Ennek alapján 2023 májusában és szeptemberében 5 000,0-5 000,0 millió Ft került átutalásra az Alap részére, az összeget a műsorszórási költségeinek finanszírozása közérdekű célra használhatta fel.

5. BERUHÁZÁSOK

A beruházások előirányzaton 8 513,5 millió Ft összegű teljesítés történt, amely 3 653,5 millió Ft-tal haladta meg a tervértéket (175,2%-os teljesítés).

A beruházásoknál is hangsúlyosan jelennek meg a projektekhez kapcsolódó, korábbi évek tartalékaiból finanszírozott kiadások. 2023. évben a korábbi évek tartalékaiból finanszírozott kiadási tételek összesen 3 708,2 millió Ft (áfahatás további 336,4 millió Ft) többletet generáltak. Mindemellett a tárgyévi forrásból finanszírozott kiadásoknál 391,1 millió Ft összegű megtakarítás keletkezett.

5.1. Immateriális javak beszerzése, létesítése

Az immateriális javak beszerzése, létesítése jogcím a tárgyév során 1 343,6 millió Ft-os teljesítéssel, 783,6 millió Ft többletet mutat. A kiadások közül kiemelendő az "Elektronikus Ügyintézés" projekt informatikai rendszerének megvalósításához kapcsolódó beszerzés (209,0 millió Ft) valamint az AutoCAD MAP3D tervezői segédprogram és a "Hír-Közmű" rendszer kifejlesztése és üzembe helyezése kapcsán ezen jogcímen megjelenő tétele (203,8 millió Ft). További nagyobb összegű kiadási tétel az EMC épület kivitelezéséhez kapcsolódó BIM modell beszerzése.

5.2. Ingatlanok beszerzése, létesítése

A jogcímen látható 1 187,2 millió Ft-os teljesítésből 1 186,3 millió Ft az "EMC" projekthez kapcsolódik, melynek finanszírozása a korábbi évek tartalékaiból történt. Az EMC mérőlabor és szerverközpont építésére ezen a jogcímen a Hatóság 1 045,1 millió Ft-ot számolt el a kivitelezővel, továbbá 103,4 millió Ft-ot a lebonyolítási feladatok ellátásáért, valamint összesen 37,8 millió Ft-ot a tervezői művezetés és szakértői feladatok elvégzéséért fizetett ki.

5.3. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése

Az informatikai eszközök beszerzése, létesítése jogcím 1 307,1 millió Ft-os összeggel, az eredeti előirányzathoz képest 145,2%-on teljesült.

A túlteljesítésből 297,1 millió Ft az "EMC" projekthez kapcsolódik, melynek finanszírozása a korábbi évek tartalékaiból történik. 2023. évben sor került központi és felhasználói hálózati eszközök, továbbá biztonságtechnikai eszközök beszerzésére, valamint WiFi access pointok beszerzésére és felszerelésére. A Hatóság ezen a jogcímen régi HPE C7000 blade-ek cseréjére 152,3 millió Ft-ot, vezetői és munkavállalói notebookok és monitorok beszerzésére 161,9 millió Ft-ot és SAN switchek cseréjére további 88,8 millió Ft-ot költött.

5.4. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése

A beruházási kiadások legnagyobb összegét az egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése adja, mely 141,1%-os teljesülést mutat. A legjelentősebb tétel az EMC épület kivitelezője által szállított gépekhez, berendezésekhez, bútorokhoz köthető (1 225,3 millió Ft), melyek a 2023-ban átadott EMC épületben kerültek elhelyezésre. A Hatóság 414,2, millió Ft értékben vásárolt mérőműszereket és 231,9 millió Ft összegben költött mobilszolgáltatás mérő rendszer fejlesztésre. További jelentős kiadási tétel a TEMPEST mérőrendszer beszerzése 158,4 millió Ft értékben. Az év folyamán beszerzésre került 62 db személygépjármű (747,3 millió Ft) és 11 db mérőautó (257,8 millió Ft).

5.5. Beruházási célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó

A beruházási célú előzetesen felszámított áfa összege a hatályos előírásoknak megfelelő áfakulccsal számolva teljesült, ami 250,6 millió Ft többletet eredményezett az eredeti előirányzathoz képest. A többlet a beruházásokon jelentkező felülteljesüléssel magyarázható.

6. FELÚJÍTÁSOK

A felújítások jogcímen 158,5 millió Ft kiadás teljesült.

6.1. Ingatlanok felújítása

Az ingatlanok felújítása jogcímen 124,8 millió Ft kiadás teljesült a Visegrádi utcai irodaépület felújítására vonatkozó kiviteli tervdokumentáció és a Reviczky utcai irodaépület felújítására irányuló döntéselőkészítő tanulmány elkészítésével kapcsolatban, továbbá kazáncserék valósultak meg a szegedi, valamint a veszprémi hatósági irodák épületében.

3.§

6.2. Felújítási célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó

A felújítási célú előzetesen felszámított áfa összege a hatályos előírásoknak megfelelő áfakulccsal számolva 33,7 millió Ft-tal teljesült.

7. EGYÉB FELHALMOZÁSI CÉLÚ KIADÁSOK

A jogcímen központi költségvetési szervnek egyéb felhalmozási célú támogatás és dolgozóknak nyújtott lakáscélú visszatérítendő munkáltatói támogatás került elszámolásra, együttesen 29,4 millió Ft értékben.

KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN

A Hatóság 2023. évi költségvetési kiadások teljesítése összességében 55 890,2 millió Ft volt, amely a tervezett összeghez (58 600,0 millió Ft) viszonyítva 95,4%-os teljesítést mutat.

A HATÓSÁG 2023. ÉVI BEVÉTELEINEK TELJESÜLÉSE

A Hatóság teljes, törvény szerinti költségvetési bevételi előirányzata 58 600,0 millió Ft volt, amely 2023-ban 99,8%-kal, 58 462,1 millió Ft-tal teljesült. A bevételi előirányzatok, valamint azok 2023. évi teljesítéseinek bemutatása a következő táblázatban kerültek összefoglalásra. Az előirányzatok részletes magyarázatai a szöveges indokolásban találhatók.

adatok millió Ft-ban

Sorszám	Povétolok	Bevételek Eredeti Teljesítés	Toliosítás	Eltérés	Eltérés %
3013Zd111	bevetelek	előirányzat	reijesites	(=4-3)	(=4/3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Működési célú támogatások	12 855,0	12 506,3	-348.7	97,3%
	államháztartáson belülről	12 033,0	12 300,3	3 10,7	27,370
2.	Közhatalmi bevételek	36 460,0	36 687,0	227,0	100,6%
2.1.	lgazgatási szolgáltatási díjak	260,2	217,1	-43,1	83,4%
2.2.	Frekvenciadíjak	30 870,0	30 985,0	115,0	100,4%
2.3.	Azonosítók díja	2 550,0	2 622,2	72,2	102,8%
2.4.	Felügyeleti díj	2 400,0	2 670,1	270,1	111,3%
2.5.	Üzemeltetési díj	7,0	7,0	0,0	100,0%
2.6.	Egyéb bírság bevételei	372,5	181,2	-191,3	48,6%
2.7.	Késedelmi pótlék	0,3	4,4	4,1	1 466,7%
3.	Működési bevételek	9 139,0	9 261,0	122,0	101,3%
3.1.	Közvetített szolgáltatások ellenértéke	0,0	6,0	6,0	-
3.2.	Tulajdonosi bevételek	2,8	4,2	1,4	150,0%
3.3.	Kiszámlázott általános forgalmi adó	9 113,8	9 157,9	44,1	100,5%
3.4.	Biztosító által fizetett kártérítés	2,0	7,9	5,9	395,0%
3.5.	Egyéb működési bevételek	20,4	85,0	64,6	416,7%
4.	Felhalmozási bevételek	140,0	6,5	-133,5	4,6%
5.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	6,0	1,3	-4,7	21,7%
Költség	vetési bevételek összesen	58 600,0	58 462,1	-137,9	99,8%
6.	Finanszírozási bevételek	0,0	48 392,7	48 392,7	_
Bevétel	ek összesen	58 600,0	106 854,8	48 254,8	182,3%

1. MŰKÖDÉSI CÉLÚ TÁMOGATÁSOK ÁLLAMHÁZTARTÁSON BELÜLRŐL

Az Mttv. 184. § (2) bekezdés d) pontja, valamint az adatok végleges hozzáférhetetlenné tételét lehetővé tevő alkalmazás biztosításával kapcsolatos eljárási szabályok meghatározásáról szóló 726/2020. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1) alapján a Hatóság 2021-ben egy új, nem hatósági hatáskörében végzendő közfeladatot készített elő és kezdte meg annak ellátását az "Adattörlő alkalmazás" fogyasztók részére történő térítésmentes szolgáltatásának nyújtásával. Az "Adattörlő alkalmazás" a tartós adathordozó eszközök széles körénél teszi ingyenesen lehetővé az eszközön tárolt adatok biztonságos és visszavonhatatlan törlését.

A szükséges forrás központi költségvetésből történő biztosítására a Hatóság közszolgáltatási szerződést kötött az Mttv. 134. § (18) bekezdésében, valamint az R1 5. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján Budapest Főváros Kormányhivatalával (a továbbiakban: BFKH). A hatósági feladatellátás feltétele, hogy a központi költségvetésben a feladat ellátásához a fedezet a BFKH költségvetésében biztosított legyen, és azt a Hatóság részére átadja. Az eredeti tervet megváltoztatta, hogy 2023. január 1. napján hatályba lépett a Magyarország 2023. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 613/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2), melynek értelmében a költségvetési szervi formában működő háttérintézményeket a központi költségvetés felé megtakarítási és befizetési kötelezettség terheli. A Miniszterelnökség az R2 szerinti Intézkedési tervében foglaltak alapján a befizetéshez szükséges megtakarítást részben az "Adattörlő alkalmazás" 2023. évi keretösszegének csökkentésével kívánta elérni. A megtakarítási intézkedések eredményeként 2023. évben az "Adattörlő alkalmazásra" eredetileg tervezett 10 000,0 millió Ft helyett a BFKH 8 700,0 millió forintot biztosított a Hatóság részére.

Az előirányzaton szerepel még a Médiatanács hivatali szervének működését biztosító forrás 2 855,0 millió Ft összegben. Az Alaptól származó támogatás fedezi a teljes Médiaigazgatási terület, valamint a Médiatanács Titkárság Főosztály kiadásait, amely magában foglalja a Médiatudományi Intézet kiadásait is.

Az előirányzat tartalmazza továbbá a Netre fel! program keretéből a program végéig fel nem használt összeget. A Hatóság 2021-ben együttműködési megállapodás keretében az Innovációs és Technológiai Minisztériumnak (a továbbiakban: ITM) 5 500,0 millió Ft támogatást nyújtott. A két szervezet között megkötött megállapodásnak megfelelően a Támogatási Program lezárásakor az ITM visszautalta a Hatóságnak a fel nem használt támogatási összeget, 936,4 millió Ft értékben.

Az előirányzaton szerepel még 14,8 millió Ft, amely a Nemzeti Közszolgálati Egyetem 2022. évi támogatásának fel nem használt része.

2. KÖZHATALMI BEVÉTELEK

A közhatalmi bevételek előirányzata a 36 460,0 millió Ft eredeti előirányzathoz képest, 227,0 millió Ft-tal magasabb összeggel, 36 687,0 millió Ft-ban realizálódott, mely 100,6%-os teljesülést jelent.

2.1. Igazgatási szolgáltatási díjak

Az igazgatási szolgáltatási díjak a teljes bevételi struktúrában kisebb nagyságrendet képviselnek. Az eredetileg tervezett 260,2 millió Ft-tal szemben 217,1 millió Ft összeg teljesült 2023-ban, ami 16,6%-os bevétel elmaradást jelent. Az igazgatási szolgáltatási díjak teljesítése az elektronikus hírközlési igazgatási eljárási díjakból állnak. Az alacsonyabb teljesítés (43,1 millió Ft) döntő mértékben az építményengedélyezési eljárási díjbevétel elmaradásával magyarázható.

2.2. Frekvenciadíjak

A 2023. évi bevételek legnagyobb részét a széles vagy szélesebb sávú (sávszélesség>25 kHz) rendszerek után fizetendő díjak határozták meg. Ide tartoznak az országos lefedettséget elérő mobiltelefon rendszerek, és az e hálózathoz kapcsolódó mikrohullámú kiszolgáló összeköttetések. A legnagyobb díjfizetők (Magyar Telekom Nyrt., Yettel Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Zrt., DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.) ugyancsak ebbe a csoportba tartoznak.

A bevételek nagyságrendjét és pénzforgalmi ütemezését meghatározzák a korábban aláírt hatósági szerződések, amelyek a számlázások és fizetések rendjét is rögzítik. A frekvenciadíjak összességében az eredeti előirányzathoz (30 870,0 millió Ft) képest 100,4%-ban, azaz 30 985,0 millió Ft összegben teljesültek.

A következő táblázat részletesen bemutatja a frekvenciadíjak jogcímenkénti 2023. évi eredeti előirányzatát és azok teljesülését.

adatok millió Ft-ban

	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Teljesítés	Eltérés
1.	Mobil koncessziós díjak	1 240,8	1 240,8	0,0
2.	UMTS sávdíj	2 025,0	2 025,0	0,0
3.	Műsorszóró frekvenciadíj	681,6	681,1	-0,5
4.	URH frekvenciadíj	538,5	545,8	7,3
5.	Mikrohullámú frekvenciadíj	2 290,0	2 425,6	135,6
6.	Egyéb frekvenciák használati díja	46,0	46,4	0,4
7.	2012. évi pályázat frekvenciadíjai	492,3	492,3	0,0
7.1.	E-GSM 900 MHz sávdíj	300,8	300,8	0,0
7.2.	26 GHz sávdíj	191,5	191,5	0,0
8.	2014. évi pályázat frekvenciadíjai	9 018,2	9 018,2	0,0
8.1.	450 MHz sávdíj	265,7	265,7	0,0
8.2.	800 MHz sávdíj	5 400,0	5 400,0	0,0
8.3.	900 MHz sávdíj	450,0	450,0	0,0
8.4.	1800 MHz sávdíj	675,0	675,0	0,0
8.5.	2600 MHz sávdíj	2 227,5	2 227,5	0,0
9.	2016. évi pályázat frekvenciadíja (3400–3800 MHz sávdíj)	540,0	540,0	0,0
10.	2019. évi pályázat frekvenciadíjai	4 570,8	4 570,8	0,0
10.1.	700 MHz sávdíj	1 950,0	1 950,0	0,0
10.2.	2100 MHz sávdíj	1 170,0	1 170,0	0,0
10.3.	3600 MHz sávdíj	1 450,8	1 450,8	0,0
11.	2020. évi pályázat frekvenciadíjai	9 360,0	9 360,0	0,0
11.1.	900 MHz sávdíj	4 680,0	4 680,0	0,0
11.2.	1800 MHz sávdíj	4 680,0	4 680,0	0,0
12.	2022. évi pályázat frekvenciadíja	66,8	39,0	-27,8
	Frekvenciadíjak bevételei összesen	30 870,0	30 985,0	115,0

Mobil koncessziós díjak

A három nagy mobilszolgáltató (Magyar Telekom Nyrt., Yettel Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Zrt.) hatósági szerződések alapján, frekvenciahasználati jogosultsággal rendelkeztek a 900 MHz-es és 1800 MHz-es frekvenciasávokban Magyarország teljes területén, a földfelszín tekintetében, beleértve a metróalagutakat is. A szolgáltatók a szerződésben meghatározott frekvenciasávokban az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 188. § 87. pontjában foglalt meghatározás szerinti mobil rádiótelefon-szolgáltatás nyújtására jogosultak. A vonatkozó hatósági szerződések a frekvenciasávok használatának szempontjából 2022. április hónapban lejártak, de a csúsztatott számlázás miatt 2023. évben még történt pénzügyi teljesítés e sávdíj vonatkozásában. A pénzforgalmi teljesítés 2023-ban 1 240,8 millió Ft volt.

UMTS sávdíj

A frekvencialekötés és -használat díjáról szóló 1/2011. (III. 31.) NMHH rendelet e sávra vonatkozó díjszámítási eljárása és együtthatói 2014. január óta nem változtak, ezáltal ezen a jogcímen a korábbi évek bevételeivel azonos nagyságrendű teljesülést lehetett tervezni. Ennek összege a tavalyi évhez hasonlóan 2 025,0 millió Ft volt, amely összeg terv szerint teljesült.

Műszaki szempontból ugyan volt olyan szolgáltató, amely a 3G technológia alkalmazását befejezte az érintett sávban, de magát a sávot korszerűbb technológiával továbbra is használja a hatósági szerződése szerint.

Műsorszóró frekvenciadíj

A műsorszóró frekvenciadíj esetében 0,5 millió Ft-tal kevesebb realizálódott a tervhez képest.

URH frekvenciadíj

Az URH sávban évek óta stagnál a rendszerek száma, és inkább a hálózatok korszerűsítésével lehet számolni, mint azok számának növekedésével. A soron 7,3 millió Ft összegben keletkezett többlet.

Mikrohullámú frekvenciadíj

A mikrohullámú frekvenciasávok legnagyobb felhasználói a mobilszolgáltatók és a nagy sebességű adathálózatok. 2023. évben folytatódott a bekötő jellegű PP hálózatok dinamikus fejlesztése a szolgáltatók részéről a 26 GHz-es sávokon kívül. Ennek következtében, a soron magasabb bevétel realizálódott, mint ahogy azt a tervezés feltételezte. A pénzforgalmi teljesítés a tervezett 2 290,0 millió Ft helyett 135,6 millió Ft-tal magasabb összeggel, 2 425,6 millió Ft-tal valósult meg.

Egyéb frekvenciák használati díja

A kategóriába azon rendszerek tartoznak, amelyek a főbb frekvenciasávok kategóriáiba nem illenek. Tekintettel az ilyen típusú rendszerekben üzemeltetett alacsony állomásszámra és díjtételre, ez nem szignifikáns összeg a frekvenciadíj bevételek között. A teljesítés 0,4 millió Ft-tal haladta meg az eredeti előirányzatot, a tervezés bázis alapon történt.

2012. évi pályázat frekvenciadíjai

A Hatóság a 2012-ben lezárult pályázati eljárás során értékesített frekvenciasávok használatából összesen 492,3 millió Ft bevételt prognosztizált, a teljesülés ezzel megegyező összegben történt.

E-GSM 900 MHz sávdíj

Hatósági szerződések biztosítják a három nagy szolgáltató 2012. évben elnyert E-GSM 900 MHz frekvenciasáv blokkjainak használatát, valamint ezek határozzák meg a sávdíjak értékét. A sáv sorsa a mobil koncessziós 900 MHz-es blokkhoz hasonló, a vonatkozó szerződés 2022. áprilisban megszűnt, ellenben a csúsztatott számlázás miatt 300,8 millió Ft bevétel még 2023. évben is realizálódott.

26 GHz sávdíj

A 2012. évi pályázat szerint, a 26 GHz-es mikrohullámú sávban a fix sávdíjas bevételek 2014 óta gyakorlatilag konstans értéken vannak és a jövőben sem várható ennek módosulása. A sávokat használó szolgáltatók továbbra is aktívan üzemeltetnek eszközöket ebben a spektrumban, viszont műszaki fejlesztések nem lesznek az európai sávrendezés miatt.

2014. évi pályázat frekvenciadíjai

A Hatóság a 2014-ben lezárult pályázati eljárás során értékesített frekvenciasávok használatából összesen 9 018,2 millió Ft bevételt tervezett, amely 100,0%-ban teljesült.

450 MHz sávdíj

A sávot 2014. évben az MVM Net Zrt. (későbbi megvásárlása után: AH NET Zrt.) nyerte meg. A cég alapvetően a kormányzat részére kívánt távközlési szolgáltatást nyújtani a hálózat kiépítése után, melynek ütemezését és főbb jellemzőit a hatósági szerződés rögzíti. A 2023. évi teljesítés a terv szerint alakult.

800 MHz sávdíj

A 800 MHz-es sávban minden blokk elkelt, így a három nyertes szolgáltató összesen havi 450,0 millió Ft-os fizetési kötelezettséggel bír, amely a számlaegységesítési megállapodásnak megfelelően, a negyedév első hónapjának közepén kerül kiszámlázásra, 30 napos fizetési határidővel. A tervezett 5 400,0 millió Ft bevétel 100,0%-ban teljesült.

900 MHz sávdíj

A 900 MHz-es sávban szintén minden blokk elkelt, így a három nyertes szolgáltató összesen havi 37,5 millió Ft-os fizetési kötelezettséggel rendelkezik. Az előirányzat 100,0%-os teljesülést mutat.

1800 MHz sávdíj

A pályázatban korábban meghirdetett sávot a Magyar Telekom Nyrt. és a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. nyerte meg. A díjakat és azok fizetési ütemezését hatósági szerződés határozza meg. A tervezett összeg mindkét szolgáltató részéről teljes összegben megfizetésre került.

2600 MHz sávdíj

A 2600 MHz-es sávban négy blokk kelt el. A nyertes szolgáltatóknak összesen 2 227,5 millió Ft díjfizetési kötelezettségük keletkezett. A szolgáltatók a díjakat befizették, így a tervösszeg 100,0%-ban teljesült.

2016. évi pályázat frekvenciadíja (3400–3800 MHz sávdíj)

A Hatóság a 3400–3800 MHz frekvenciasáv értékesítése során 80 MHz frekvenciamennyiséget értékesített sikeresen. Frekvenciahasználati jogosultságot nyert 2034. június 15-ig a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. és a Vodafone Magyarország Zrt. Az előirányzat 100,0%-os teljesülést mutat.

2019. évi pályázat frekvenciadíjai

Összesen négy frekvenciablokkban került kiírásra pályázat, amelynek alapvető célja az 5G hálózatok terjedésének segítése volt. Az előirányzat 100,0%-ban teljesült.

700 MHz sávdíj

A sávot a három nagy mobil szolgáltató használja az árverést lezáró döntésnek megfelelően. A nyertes szolgáltatóknak összesen 1 950,0 millió Ft díjfizetési kötelezettségük keletkezett. A szolgáltatók a díjakat 100,0%-ban befizették, a tervösszeg teljesült.

2100 MHz sávdíj

A meghirdetett három blokkot a Magyar Telekom Nyrt. és a Vodafone Magyarország Zrt. használja, összesen 2*15 MHz spektrum terjedelemben. A nyertes szolgáltatóknak összesen 1 170,0 millió Ft díjfizetési kötelezettsége keletkezett. A szolgáltatók a díjakat 100,0%-ban befizették.

3600 MHz sávdíj

A meghirdetett teljes frekvenciakészlet elkelt, mindegyik pályázó nyert valamekkora sávot az 5G rendszerek részére. A nyertes szolgáltatóknak összesen 1 450,8 millió Ft díjfizetési kötelezettsége keletkezett. A szolgáltatók a díjakat 100,0%-ban befizették, így a tervösszeg teljesült.

2020. évi pályázat frekvenciadíjai

A mobil koncessziós és az E-GSM sávdíjak hatósági szerződései 2022. április hónapban lejártak, ezért a felszabaduló frekvenciablokkok újbóli értékesítésére került sor 2020–2021-ben. A 900 MHz-es és az 1800 MHz-es sávok frekvenciahasználati jogosultságainak licitálása 2021 januárjában történt meg. A résztvevő három nagy szolgáltató, a Magyar Telekom Nyrt., a Yettel Magyarország Zrt. és a Vodafone Magyarország Zrt. 15 évre szóló használati jogosultságot szerzett. A pályázatok határozatai szerint, az új blokkok után havonta fizetnek a szolgáltatók. A fizetés 2022. április 9. után kezdődött.

900 MHz sávdíj

A Magyar Telekom Nyrt. 1 248,0 millió Ft-ot, a Yettel Magyarország Zrt. 2 028,0 millió Ft-ot, a Vodafone Magyarország Zrt. 1 404,0 millió Ft-ot fizetett be. Az előirányzat 100,0%-ban teljesült.

1800 MHz sávdíj

A szolgáltatók a díjakat 100,0%-ban befizették, a Magyar Telekom Nyrt., a Yettel Magyarország Zrt., valamint a Vodafone Magyarország Zrt. is egyaránt 1 560,0 millió Ft-ot teljesített.

2022. évi pályázat frekvenciadíja

A 32 GHz-es sáv pályáztatása lezárult, a nyertesek 2023. II. félévétől használhatják a sávokat és megkezdődött a sáv számlázása. A hatályos szabályozás szerint a felhasználók a sávdíjra 50%-os díjkedvezményt kaptak. A terv azzal számolt, hogy a rendelkezésre álló 1 344 MHz értékesítésre kerül, azonban a három jelentkező összesen 1 008 MHz rádióspektrum-használati jogosultság megszerzésére pályázott, így az előirányzat 58,4%-os teljesülést mutat.

2.3. Azonosítók díja

Az azonosítók díja esetében az eredeti előirányzat 2 550,0 millió Ft, míg a teljesülés 2 622,2 millió Ft volt. Az előirányzat 102,8%-ban teljesült. A 2023-ban kiszámlázott azonosítóhasználati díj az előző évihez képest növekedést mutatott. A korábbinál magasabb díjbevétel a kijelölt azonosítók számának emelkedésével magyarázható. A Netfone Telecom Kft. 2023. évben összesen 45 db új ezres mobil számmező kijelölését kérte, míg az év végén a Vodafone Magyarország Zrt. 100 db új ezres mobil számmezőt jelöltetett ki.

A tárgyévben nem voltak olyan jogszabályi változások és azonosítóhasználati díjtétel változások, amelyek az elektronikus hírközlési szolgáltatók azonosítógazdálkodását befolyásoló, ügyszámot generáló tényezők lehettek volna. Az összes 2023. évi eljárás eredményeként 125 db véglegesített határozat vagy végzés került kiadásra. A Hatóság 2023-ban 5 esetben indított azonosítóhasználati díj fizetési kötelezettség elmaradása miatt visszavonási-, illetve számmezőátadási eljárást. Az év folyamán számottevő azonosítóhasználati díjbevétel változást eredményező cégváltozás nem történt.

2.4. Felügyeleti díj

A felügyeleti díj vonatkozásában a 2023. évi eredeti előirányzatot (2 400,0 millió Ft) és a teljesítést (2 670,1 millió Ft) összevetve, a tervezettnél 270,1 millió Ft-tal több díjbevétel realizálódott, a teljesítés az előirányzathoz viszonyítva 111,3%-os. A bevétel növekedését eredményezte, hogy kidolgozásra került egy eljárási folyamat, mely szerint a felügyeleti díj megállapításához és számlázáshoz szükséges adatbázis lehetőleg az összes érintett szolgáltató vonatkozásában rendelkezésre álljon, és minden szolgáltató teljesítse ezirányú kötelezettségét.

Az év során a felügyeleti díj fizetésére kötelezett szolgáltatók adatszolgáltatási fegyelme javult, ami a Hatóság számára is megkönnyítette a díjfizetési kötelezettség nyomon követését és a kintlévőségek behajtásához szükséges lépések megtételét.

A felügyeleti díjbevétel növekedésének további oka, hogy néhány szolgáltató a 2022 decemberében esedékes számláját nem fizette meg határidőben. Ezen 2023-ra áthúzódó tételek összesen 80,8 millió Ft-tal növelték meg terven felül a 2023. évi bevételt.

2.5. Üzemeltetési díj

A műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. törvény 43/N. § (6) bekezdése alapján, a helyi és körzeti vételkörzetű földfelszíni műsorterjesztési szolgáltatások nyújtását lehetővé tevő digitális televízióműsorszóró adó üzemeltetési jogosultságának gyakorlására feljogosító hatósági szerződésben a felek által meghatározott üzemeltetési jogosultságért fizetendő díj 7,0 millió Ft összegben realizálódott.

2.6. Egyéb bírság bevételei

Ezen a jogcímen a 372,5 millió Ft eredeti előirányzattal szemben 181,2 millió Ft bevételt realizált a Hatóság. A bírság nagyságrendje a tervezéskor nehezen becsülhető, mivel a kirótt bírságok nagymértékben függenek a szolgáltatói jogkövetés szintjétől, amit nem lehet pontosan tervezni. Éves szinten összesítve a legtöbb bírságot (29,1 M Ft) a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. teljesítette. A 2023. évben kiszabott legnagyobb bírság 10,5 millió Ft volt, mely a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt.-vel szemben került kiszabásra a fogyatékossággal élő személyek számára hozzáférhető műsorszámokra vonatkozó törvényi rendelkezések [Mttv. 39. § (2), (5) és (6) bekezdések] megsértése miatt.

2.7. Késedelmi pótlék

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (l. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) értelmében a díjak, valamint az adók módjára behajtható bevételekhez kapcsolódó késedelmi pótlékot a közhatalmi bevételek között kell kimutatni. Ezen a jogcímen a 0,3 millió Ft tervvel szemben 4,4 millió Ft volt a teljesítés.

3. MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

3.1. Közvetített szolgáltatások ellenértéke

Ezen a jogcímen a Hatóságnál 6,0 millió Ft teljesítés történt, mely az EMC mérőkamra és szerverközpont építése közben felmerült közműfogyasztás ellentételezéséből származott.

3.2. Tulajdonosi bevételek

A jogcímen az Interszputnyik Nemzetközi Űrtávközlési Szervezet befizetése került tervezésre, mely szervezetnek Magyarország az egyik alapító tagja. A nemzetközi szerződés alapján, a Hatóság képviseli hazánkat, így a szervezet a Hatóság részére utalja át adott évben a Magyarországot megillető osztalékot.

3.3. Kiszámlázott általános forgalmi adó

A kiszámlázott általános forgalmi adó bevételek az adóköteles bevételek után befolyt áfa összegét tartalmazzák, a 2023. évre érvényes 27,0%-os kulccsal. Adóköteles bevételek a frekvenciadíjak, az azonosítók díja, az üzemeltetési díj, a felhalmozási bevételek és a működési bevételek meghatározott áfaköteles része (pl. pályázati dokumentáció díja, pályázati részvételi díj). A kiszámlázott díjak általános forgalmi adója az eredeti előirányzat 9 113,8 millió Ft-os összegével szemben 9 157,9 millió Ft-ban teljesült (100,5%).

3.4. Biztosító által fizetett kártérítés

Az Áhsz. értelmében ezt a jogcímet külön soron kell nyilvántartani. A Hatóság bázis alapon tervezve 2,0 millió Ft bevételt irányzott elő, mellyel szemben a teljesülés 7,9 millió Ft volt, mely főként a gépjárművek visszatérített biztosításából eredt.

3.5. Egyéb működési bevételek

Ezen a soron a kötbérből, egyéb költség-visszatérítésekből, valamint a frekvencia tenderek pályázati részvételi díjából származó bevételek szerepelnek. A teljesítés a 20,4 millió Ft-os eredeti előirányzattal szemben 85,0 millió Ft összegben valósult meg.

4. FELHALMOZÁSI BEVÉTELEK

Ezen a jogcímen jelenik meg az ingatlanok értékesítéséből, a felesleges és az elhasználódott eszközök selejtezését követő értékesítésből, továbbá a lecserélt gépjárművek eladásából származó bevétel. A 140,0 millió Ft eredeti előirányzathoz viszonyítva, a teljesítés 6,5 millió Ft volt. A jelentős elmaradás oka, hogy a 2023. évben közzétett gépjármű értékesítési pályázatok érvényes jelentkezés hiányában eredménytelennek bizonyultak.

5. FELHALMOZÁSI CÉLÚ ÁTVETT PÉNZESZKÖZÖK

A dolgozóknak nyújtott lakáskölcsön visszatérülése a 6,0 millió Ft előirányzattal szemben 1,3 millió Ft összegben realizálódott.

KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN

A Hatóság 2023. évi költségvetési bevétele összességében 58 462,1 millió Ft volt, amely az eredeti előirányzat összegéhez (58 600,0 millió Ft) viszonyítva 99,8%-os teljesítést mutat. A keletkezett elmaradás 137,9 millió Ft.

6. FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK

A Hatóság a széleskörű feladatainak maradéktalan végrehajtása érdekében, a tárgyévi költségvetésében keletkező megtakarításaiból tartalékokat képez, melyek felhasználását az év végén kiadott Elnöki Rendelkezésben szabályozza, majd a zárszámadási törvény elfogadásával az Országgyűlés hagyja jóvá.

A hatályos számviteli rend szerint, a pénzügyi beszámolóban az előző években képzett maradványokat bevételként kell szerepeltetni. Így az előző évek Elnöki Rendelkezései, valamint a jóváhagyott zárszámadási törvényekből a fel nem használt tartalékok összegét az előirányzatok között finanszírozási bevételként kell figyelembe venni.

Fentieknek megfelelően, a bevételek között összességében 48 392,7 millió Ft-tal szerepel – pénzforgalom nélkül – az előző évi tartalékok állománya, finanszírozási bevételek megnevezéssel.

BEVÉTELEK ÖSSZESEN

A Hatóság bevételei, amely a költségvetési és finanszírozási bevételek összege, mindösszesen 106 854,8 millió Ft összegben teljesültek 2023-ban.

7. BEVÉTELELMARADÁS

Összességében a Hatóság 2023. évi költségvetési bevétele 58 462,1 millió Ft volt, amely az eredeti előirányzat összegéhez (58 600,0 millió Ft) viszonyítva 0,2%-os elmaradást mutat.

A bevétel elmaradás összegéből (137,9 millió Ft) az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) szerint 1 256,2 millió Ft többletbevételként keletkezett.

adatok millió Ft-ban

		Túlteljesítés		Bevételek teljesítésének elmaradása		
Sorszám	Előirányzat neve	Koncessziós áfa	Többlet- bevétel	"Adattörlő alkalmazás" forrása	Bevétel- elmaradás	Összesen
1.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	0,0	951,3	-1 300,0	0,0	-348,7
2.	Közhatalmi bevételek	0,0	227,0	0,0	0,0	227,0
3.	Működési bevételek	82,6	77,9	0,0	-38,5	122,0
4.	Felhalmozási bevételek	0,0	0,0	0,0	-133,5	-133,5
5.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0,0	0,0	0,0	-4,7	-4,7
	Összesen	82,6	1 256,2	-1 300,0	-176,7	-137,9

Az Ávr. 35. § (1) bekezdése szerint a közhatalmi bevételek, működési bevételek és felhalmozási bevételek előirányzatain keletkezett többletbevétel az irányító szerv hatáskörében végrehajtott előirányzat-módosítást követően használható fel.

A Hatóság a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (3) bekezdés a) pontja alapján, valamint az Mttv. 109. § (1) bekezdésben meghatározottak szerint önálló szabályozó szerv, amely kizárólag a törvénynek van alárendelve. A Hatóság elnöke az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9/A. § (1) bekezdése alapján gyakorolja az irányító szerv feladatkörének gyakorlásához szükséges hatásköröket.

A 2023. évben megképződött 1 256,2 millió Ft összegű többletbevételből a 4/2023. sz. Elnöki Rendelkezés II. fejezet 1. pontjában meghatározottaknak megfelelően a Hatóság működési tartalékot képez.

4. §

A HATÓSÁG TÁRGYÉVI MARADVÁNYA ÉS TARTALÉKA

1. TÁRGYÉVI MARADVÁNY

A maradványfelhasználással korrigált bevételi és kiadási teljesítés 12 944,2 millió Ft tárgyévi pénzmaradványt mutat, melynek felhasználására vonatkozóan az alábbiakban összefoglalt javaslat került előterjesztésre, a 2023. évi működési tartalékról, valamint a 2023. évi maradvány terhére szóló kötelezettségvállalásról és az MTVA részére történő befizetésről szóló 4/2023. számú Elnöki Rendelkezéssel egyezően.

A Hatóság a 2023. évi 181,2 millió Ft összegű bírságból származó bevétele az Mttv. vonatkozó előírásai alapján a médiatudatosság fejlesztésére fordítható.

A 2023. évben a Hatóság 3 991,6 millió Ft összegű működési tartalékot képzett. A megképzett tartalék a következő években a Hatóság működésének, feladatai ellátásának fedezetére és az Alap részére történő befizetésre használhatja fel, más célra nem elvonható.

Az "Adattörlő alkalmazás" 2023. évi teljes forrása, 8 700,0 millió Ft összegben maradványként átvitelre kerül a 2024-es évre. A tárgyidőszakban 3 940,0 millió Ft kiadás merült fel, amely teljes egészében a 2022. évi 9 740,7 millió Ft maradvány terhére lett elszámolva. A szolgáltatás indulása óta 14 500,7 millió Ft göngyölített maradvány keletkezett. A göngyölített maradvány a 2026. évi teljesítések fedezetét fogja biztosítani, mivel az utolsó évben – terv szerint – már nem fog finanszírozási forrás érkezni a Hatósághoz.

A pénzmaradványból finanszírozható a 2023. évi kötelezettségvállalással terhelt 71,4 millió Ft értékű szállítói kötelezettség 2024. évi kiadásai.

adatok millió Ft-ban

	Megnevezés	Összeg
1.	Előző évek tartalékainak nyitó értéke	48 392,7
2.	Előző évek tartalékainak évközi változása (felhasználása/átcsoportosítása)	-10 372,3
	Felhasználások	
	E-közmű felhasználás ("Hír-Közmű" projekt)	-754,3
	Bírságból médiatudatosság fejlesztésére felhasználás	-644,0
	EMC mérőlabor forrás felhasználás	-4 447,7
	Digitális földfelszíni technológia váltás kiadásai ("Netre fel!")	-21,9
	"Adattörlő alkalmazás"	-3 940,0
	"Elektronikus Ügyintézés"	-564,4
	Átcsoportosítások	
	Bírság pénzforrás túllépés miatti átcsoportosítás	369,5
	Működési tartalékból pénzforrás átcsoportosítás	-369,5
3.	Előző évek fel nem használt maradványai (1.+2.)	38 020,4
4.	Tárgyévi működési pénzmaradvány	12 944,2
	Adatok végleges hozzáférhetetlenné tételéhez kapcsolódó feladatok maradványa ("Adattörlő alkalmazás")	8 700,0
	2023. évi befolyt bírság felhasználása a médiatudatosság fejlesztés forrásra	181,2
	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	71,4
	Maradványképzés működési tartalékra	3 991,6
Pénzi	maradvány záró értéke összesen (3.+4.)	50 964,6

A 2023. évben keletkezett pénzmaradvány teljes összege kötelezettségvállalással lekötött maradványnak minősül, így a Hatóságnak az Országgyűlés döntési hatáskörébe tartozó szabad maradványa nincs.

2. A HATÓSÁG TARTALÉKAINAK RÉSZLETES BEMUTATÁSA

2.1. Következő évek működési tartaléka (29 850,9 millió Ft)

A következő évek működési tartaléka az Mttv. 134. § (1) bekezdésében adott felhatalmazás alapján jött létre Elnöki Rendelkezések alapján a korábbi években. A Hatóság ugyanezen § (4) bekezdése szerinti saját bevételéből – a bírság kivételével – évente legfeljebb a tényleges adott évi bevétele huszonöt százalékának megfelelő mértékig tartalékot képezhet. Az így képzett tartalék a következő években a Hatóság működésének, feladatai ellátásának fedezetére használható fel. A Hatóság ellátja mind a média, mind a hírközlés szabályozási és felügyeleti feladatait. Ennek célja a fejlődés és a piaci verseny kibontakoztatása és a fogyasztók érdekeinek hatékony képviselete. A Hatóság 2023. évben 3 991,6 millió Ft további tartalék képzéséről döntött.

2.2. Forrás 12 tartalék ("Hír-Közmű") (3 507,9 millió Ft)

A Hatóság a "Hír-Közmű" rendszer létrehozásával a teljes magyarországi hírközlési rendszer átláthatósága szempontjából kiemelkedő – a földhivatali nyilvántartási kataszterhez hasonló – jelentőségű rendszert hoz létre, mely hosszabb távon képes lesz kiszolgálni a hatósági, közigazgatási és a hírközlési piaci szereplők (szolgáltatók,

üzemeltetők, tervezők) felhasználási és információs igényein túl az állami szervek, a lakosság és az EU részéről felmerülő, egyre növekvő adatszolgáltatási igényeket.

A "Hír-Közmű" rendszer több lépcsőben kerül kialakításra, melynek első ütemében a hírközlés hálózati nyilvántartás adatbázis struktúráját, valamint az építésügyi hatósági és építésfelügyeleti eljárások elektronikus támogatását megvalósító rendszerkomponensek kerültek kialakításra és bevezetésre "Hír-Közmű 1.0" néven. A "Hír-Közmű 1.0" rendszer 2022. decembertől működésbe lépett, ezáltal 2023. január 2-án megnyílt a lehetőség a "Hír-Közmű 1.0" rendszer használatára, egyúttal az elektronikus hírközlési építmények elhelyezéséről és az elektronikus hírközlési építményekkel kapcsolatos hatósági eljárásokról szóló 20/2020. (XII. 18.) NMHH rendelet szerinti elektronikus engedélyeztetésre. A 2023. április 2-ig tartó időszakban még nem kötelező, csak önként választható jelleggel történt a tervdokumentációk Egységes Hírközlési Objektummodell (a továbbiakban: EHO) szerinti benyújtása, majd 2023. június 1-től – a bontási engedélykérelem kivételével – minden engedélykérelmet EHO követelmények szerint kell benyújtani a Hatósághoz. 2023. évben sor került az Egységes Szakági Tervezéstámogató Rendszer (ESZTER) továbbfejlesztésének előkészítésére is, mely a szoftver használatának első éve során bejelentett felhasználói igények, változtatások, valamint a Hírközlés Hálózati Nyilvántartásról szóló 21/2020. (XII. 18.) NMHH rendelet szerinti adatszolgáltatás megvalósítását támogató funkciók fejlesztését foglalja magában.

2.3. Forrás 13 tartalék ("Netre fel!") (213,4 millió Ft)

A hazai mobilszolgáltatók, 2021 folyamán egyértelművé tették, hogy a nemzetközi trendekkel összhangban 2022–2023-ban tervezik a 3G hálózataik lekapcsolását a rendelkezésükre álló rádióspektrum hatékonyabb használata, az üzemeltetési költségek csökkentése, és a 4G valamint 5G fejlesztések felgyorsítása céljából. A jelenleg üzemelő technológiák közül a 3G kivezetése a leginkább megoldható, tekintettel arra, hogy ma már alig van adatforgalom 3G-n, annak több mint 95,0%-a 4G-n megy és a 3G kivezetésével a 2G le tudja kezelni a hanghívásokat.

Az uniós szabályozási környezetre, különösen a technológia semlegesség elvére tekintettel, a Hatóságnak nincs szabályozói beavatkozási lehetősége a mobilszolgáltatók által használt technológiák közötti választásra vonatkozó döntésekbe, de mint a rádióspektrumgazdálkodásért felelős szervezetnek, a Hatóságnak is stratégiai célja a korlátos erőforrást jelentő frekvenciák hatékonyabb használata, valamint fontos cél az elektronikus hírközlési szolgáltatások fogyasztóinak védelme. A Hatóság ezért 2021 folyamán kidolgozta és 2022 elején elindította a 3G kivezetéssel kapcsolatos programját, a "Netre Fel!" programot.

A "Netre Fel!" program keretében indult a Hatóság szponzorálása mellett a Mobilkészülék-csere támogatási program (a továbbiakban: Támogatási Program). A Támogatási Program célja a lakosság hozzásegítése korszerű 4G vagy 5G képes mobil készülékhez. Ezen cél megvalósítására, a Hatóság 5,0 milliárd forintos keretösszeget biztosított, melyet még 2021-ben utalt át. A "Netre Fel!" program jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a három vezető mobilszolgáltató közül, 2022 folyamán a Magyar Telekom Nyrt. teljesen, a Yettel Magyarország Zrt. és a Vodafone Magyarország Zrt. pedig részlegesen úgy kapcsolhatta le 3G hálózatát, hogy egyáltalán nem voltak a 3G szolgáltatás kiesésével kapcsolatos fogyasztói panaszok. A Támogatási Program sikerét mutatja, hogy 117 589 darab készülékcsere történt, ami 4 203,8 millió Ft kifizetését jelentette a támogatási keretösszegből.

2.4. EMC mérőkamra és szerverközpont tartalék (1881,9 millió Ft)

A Hatóság a több éves előkészítő munkálatokat követően, a 2020-as évben megkezdte az uniós közbeszerzési értékhatárt meghaladó nyílt közbeszerzési eljárás keretében kiválasztott kivitelezővel az új, modern, többfunkciós műszaki épület létrehozásának fizikai megvalósítását a Visegrádi utcai telephelyén. A forrás ennek megvalósítása során használható fel. Az épület két legjelentősebb eleme egy új EMC mérőkamra több kisebb méretű mérőlaboratóriummal, valamint egy biztonságos adat- és szerverközpont.

Az egyre nagyobb adatigényű és gyorsabb forgalmú digitalizálódó gazdaságban, a felügyelt szolgáltatásokkal szintén lépést tartva az új épületben egy TIER3-as minőségű korszerű adatközpontot is kialakított a Hatóság. Az épületen belül helyet kaptak parkolók, tárgyalók, irodák és egy konferencia központ is a nemzetközi és belföldi koordinációs értekezletek, workshopok és konferenciák számára. Az épület műszaki átadása és használatbavétele 2023-ban megtörtént.

2.5. "Adattörlő alkalmazás" tartalék (14 500,7 millió Ft)

A Hatóság az R1 2. § (1) bekezdése szerinti adattörlő alkalmazás biztosításával kapcsolatos közfeladatot 2021. december 1-jétől látja el, mely közfeladat ellátását a 2023. évben is zökkenőmentesen biztosította, azaz térítésmentes szolgáltatást nyújtott a fogyasztók részére a hivatalos honlapjáról (nmhh.hu/veglegestorles aloldal) elérhető adattörlő portálon (veglegestorles.hu webcímen) keresztül. Az adattörlő alkalmazás használatához szükséges adattörlő kódot tartalmazó címkét, illetve az R1 2023. január 1. napjától hatályos 1. § 9. pontja szerinti elektronikus adattörlő kódot a fogyasztók a tartós adathordozók vagy az azokat tartalmazó eszközök vásárlásakor kapják meg a kereskedőktől, melynek átvételével a fogyasztók jogosultságot szereznek az adattörlő alkalmazás aktiválására és egyetlen meghatározott tartós adathordozó eszköz adatainak egyszeri, végleges, visszavonhatatlan és biztonságos törlésére az állam által garantált módon.

A címkék 2023. december 31. napját követően kivezetésre kerültek, mely nem érinti a 2023. december 31. napjáig kiadott címkéken lévő adattörlő kódok felhasználhatóságát. 2024. január 1. napjától kizárólag elektronikus adattörlő kód adható át a fogyasztók számára. Az R1 5. §-a alapján az adattörlő kódok generálásáról és kereskedők részére történő kiadásáról a Nemzeti Adó- és Vámhivatal gondoskodik.

A 2023. év végén rendelkezésre álló forrás értéke 14 500,7 millió Ft, amely összeg maradványként átvitelre kerül a következő évre és várhatóan a 2026. évi teljesítések fedezetét fogja biztosítani, mivel az utolsó évben – terv szerint – már nem fog finanszírozási forrás érkezni a Hatósághoz.

2.6. "Elektronikus Ügyintézés" tartalék (757,2 millió Ft)

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény hatálybalépésével a Hatóság 2018. január 1-jétől köteles biztosítani az elektronikus ügyintézés lehetőségét a feladatkörébe tartozó szolgáltatások és közigazgatási hatósági ügyek esetében. A Hatóság eljárásainak egy részében ma is lehetőség van az ügyfél által választható elektronikus ügyintézési módra, azonban az elektronikus közigazgatás kialakításához kapcsolódó jogszabályi elvárások, az ennek hatására folyamatosan fejlesztett központi kormányzati szolgáltatások, valamint a Hatóság saját céljai is szükségessé teszik az e-ügyintézés átfogó megvalósítását. Az elektronikus ügyintézés teljes körű kiterjesztése a jogszabályi megfelelésen túl, egyrészt javítja a Hatóság ügyfelei számára nyújtott szolgáltatásait, másrészt lehetővé teszi a belső munkafolyamatok fokozott digitalizálását, hatékonyságának további javítását. Az elektronikus ügyintézési feladatok összetettsége, számos függősége indokolja, hogy a megvalósítás ne egyetlen projekt, hanem egy annál összetettebb irányítást és felügyeletet biztosító program keretében történjen meg.

Az "Elektronikus Ügyintézési Program" magját képező "Elektronikus Ügyintézés" projekt során a fejlesztési feladat alapjául szolgáló műszaki követelmények kidolgozását követően 2022-ben megkötésre került a 3 éves fejlesztési keretszerződés, melynek keretében az első munkacsomag lefejlesztésre és lezárásra került 2023-ban, ezzel párhuzamosan a második munkacsomag pedig megrendelésre került. Mindemellett kisebb fejlesztési csomagok keretében az e-aláírás vizualizáció fejlesztés lezárult, az élesítésének előkészítése megkezdődött.

Az "Elektronikus Ügyintézési Program"-ba tartozó kapcsolódó feladatok, projektek esetében a Központi Törzsadatkezelő Rendszer (KTR) projekt fejlesztési feladatainak és a Médiaigazgatási Informatikai Rendszer (MIR) fejlesztési feladatainak megvalósítása zajlott 2023-ban. A szintén a Program alá tartozó hatósági eljárási díjak elektronikus kezelésére irányuló informatikai rendszer létrehozása kapcsán a fejlesztés lezárult.

2.7. Bírság tartalék (181,2 millió Ft)

Az Mttv. 134. § (9) bekezdése szerinti forrás: a Hatóság a hírközlés és a média területén a tudatos fogyasztói döntéshozatal kultúrájának fejlesztésére jogosult felhasználni az előző évben a hírközlési és médiapiac szereplőitől befolyt bírságok teljes összegét. Így különösen:

- a hírközlési és médiajog, a verseny- és fogyasztóvédelmi politika körébe tartozó tudományos-oktatási programok támogatására;
- hírközlési és a médiajoggal, a mozgóképszakma tudományával, médiatudománnyal, a hírközléssel kapcsolatos tudományokkal, illetve a fogyasztóvédelmi politikával foglalkozó tudományos és oktatási programok támogatására, szakemberek képzésére;
- a hírközlési és médiapolitikával, valamint a fogyasztói döntéshozatallal kapcsolatos tájékozottság növelése érdekében végzett tájékoztatásra.

Legjelentősebb felhasználási célja a Bűvösvölgy médiaértés-oktató központok üzemeltetési kiadásainak biztosítása. A tárgyévben e célból rendelkezésre álló, de fel nem használt összeg a következő évre átvihető.

2.8. Kötelezettségvállalással terhelt maradvány (71,4 millió Ft)

A 2023. évi kötelezettségek (2023. évben teljesített, de az év végéig még ki nem fizetett szállítóállomány) 2024. évre áthúzódó pénzügyi teljesítésének fedezetére szolgáló összeg.

5. §

A MÉDIATANÁCS 2023. ÉVI MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK VÉGREHAJTÁSA

Az Országgyűlés a Hatóság egységes költségvetésének részeként hagyta jóvá a Médiatanács működési költségvetésének kiadási és bevételi főösszegeit. A bevételi előirányzat fedezetét az Országgyűlés az Mttv. 135. § (2) bekezdésében meghatározott, Alap által kezelt pénzügyi források terhére biztosította.

A működési költségvetésben a hatályos államháztartási számviteli szabályozásnak megfelelően, megjelenik a Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok részeként tervezett, az Alap részére továbbutalandó bevételekhez és kiadásokhoz kapcsolódó általános forgalmi adó fizetési kötelezettség.

Az előírásoknak megfelelően, a költségvetési maradvány kimutatás nemcsak a tárgyévben képződött maradványt, hanem az előző évek maradványát is tartalmazza. A beszámoló alapján, a teljeskörűséget biztosítva, külön előirányzatként szerepel a finanszírozási bevételek előirányzata. A maradvány felhasználási céljáról külön rendelkezési javaslatot tartalmaz az előterjesztés.

A működési költségvetés végrehajtásának elemzése az eredeti előirányzatok és azok év végi teljesülése alapján történt.

A MÉDIATANÁCS 2023. ÉVI KIADÁSAINAK TELJESÜLÉSE

1. SZEMÉLYI JUTTATÁSOK

A Médiatanács létszáma 5 fő, mely a Médiatanács elnökéből és annak tagjaiból áll. A személyi juttatások előirányzata tartalmazza a Médiatanács elnökének és tagjainak a tiszteletdíját, valamint a Médiatanács munkájának szakértői támogatására biztosított megbízási díj forrását is.

Az Mttv. 130. § szerint "(1) A Médiatanács elnöke az Elnök havi illetménye 10%-ának megfelelő mértékű tiszteletdíjban részesül, illetve költségtérítésre jogosult. (2) A Médiatanács tagja az Elnök havi illetménye 40%-ának megfelelő mértékű tiszteletdíjban részesül, illetve költségtérítésre jogosult."

Az Mttv. 112. § (3) bekezdése szerint "Az Elnök havi illetménye a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mnbtv.) 149. § (1) bekezdése szerinti havi bér 80%-a." E számított összeg a tervezés időszakában 4.0 millió Ft volt.

Az Mnbtv. a fenti bekezdés tekintetében 2022. december 22-i hatállyal megváltozott, így a jegybank elnökének illetménye a korábbi fix alapbér helyett az Állami Számvevőszék elnökének keresetéhez lett igazítva, amely a Központi Statisztikai Hivatal által hivatalosan közzétett, a tárgyévet megelőző évre vonatkozó nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset tizenkétszerese. E változás miatt, mind a Médiatanács elnökének, mind a tagoknak a tiszteletdíja megemelkedett és dinamikus, évről-évre változó mértékű lett, ami a tervezés időpontjában még nem volt ismert.

A személyi juttatások előirányzat teljesítése 147,3 millió Ft volt, ami az eredeti előirányzat 109,1%-a.

2. MUNKAADÓKAT TERHELŐ JÁRULÉKOK ÉS SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ

A tiszteletdíjak és a megbízási díjak után számított szociális hozzájárulási adó mértéke 2023. évben 13,0% volt. A személyi juttatásokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó előirányzat 19,1 millió Ft összegben, 106,1%-on teljesült.

3. DOLOGI KIADÁSOK

A dologi kiadások teljesítése 43,4 millió Ft volt, ami az eredeti előirányzathoz viszonyítva 10,3%-os teljesítést jelent. Az előirányzat tartalmazza a szolgáltatási kiadásokat (35,0 millió Ft), valamint a különféle befizetések és egyéb dologi kiadások teljesítését is (8,4 millió Ft).

Ez utóbbi rovat része a működési célú előzetesen felszámított áfa (7,1 millió Ft), a médiapiaci bevételek után fizetendő áfa (0,8 millió Ft), valamint az egyéb dologi kiadások teljesítése (0,5 millió Ft).

A tényleges, a Médiatanács működéséhez kapcsolódó nettó dologi kiadások összege 35,5 millió Ft volt.

A teljes dologi kiadások előirányzat jelentős alulteljesítésének magyarázata a médiaszolgáltatási díjak bevételi előirányzatánál szerepel részletesen.

4. EGYÉB MŰKÖDÉSI CÉLÚ KIADÁSOK

Az egyéb működési célú kiadások 32,3 millió Ft-os teljesítésébe a Médiatanács társzabályozói szervezetekkel megkötött együttműködési megállapodásainak teljesítése tartozik. A négy társszabályozó szervezet, valamint a részükre juttatott támogatás összege a következő: Magyar Elektronikus Műsorszolgáltatók Egyesülete (11,5 millió Ft), Önszabályozó Reklám Testület (11,0 millió Ft), Magyar Lapkiadók Egyesülete (6,8 millió Ft), Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete (3,0 millió Ft).

Az egyéb működési célú kiadások módosított előirányzatában jelenik meg – a vonatkozó számviteli szabályoknak megfelelően – a korábbi évek működési tartaléka 131,7 millió Ft összegben.

5. BERUHÁZÁSOK

Az előirányzat teljesítése egy új monitor, valamint irodabútor (tárgyalószék) beszerzését tartalmazza a Médiatanács részére.

KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN

A költségvetési kiadások 243,8 millió Ft-os összege az eredeti előirányzat 39,3%-os teljesítését mutatja.

A MÉDIATANÁCS 2023. ÉVI BEVÉTELEINEK TELJESÜLÉSE

1. MŰKÖDÉSI CÉLÚ TÁMOGATÁSOK ÁLLAMHÁZTARTÁSON BELÜLRŐL

A Médiatanács működését biztosító támogatás [Mttv. 135. § (2) bekezdés] az Alaptól 274,0 millió Ft-ban teljesült, ami az eredeti előirányzat 100,0%-a.

2. MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

A működési bevételek között került elszámolásra az áfa visszatérítések összege, amely 0,8 millió Ft összegben teljesült. Az egyéb működési bevételek rovat teljesítése 0,4 millió Ft volt.

A működési bevételek teljesítésének az eredeti előirányzathoz viszonyított jelentős elmaradása (0,3%) a médiaszolgáltatási díjak bevételi előirányzatán mutatkozó jelentős alulteljesítéssel magyarázható (a médiaszolgáltatási és egyéb díjak fizetendő áfája a hatályos számviteli rendnek megfelelően, ezen az előirányzaton belül jelenik meg).

3. FELHALMOZÁSI BEVÉTELEK

A felhalmozási bevételek összege 0,8 millió Ft volt.

KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN

A költségvetési bevételek 276,0 millió Ft összegben teljesültek, ami 44,4%-os teljesítést jelent az eredeti előirányzat összegéhez képest.

4. FINANSZÍROZÁSI BEVÉTELEK

A finanszírozási bevételek előirányzat a Hatóság 2022. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényben jóváhagyott maradványt tartalmazza, 131,7 millió Ft összegben.

BEVÉTELEK ÖSSZESEN

A bevételek mindösszesen 407,7 millió Ft értékben teljesültek 2023-ban.

MARADVÁNY

Az éves költségvetési beszámoló "Maradványkimutatás" űrlapja szerint, az alaptevékenység kötelezettségvállalással terhelt pénzmaradványának összege 163,9 millió Ft, ebből 131,7 millió Ft előző években keletkezett, 32,2 millió Ft pedig a 2023. évben keletkezett maradvány.

Az előterjesztés azt a javaslatot teszi, hogy a tárgyévi 32,3 millió Ft összegű maradvány kerüljön a Médiatanács működési tartalékába. A teljes működési tartalék összege így 163,9 millió Ft.

A MÉDIATANÁCS KEZELÉSÉBEN LÉVŐ 2023. ÉVI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

A Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok költségvetése magában foglalja a Médiatanács nevében kiszámlázott médiaszolgáltatási díjak, pályázati díjak, bírságok, kötbérek, valamint az óvadékok teljesítéseit.

A bevételi előirányzatok a médiapiaci szereplőkkel történő elszámolásokat, azaz döntően a médiaszolgáltatók által befizetett különböző díjakat és befizetéseket, valamint a partnerek részére történő visszafizetések teljesítéseit tartalmazza. Ezzel szemben a kiadási előirányzatok az Alappal történő elszámolásokat, így a beérkezett díjak Alapot illető továbbutalásait tartalmazzák.

Az előirányzatok elemzése az eredeti előirányzatok és azok év végi teljesülése alapján történt.

A KIADÁSOK ALAKULÁSA

1. MÉDIASZOLGÁLTATÁSI DÍJ

A médiaszolgáltatási díjak kiadási előirányzatának teljesítése 2023-ban 0,9 millió Ft volt.

2. FREKVENCIAPÁLYÁZATI DÍJ

A frekvenciapályázati díj kiadási előirányzata –1,9 millió Ft összegben teljesült.

3. KÖTBÉR ÉS BÍRSÁG

A kötbér és bírság kiadási előirányzat 30,7 millió Ft-tal teljesült.

4. ÓVADÉK

Az óvadék kiadási előirányzatának teljesítése –19,6 millió Ft volt 2023-ban.

KIADÁSOK ÖSSZESEN

A Médiatanács kezelésében lévő költségvetési kiadási előirányzatok teljesítése 2023-ban összességében 10,1 millió Ft volt. A fenti előirányzatok alul-, vagy túlteljesítésének magyarázata a bevételi előirányzatok elemzéseinél kerülnek bemutatásra.

A BEVÉTELEK ALAKULÁSA

1. MÉDIASZOLGÁLTATÁSI DÍJ

A Médiatanács által kiszámlázott, véglegesen az Alapot illető médiaszolgáltatási díjbevétel 2023-ban 0,9 millió Ft összegben teljesült.

A jelentős elmaradás magyarázata, hogy a Kormány a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettségre vonatkozó szabályainak a veszélyhelyzet során történő eltérő alkalmazásáról szóló 544/2022. (XII. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R3), mentesítette a médiaszolgáltatókat a 2023. évi médiaszolgáltatási díjak befizetései alól. A soron megjelenő 0,9 millió Ft teljesítés döntően ideiglenes médiaszolgáltatási szerződés alapján kerültek befizetésre.

2. FREKVENCIAPÁLYÁZATI DÍJ

A frekvenciapályázati díj előirányzat teljesítése –2,4 millió Ft volt, amely két részből tevődik össze. Egyrészt az év folyamán benyújtott rádiós médiaszolgáltatási jogosultságok használatára vonatkozó pályázatokra befizetett kisebb összegű pályázati díjakból, másrészt, a szolgáltatók részére visszautalt pályázati díjakból áll az összeg. Kiemelkedik ezekből a Klubrádió Zrt. által a Budapest 92,9 MHz körzeti vételkörzetű rádiós médiaszolgáltatási lehetőség használatára 2021. december 23-án kiírt pályázati eljárásban befizetett pályázati díja 80%-nak a visszautalása 2,4 millió Ft összegben.

3. KÖTBÉR ÉS BÍRSÁG

A kötbér és bírság jogcímen mutatkozó alulteljesítés (76,8%) magyarázata, hogy ezen jogcím, természetéből fakadóan, nehezen tervezhető. A médiaszolgáltatókat számos esetben bírságolták meg 2023-ban, a jogkövetkezményeket tartalmazó határozatok rendelkező részeiben a Médiatanács a legnagyobb számban a hatósági szerződésben vállalt műsorstruktúrának megfelelő műsor sugárzására vonatkozó kötelezettség, a burkolt kereskedelmi közleményre és a kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezések megsértését, valamint a hatósági határozatban vállalt kötelezettségek megszegését állapította meg.

2023-ban összesen 59 médiaszolgáltató fizetett bírságot 101 esettel összefüggésben, a többség 100 ezer Ft alatt. A TV2 Zrt. összesen 3 alkalommal fizetett bírságot 2023-ban, 14,8 millió Ft értékben, a Radio Plus Kft. 9,4 millió Ft bírságot volt köteles befizetni.

4. ÓVADÉK

Az óvadék előirányzat teljesítése –19,1 millió Ft volt, amely új hatósági szerződések óvadékának kisebb összegű befizetései, valamint szerződésmódosítások miatti óvadékcsökkentések, visszautalások egyenlege.

A visszautalások közül 2023-ban kiemelkedő tételként jelentkezett a Katolikus Rádió Zrt. részére 15,5 millió Ft óvadéki összeg visszautalása a médiaszolgáltatási szerződésének módosítása miatt. Ugyancsak visszautalásra került a Gong Rádió Kft. részére 5,4 millió Ft óvadék, miután 2023. december 13. napjával megszűnt a Kecskemét 96,5 MHz, a Nagykőrös 93,6 MHz, a Gyömrő 97,2 MHz, valamint a Csongrád 87,6 MHz médiaszolgáltatási jogosultsága.

BEVÉTELEK ÖSSZESEN

A 2023. évi költségvetési bevételi teljesítés 10,1 millió Ft volt, ami az eredeti előirányzat 0,8%-a.

6. 8

A MÉDIASZOLGÁLTATÁS-TÁMOGATÓ ÉS VAGYONKEZELŐ ALAP 2023. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK VÉGREHAJTÁSA

Az Alap 2023-as költségvetését a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság költségvetésének részeként az Országgyűlés a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2023. évi egységes költségvetéséről szóló 2022. évi LXXXI. törvénnyel fogadta el.

Az Alap a könyveit a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 479/2016. (XII. 28.) Korm. rendeletnek megfelelően vezeti. A számviteli szabályokból és a főkönyvet alátámasztó analitikus nyilvántartásokból jelen beszámoló adatai leképezhetők. A zárszámadás adatainak megbízhatóságát az Alap könyvvizsgálója által elvégzett ellenőrzés is alátámasztotta.

A költségvetés az év közben ismertté vált adatok és tények, az előre nem kalkulálható, bekövetkezett események miatt módosult. A költségvetés teljesülését nagymértékben befolyásolta a háborús helyzet, a Kormány által kihirdetett veszélyhelyzettel összefüggésben meghozott központi intézkedések hatása, valamint a világpiacon kialakult bizonytalan gazdasági helyzet.

KIADÁSOK

1. TOVÁBBUTALANDÓ KÖZSZOLGÁLATI HOZZÁJÁRULÁS

1.1 Médiatanács

Az Országgyűlés a Hatóság költségvetésével együtt fogadta el a Médiatanács költségvetését. A kiadás az előirányzatnak megfelelően teljesült.

1.2 Médiatanács hivatali szervezete

A kiadás az előirányzatnak megfelelően teljesült.

1.3 Közszolgálati Közalapítvány

A kiadás az előirányzatnak megfelelően teljesült.

2. MÉDIATANÁCS TÁMOGATÁSI PROGRAM

Az Mttv. az Alap feladataként határozza meg a közszolgálati célú műsorszámok támogatását. Az Mttv. 137. § (1) bekezdése alapján e támogatásokat nyilvános pályázat útján kell biztosítani. Az Alapon belül a Támogatási Iroda látja el ezt a feladatot.

A 2023-as évben 1 440,0 millió Ft összegben kerültek pályázati felhívások elfogadásra. Ez az összeg tovább bővült a keretemelésekkel 38,2 millió Ft értékben. Az előirányzatból 1 458,7 millió Ft teljesült, így a módosított előirányzat is erre az összegre változott. A 2023-ban kiutalt támogatások összege 1 423,5 millió Ft, ebből a 2023-ban megkötött szerződések alapján folyósított összeg 710,2 millió Ft, a korábbi években kötött szerződések alapján utalt összeg 713,3 millió Ft. A kiadási sor tartalmazza a bírálati költségeket is, ezek 34,0 millió Ft-ot tesznek ki. A visszautalt médiaszolgáltatási díj 1,2 millió Ft volt.

3. DUNA MÉDIASZOLGÁLTATÓ NONPROFIT ZRT.

A teljesülés az előirányzatnál 14,2 millió Ft-tal alacsonyabb lett. Hatósági bírságokkal kapcsolatban 32,8 millió Ft került átutalásra, amit csökkentett a csoportos áfa elszámolás miatti 47,0 millió Ft kompenzálás.

4. AZ ALAP MÉDIASZOLGÁLTATÁS-TÁMOGATÁSI ÉS VAGYONKEZELÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK KIADÁSAI

Ez a kiadási sor tartalmazza a műsorgyártási, sugárzási költségeket, a dolgozók bérét, járulékait és a fenntartáshoz szükséges egyéb kiadásokat is.

A személyi juttatások és járulékok teljesülése összességében elmaradt az előirányzattól. A kifizetői EKHO-t két lépcsőben érintő jogszabályi változás jelentős megtakarítást eredményezett a személyi jellegű ráfordításokban. 2022. szeptember 1-től a kifizetőnek nem kellett 13,0% EKHO-t fizetnie az EKHO alap után az egyes egyszerűsített közteherviselést lehetővé tévő rendelkezések alkalmazásáról szóló 297/2022. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján, a légitársaságok hozzájárulásáról és egyes adótörvények módosításáról szóló 2023. évi LIX. törvény 34. § a) pontja pedig 2023. augusztus 1. napjától hatályon kívül helyezte az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény 4. § (3) bekezdését. Ezek a változások a 2023. évben összességében 1,0 milliárd Ft megtakarítást eredményeztek.

A 2022. évi év végi pénzeszköz állomány lehetőséget biztosított a munkáltatónak, hogy a szakszervezetek kérésének megfelelően, a decemberi munkabért azoknak a munkavállalóknak, akik erről eltérően nem nyilatkoztak, a Kollektív Szerződésben és munkaszerződésekben rögzített időponthoz képest korábban, 2022. december 29-én előlegként átutalja. A 2023. év végi likviditás ezt már nem tette lehetővé, ezért pénzforgalmilag 2023-ban egy havi nettó munkabérrel kevesebb került kifizetésre, mely a 2023. évet tekintve jelentős csökkenést eredményezett. Az eltérést fentieken túl a 2023-as üzleti tervben tervezett és be nem töltött státuszoknak köszönhető bérköltség megtakarítás is okozta, az időszak alatti átlagos létszám a tervezetthez képest alacsonyabb volt. Ez a járulék oldalon is megtakarítást eredményezett.

A dologi kiadások között a műsorgyártási költség alacsonyabb lett a tervezettnél, mert 2023-ban a Duna Televízióra tervezett új műsorok egy része nem indult el a terveknek megfelelően. Ugyanakkor a műsorterjesztési költségek esetében 2023-ban jelentős költségtöbblet realizálódott. A költségnövekedés egyik oka, hogy a szolgáltató a műsorterjesztési díjakba beépítette az inflációkövető indexálást: a 2022-es éves fogyasztói árindex 14,5%-os szintet ért el, amely az országos földfelszíni rádiós műsorterjesztést érintette 2023 januárjától, az éves ipari termelői árindex pedig 33,7% lett, amely a vonatkozó szerződés alapján szeptember hónaptól lépett hatályba a digitális földfelszíni műsorterjesztést illetően. A műsorterjesztési költségek emelkedésének másik fő oka a 2023. május 1-től hatályba lépő országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási szolgáltatás hatósági díjnövekedése ultrarövidhullámú és középhullámú műsorszórás esetén egyaránt.

A beruházások, felújítások elmaradtak a tervezettől. 2023-ban több, előzetesen nem tervezett beruházás is megvalósult, ugyanakkor az egyik legnagyobb összegű beruházás, a televíziós adáslebonyolító rendszer cseréjét a szállító a szerződésben szereplő 2023. december 31-i időpontra nem teljesítette, így az áthúzódott a 2024. évre.

Az egyes vagyongazdálkodási kérdésekről, illetve egyes törvényeknek a jogrendszer koherenciájának erősítése érdekében történő módosításáról szóló 2021. évi Cl. törvény (a továbbiakban: Tv1) 4. § (1) és (3) bekezdései értelmében a Tv1 2. mellékletében szereplő, állami tulajdonban álló Budapest Vl. kerület, belterület, 29038/3/A/5 és 29038/2/A/4 helyrajzi számú ingatlanok a Magyar Rádió Művészeti Együttesei Nonprofit Kft. elhelyezése érdekében ingyenesen az Alap tulajdonába kerültek. Az ingatlanokon csak 2022. július 14-én került bejegyzésre az Alap tulajdonjoga, ezután kerülhetett sor a beruházáshoz szükséges engedélyek beszerzésére, így a kivitelezési munkálatok 2023. évben kezdődhettek el és áthúzódnak 2024. évre is.

5. MAGYAR RÁDIÓ MŰVÉSZETI EGYÜTTESEI NONPROFIT KFT. TÁMOGATÁSA

A teljesülés az előirányzatnál alacsonyabb lett 0,3 millió Ft-tal. Az eltérést áfa visszatérítési kötelezettség okozta.

6. MTVA DIGITALIZÁCIÓS MŰHELY KFT.

Az MTVA Digitalizációs Műhely Kft. támogatása az előirányzathoz képest 6,2 millió Ft-tal csökkent. Az eltérést a csoportos áfa elszámolás miatti áfa tartozás rendezése okozta.

7. KÖZSZOLGÁLATI MÉDIAAKADÉMIA ALAPÍTVÁNY

A teljesülés az előirányzatnál 140,0 millió Ft-tal lett alacsonyabb. A csökkenés oka, hogy a 2023. évi működés fedezetére az előző évek működése során felhalmozott eredménytartalék került felhasználásra, így az Alap részéről a tervezettnél alacsonyabb mértékű alapítói támogatásra volt szükség.

A 2020–2022. években a vírushelyzet jelentős mértékben hátráltatta a tehetséggondozási programok működtetését, több képzés elmaradt, illetve csak online formában kerülhetett lebonyolításra, így a költségekben jelentős megtakarítások képződtek. Az ezekben az években felhalmozódott eredménytartalék a 2023. évi oktatási tevékenység céljaira került felhasználásra.

8. A MÉDIATANÁCSOT TERHELŐ, A MÉDIASZOLGÁLTATÓK ÁLTAL BE NEM FIZETETT ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ

A tárgyévben az Alap 0,1 millió Ft-ot utalt a médiaszolgáltatók által be nem fizetett általános forgalmi adó fedezetére a Médiatanács részére. A térülésként visszautalt összegek a bevételek között kerülnek bemutatásra.

9. SZERZŐI JOGDÍJAK (MUST CARRY)

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 28. § (6) bekezdése alapján fizetendő ún. "must carry" díjakat az Alap köteles megfizetni.

A teljesítés az előirányzatnak megfelelően valósult meg. Az Alap ezen kívül a bemutatott műsorok tekintetében számla alapján fizet jogkezelők részére szerzői jogdíjat, ezek a jogdíjak az Alap kiadásai között a 4.2. előirányzat számon szerepelnek.

10. AZ MTTV. 134. § (5) BEKEZDÉSE SZERINTI BEFIZETÉSEK FELHASZNÁLÁSA

A kapott forrás teljes egészében felhasználásra került 2023-ban.

11. AZ ALAP KAMATFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉGE, EGYÉB PÉNZÜGYI RÁFORDÍTÁSOK

Az Alap kamatfizetési kötelezettsége, egyéb pénzügyi ráfordítások előirányzaton szerepel a bankköltség, a számlavezetési díj, a tranzakciós díjak, a hitel- és bankgaranciakeret rendelkezési tartási díja, a bankgaranciák kibocsátási díja, valamint a bankkártyák éves díjai. A teljesülés az előirányzatnál magasabb lett 793,2 millió Ft-tal. A bankköltségek a tervezettnél magasabbak lettek, valamint a határidős ügyleteken 657,8 millió Ft árfolyamveszteség realizálódott. A tervezettnél magasabb pénzügyi ráfordításokat ellensúlyozta a tervezettet jelentősen meghaladó 1 271,9 millió Ft kamatbevétel.

12. EGYÉB CÉLTÁMOGATÁSOK FELHASZNÁLÁSA

Az előirányzat teljesülése 320,3 millió Ft-tal alacsonyabb lett.

A kultúrstratégiai, valamint egyes kulturális intézmények működéséhez szükséges források hosszú távú biztosításáról, továbbá az Eszterháza Turisztikai Beruházással kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 1501/2021. (VII. 26.) Korm. határozat 3. pontja alapján, a Magyar Rádió Művészeti Együtteseinek a Budapest belterület 29038/3/A/5 helyrajzi számú (Budapest VI. kerület, Jókai utca 4. szám) ingatlanban történő elhelyezésével kapcsolatban az Alap 1 500,0 millió Ft támogatásban részesült. Mivel a Tv1 4. § (1) és (3) bekezdései értelmében a törvény 2. mellékletében szereplő, állami tulajdonban álló Budapest VI. kerület, belterületi ingatlanokon csak 2022. július 14-én került bejegyzésre az Alap tulajdonjoga, a beruházás az év folyamán nem kezdődhetett el. 2023-ban a tervezettnél alacsonyabb összegű beruházás valósult meg, a kivitelezési munkálatok jelentős része áthúzódik 2024. évre. A támogatási döntés és a forrás tényleges felhasználásának megkezdése között eltelt idő miatt a támogatási összeg nem nyújt majd fedezetet a teljes kiadásra.

13. ÁTADOTT PÉNZESZKÖZÖK, TÁMOGATÁSOK

Az Alap a következő szervezeteknek nyújtott támogatást: szakszervezetek támogatása 19,2 millió Ft, A Dal 2023 nyeremény 29,0 millió Ft, Petőfi Zenei Díj 2023 3,0 millió Ft.

BEVÉTELEK

1. KÖZSZOLGÁLATI HOZZÁJÁRULÁS

A bevétel az eredeti előirányzatnál 15,0 millió Ft-tal magasabban teljesült. A Kormány a 2023. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési források átcsoportosításáról szóló 1259/2023. (VI. 29.) számú Korm. határozatában (a továbbiakban: Korm. határozat) döntött a Védelmi felkészítés előirányzatai jogcímcsoport 2023. évi előirányzatainak felosztásáról. A Korm. határozat értelmében, az Országgyűlés Közszolgálati médiaszolgáltatás támogatása kiadási előirányzata 15,0 millió Ft-tal megemelésre került.

2. MÉDIASZOLGÁLTATÁSI DÍJ

Az Mttv. 136. § (3) bekezdése értelmében az Alap bevétele a médiaszolgáltatási díj. A médiaszolgáltatási díjat a Médiatanács szedi be és utalja tovább az Alap részére. A médiaszolgáltatási díj bevétel tartalmazza az országos, körzeti, helyi médiaszolgáltatók médiaszolgáltatási díját.

Az R3 alapján 2023. január 1-től június 30-ig a médiaszolgáltatók mentesültek a médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól. Az R3 módosításáról szóló 313/2023. (VII. 14.) Korm. rendelet módosította az R3 időbeli hatályát, így a médiaszolgáltatók a 2023. július 1. és december 31. közötti időszakban is mentesültek a negyedéves médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól. 2023-ban ez összesen 1 274,1 millió Ft bevétel kiesést jelentett.

3. PÁLYÁZATI DÍJAK (TÁMOGATÁSI, FREKVENCIA)

Az Alap pályázati díj bevétele két tételből tevődik össze, a támogatási pályázati díjból és a frekvencia pályázati díjból. A pályázati díj bevételek esetében a bevételként elszámolt összeg nem a pénzforgalmi teljesülés, hanem az adott évben lezárult pályázati eljárások, fordulók pályázati díjbevétele. Év végén az Alapnál maradó támogatási és frekvencia pályázati díjak függő tételek, amik a költségvetésen kívüli tételek között kerülnek kimutatásra. A támogatási pályázati díjak adminisztrációját és számlázását az Alap végzi, a frekvencia pályázati díjakat a Médiatanács utalja tovább az Alap részére.

4. MÉDIASZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉSSZEGÉSI KÖTBÉR, BÍRSÁG, ÓVADÉK

Ezen a jogcímen az Mttv. megsértése, valamint a médiaszolgáltatási szerződés megszegése miatt a Médiatanács által kirótt bírságokat, kötbéreket tartja nyilván az Alap. Emellett az Alap bevételét képezik a médiaszolgáltatási díjak késedelmes megfizetéséből eredő késedelmi kamatok is.

5. AZ MTTV. 134. § (5) BEKEZDÉSE SZERINTI BEFIZETÉSEK

Az Mttv.-nek a Hatóság és a Médiatanács gazdálkodására vonatkozó szabályai, különösen az Mttv. 134. § (5) bekezdése megfelelő alkalmazásával, a közfeladat ellátásának folyamatos magas szintű biztosítása érdekében a Hatóság elnöke úgy határozott, hogy 10 000,0 millió Ft összeget átad az Alap részére, melyet az Alap a műsorszórási költségeinek finanszírozása közérdekű célra használt fel. A teljesülés az előirányzatnak megfelelően alakult.

6. FINANSZÍROZOTT ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ VISSZATÉRÍTÉSE

Az Mttv. 136. § (3) bekezdése alapján a médiaszolgáltatási díj az Alap bevétele, azt a Médiatanács szedi be és utalja át az Alap részére. A médiaszolgáltatási díj áfa köteles bevétel. A kiszámlázott, azonban pénzügyileg nem rendezett díjak után az áfa fizetési kötelezettség a Médiatanácsot terheli. Mivel az általa beszedett díj az Alap bevétele, így a meg nem fizetett díjak után keletkező áfa összegét az Alap finanszírozza meg a Médiatanács részére. A tárgyévben, valamint az előző években finanszírozott áfa összegéből a Médiatanács 0,2 millió Ft-ot térített meg.

7. VISSZAKÖVETELT TÁMOGATÁSOK

Az önkéntesen visszafizetett és a visszakövetelt céltámogatásokból 37,2 millió Ft bevétel folyt be.

8. KERESKEDELMI, VAGYONGAZDÁLKODÁSI ÉS EGYÉB BEVÉTELEK

Az Alap az Mttv. keretein belül kereskedelmi tevékenységet (pl. hirdetési felületek értékesítése, tartalomértékesítés) végez, és bevétele származik a kezelésében lévő ingatlanvagyon hasznosításából és egyéb tevékenységekből is (pl. kamatbevétel, kártérítések). Ezeken a jogcímeken 7 674,1 millió Ft bruttó bevételt realizált az Alap. Az év során a rendelkezésre álló átmenetileg szabad pénzeszközöket az Alap lekötötte, melyekből a magas év eleji infláció és kamatszint miatt a tervezettet jelentősen meghaladó kamatbevételt ért el. A tartalomértékesítési és ingatlanhasznosítási bevételek szintén magasabbak lettek a tervezettnél.

9. KÖLTSÉGVETÉSEN KÍVÜLI TÉTELEK (HITELFELVÉTEL)

Az Alap és az OTP Bank Nyrt., MKB Bank Nyrt. és KDB Bank Európa Zrt. bankok által alkotott konzorcium között 2017. október 31-én létrejött, majd 2020. szeptember 24-én módosított hitel- és garancia keretszerződés ("Klub-hitelszerződés") 26,0 millió EUR rulírozó bankgaranciakeretet, 12,0 millió EUR rulírozó hitelkeretet, 4,0 milliárd Ft folyószámla-hitel valamint ún. ancillary típusú, treasury keretet tartalmaz. A rulírozó bankgarancia keret terhére 2023 januárjában nemzetközi sportjog szerződésekhez 3,75 millió EUR összegben kerültek egyedi garanciák kibocsátásra. Így 2023. december 31-én összesen 7,25 millió EUR szabad keret állt rendelkezésre.

Az Alapnak 2023. március 31-én egy munkanapig 201 ezer Ft folyószámlahitele állt fenn a KDB banknál vezetett folyószámláján, mivel ezen a napon a banknál az előzetesen kalkuláltnál magasabb bankköltség került terhelésre. A folyószámlahitel április 3-án rendezésre került.

A 2023. év során a rulírozó hitelkeret igénybevételére nem volt szükség.

10. ELŐZŐ ÉVI KÖZSZOLGÁLATI TARTALÉK FELHASZNÁLÁSA

A 2022. évben fel nem használt források összege 1 063,6 millió Ft volt, mely összeg kötelezettségvállalással terhelt, így az Mttv. 136. § (3a) bekezdése alapján az Alapnak a központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége nem keletkezett. A Médiatanács a 2022. évben fel nem használt források összegére közszolgálati tartalékot képzett. 2023. évben a rendelkezésre álló közszolgálati tartalékból a Magyar Rádió Művészeti Együttesei Nonprofit Kft. elhelyezése érdekében 375,9 millió Ft került felhasználásra az alábbiak szerint:

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	Összeg
Dokumentáció készítése	16,4
Előkészítő munkálatok szervezése	3,0
Kivitelezés	356,5

KÖZSZOLGÁLATI TARTALÉK KÉPZÉSE

Az Mttv. 136. § (3b) bekezdése szerint a Médiatanács az Alap vezérigazgatójának a zárszámadási törvényjavaslat benyújtásáig előterjesztett indokolt kérelmére a közszolgálati kötelezettségek jövőbeni teljesítése, a hatékony gazdálkodás elősegítése érdekében az Alap számára a tárgyévre vonatkozóan nyújtott források fel nem használt részéből közszolgálati tartalékot képezhet. A közszolgálati tartalék kizárólag a közszolgálati feladatellátás költségeinek fedezésére használható fel.

A Médiatanács a 2023. évben fel nem használt források összegére közszolgálati tartalékot képzett.

A 2023. évben fel nem használt források összege 967,6 millió Ft, mely a Magyar Rádió Művészeti Együttesei Nonprofit Kft. elhelyezése érdekében az Alap tulajdonában lévő ingatlanok felújítására használható fel.

A ZÁRÓ PÉNZÁLLOMÁNY MEGOSZLÁSÁNAK BEMUTATÁSA

adatok millió Ft-ban

Összesen	1 924.2	2 685.8	-761,6	
Alszámla hiánya	-2 627,7	0,0	-2 627,7	
Visszafizetett támogatások	37,2	0,0	37,2	
Költségvetésen kívüli tételek	652,1	652,1	0,0	
Céltámogatások	2 649,5	820,6	1 828,9	
Támogatási alszámla	711,1	1 472,7	-761,6	
Költségvetésen kívüli tételek	71,1	71,1	0,0	
Egyéb tételek	1 142,0	1 142,0	0,0	
Alap pénzforgalmi számlák*	1 213,1	1 213,1	0,0	
Záró pénzállomány 2023.12.31.	Összeg	Kötelezettség- vállalással terhelt	Kötelezettség- vállalással nem terhelt	

^{*} Az Alap működési számlái.

A KÖLTSÉGVETÉSEN KÍVÜLI TÉTELEK RÉSZLETES BEMUTATÁSA

adatok millió Ft-ban

	Nyitó 2023.01.01.	Növekedés	Csökkenés	Záró 2023.12.31.
HITELEK	0,0	0,2	0,2	0,0
Rulírozó hitel	0,0	0,0	0,0	0,0
Folyószámlahitel	0,0	0,2	0,2	0,0
Összhatás	0,0	0,2	0,2	0,0

AZ ÓVADÉKOK, FÜGGŐ BEVÉTELEK RÉSZLETES BEMUTATÁSA

adatok millió Ft-ban

	Nyitó 2023.01.01.	Növekedés	Csökkenés	Záró 2023.12.31.
Támogatási alszámla	675,3	27,8	51,0	652,1
Nem országos műsorszolgáltatók óvadéka	663,2	7,0	26,0	644,2
Függő pályázati díj	12,1	20,8	25,0	7,9
További tételek	61,1	190,4	180,4	71,1
Egyéb óvadék	61,1	190,4	180,4	71,1
Összhatás	736,4	218,2	231,4	723,2

Hatályba léptető rendelkezés.

7.§

Végső előterjesztői indokolás

a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2025. évi egységes költségvetéséről szóló 2024. évi LXIII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó jogszabályok megfelelő alkalmazásával gazdálkodik, feladatai ellátásával összefüggő kiadásokat saját bevételéből és költségvetési hozzájárulásból fedezi. A Hatóság önálló szabályozó szerv.

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 134. § (1) bekezdése pontosította a gazdálkodás kereteit. Kiemelendő a vonatkozó jogszabályok megfelelő alkalmazásának fordulata.

Az Mttv. 134. § (2)–(3) bekezdései alapján, a Hatóság egységes költségvetését – mely tartalmazza a Hatóság, a Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) és a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (a továbbiakban: Alap) költségvetését – az Országgyűlés önálló törvényben fogadja el. A törvényjavaslatot az Országgyűlés költségvetési ügyekben illetékes bizottsága – a Hatóság elnöke által a tárgyévet megelőző év szeptember 15-ig megküldött javaslata alapján – a tárgyévet megelőző év október 31-ig nyújtja be az Országgyűlésnek.

A Médiatanács az Mttv. alapján működő szervezet, amely a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó jogszabályok megfelelő alkalmazásával gazdálkodik. A Médiatanács az Országgyűlés felügyelete alatt álló önálló jogi személy, költségvetését a Hatóság egységes költségvetésének részeként hagyja jóvá az Országgyűlés.

Az egységes költségvetés tartalmazza továbbá a média területét érintő Médiatanács kezelésében lévő kiadási és bevételi előirányzatokat is.

Az Alap az Mttv. 136. § (6) bekezdése szerint önálló jogi személy, melynek kezelője a Médiatanács. Az Alap éves költségvetését a Hatóság egységes költségvetésének mellékleteként az Országgyűlés hagyja jóvá.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1.§

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság költségvetése

KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK

1. SZEMÉLYI JUTTATÁSOK

Tervjavaslat: 17 070,0 millió Ft

A Hatóság köztisztviselőinek illetménye a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Küt.) szerinti közszolgálati jogviszony alapján, valamint elnöki döntés figyelembevételével került meghatározásra. Az előző évi tervhez hasonlóan, a személyi juttatások legjelentősebb elemét a Küt. szerinti illetmények, munkabérek jogcím jelenti.

A személyhez kapcsolódó térítések, juttatások és ezek vonzataként jelentkező járulékok a hatályos jogszabályoknak megfelelően kerültek a költségvetési tervjavaslatba.

A terv 800 fős létszámmal készült, amely az előző évi 775 fővel tervezett létszámhoz képest 25 fős bővülést jelent. A létszámemelés alapvető indoka, hogy az elmúlt időszakban a Hatóság feladatai bővültek, amely változás a feladatokban exponenciális növekedést indukált a meglévő feladatellátásra épülően azzal együtt, hogy a Hatóság törekszik informatikai rendszerek segítségével automatizálni a folyamatait. A feladatellátás hatékonyságának növelése érdekében végrehajtott korábbi szervezeti változások, egyes feladatok súlypontjának megerősítése, kiemelése, és az ezekkel összefüggő új, illetve többletfeladatok – különösen a gyermekvédelemmel, a mesterséges intelligenciával, kiberbiztonsággal kapcsolatos tevékenységek – szükségessé teszik a költségvetési létszám növelését.

Foglalkoztatottak személyi juttatásai

Tervjavaslat: 16 598,0 millió Ft

A foglalkoztatottak személyi juttatásai 16 598,0 millió Ft-ot tesznek ki, amelynek 67,5%-át (11 199,2 millió Ft) a törvény szerinti illetmények, munkabérek adják. A költségvetés a Hatóság munkavállalói részére 8,0%-os általános bérfejlesztést tartalmaz.

A terv három havi jutalommal számol, amely teljesítményértékeléshez van kötve. A Hatóságnál félévente teljesítményértékelés történik, a Hatóság speciális feladataival összhangban. A Hatóság – mint önálló szabályozó szerv – elnöke saját hatáskörben jogosult az Mttv. 110/A. §-a szerint megállapítani a Hatóságnál dolgozó köztisztviselőkre vonatkozó (vezetők és beosztottak egyaránt) személyzeti és bérpolitikát. A teljesítményértékelési rendszerben meghatározott szempontok szerint végzett értékelés alapján, minden munkavállaló évente maximum három havi bérének megfelelő teljesítménybérben részesülhet. Ez összegszerűen a normatív jutalmak soron jelenik meg, mint a második legnagyobb jogcím az előirányzaton belül (2 930,0 millió Ft).

Céljuttatásra szánt kiadással 2025. évre nem tervez a Hatóság. A végkielégítési kiadások tervszáma az előző évivel azonos mértékben került megtervezésre, a Hatóság erre a célra 30,0 millió Ft-ot tervez. A szolgálati elismerés és törzsgárda jogcím tervszáma nagymértékű emelkedést mutat, a beállított tervszám 954,0 millió Ft. 2025-ben több mint 200 munkavállaló részesül törzsgárda jutalomban, akik a Hatóság megalakulásának időpontjától (2010. augusztus 11.) folyamatos munkaviszonnyal rendelkeznek. Emellett 100 fő felett van azon dolgozók száma, akik 5, illetve 10 éves törzsgárda jutalomban részesülhetnek jövő évben. A béren kívüli juttatások soron a korábbi évekhez hasonlóan jelentős összeg látható, 846,8 millió Ft. A foglalkoztatottak egyéb személyi juttatásai soron – így különösen betegszabadság idejére eső díjazás, önkéntes nyugdíjpénztári és egészségpénztári befizetés – 532,0 millió Ft került a tervbe. Egyéb költségtérítésekre, támogatásokra 106,0 millió Ft-ot tervez a Hatóság.

Külső személyi juttatások

Tervjavaslat: 472,0 millió Ft

A külső személyi juttatások előirányzata biztosít fedezetet a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében nem saját foglalkoztatottaknak fizetett díjazások kiadásaira, valamint a reprezentációs kiadásokra.

2. MUNKAADÓKAT TERHELŐ JÁRULÉKOK ÉS SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ

Tervjavaslat: 2 530,0 millió Ft

A munkaadókat terhelő járulékok a 2025. évre várható járulékkulcsokkal kerültek megtervezésre. A terv a szociális hozzájárulási adó mértékére 13,0%-ot, a munkáltatót terhelő személyi jövedelemadó mértékére 15,0%-ot tartalmaz.

3. DOLOGI KIADÁSOK

Tervjavaslat: 29 600,0 millió Ft

A dologi kiadások tervjavaslata a várható feladatok ellátásához szükséges erőforrások számszerűsítése mellett, a 2024. első félévi tény adatok, a 2024. második félévében várható teljesítések, valamint a Nemzeti Média-és Hírközlési Hatóság 2024. évi egységes költségvetéséről szóló 2023. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: 2023. évi LXXV. törvény) szerinti előirányzat alapján került összeállításra. A dologi kiadások főösszege a 2023. évi LXXV. törvény szerinti 2024. évi előirányzat összegénél 470,0 millió Ft-tal, azaz 1,6%-kal magasabb. A többlet a szerződések, beszerzések összegébe beépülő inflációs hatást jeleníti meg. Az előirányzat tartalmazza az Adattörlő alkalmazás működtetése kapcsán tervezett, összesen 10 000,0 millió Ft kiadást is.

Készletbeszerzés

Tervjavaslat: 395,0 millió Ft

Ezen a tételen a szakmai anyagok (könyv, folyóirat, informatikai és mérési célú eszközök, amelyek legfeljebb egy évig szolgálják a tevékenységet), valamint üzemeltetési anyagok (papír, irodaszer, nyomtatvány, hajtóanyag, valamint egyéb üzemeltetési anyagok) kerültek megtervezésre. A 2025. évi előirányzat 40,0 millió Ft-tal magasabb a megelőző évi terv értékénél. A növekedés magyarázata, hogy az online adat- és tudásbázis szolgáltatások

beszerzését, továbbá a hajtó- és kenőanyag-beszerzéseket a korábbiaknál magasabb értéken tudja megvalósítani a Hatóság.

Kommunikációs szolgáltatások

Tervjavaslat: 3 545,0 millió Ft

Ez a jogcím biztosít fedezetet az informatikai szolgáltatásokra (számítógépes rendszerek tervezése, az ezekkel kapcsolatos tanácsadás, továbbá szoftverek készítése, módosítása, informatikai eszközök bérlése, karbantartása, valamint az adatátviteli célú távközlési díjak és egyéb informatikai szolgáltatások) és az egyéb kommunikációs szolgáltatások költségeire.

Informatikai szolgáltatások igénybevételére 3 500,0 millió Ft-ot tervez a Hatóság. Az összeg 70,0 millió Ft növekedést mutat a 2024. évi előirányzathoz képest.

Az egyéb kommunikációs szolgáltatások soron a vezetékes és mobil távközlési díjak, a műsorvételi és műsorközlési jogdíjak kerültek a tervbe, 45,0 millió Ft összegben.

Szolgáltatási kiadások

Tervjavaslat: 14 159,0 millió Ft

A dologi kiadások legjelentősebb előirányzata a szolgáltatási kiadások.

A közüzemi díjak 2025. évi tervértéke 604,0 millió Ft, melyből a villamosenergia szolgáltatás díja 500,0 millió Ft-ot tesz ki.

A bérleti és lízingdíjak 240,0 millió Ft-os összege megegyezik az előző évi terv értékével.

Jelentős kiadási tétel a tárgyi eszközökön, készleteken (az informatikai eszközök kivételével) végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatások költsége (700,0 millió Ft), mint például az ingatlanok, járművek és a műszerek karbantartási kiadásai.

A szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások kiadásainak 9 895,0 millió Ft-os terv összegéből az Adattörlő alkalmazás kiadásai (7 874,0 millió Ft) 79,6%-ot képviselnek, 2025. évtől a tervérték tartalmazza az országos reklámkataszter vezetésével kapcsolatos kiadásokat is.

Szintén jelentős tétel az egyéb szolgáltatások költsége 2 720,0 millió Ft értékben. Ezen jogcím meghatározó eleme a mérésügyi- és ingatlan üzemeltetési kiadások, valamint a takarítási kiadások, de itt kerülnek elszámolásra a pénzügyi tevékenységhez kapcsolódó banki költségek, tranzakciós díjak, a postai szolgáltatás, továbbá a biztosítások is.

Kiküldetések, reklám- és propagandakiadások

Tervjavaslat: 370,0 millió Ft

A jogcímen belül a kiküldetések kiadásai mintegy 64,9%-ot (240,0 millió Ft) képviselnek, ezen belül pedig a külföldi kiküldetések 97,9%-ot tesznek ki, amelyek valamennyi, a személyi juttatások között nem elszámolható kiadást, így különösen az utazási- és szállásköltségeket, az elszámolható élelmezési, utasbiztosítási kiadásokat, valamint a saját személygépkocsi igénybevételével kapcsolatos költségtérítéseket tartalmazzák.

A reklám- és propaganda kiadások (35,1%) között kerülnek elszámolásra a Hatóság tevékenységét bemutató, népszerűsítő és egyéb ismeretterjesztő célokat szolgáló reklám- és marketing anyagok, valamint hirdetések, közvélemény kutatási, médiafigyelési- és médiaelemzési szolgáltatások költségei. Ennek tervszáma 130,0 millió Ft.

Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások

Tervjavaslat: 11 131,0 millió Ft

Ezen a rovaton kell elszámolni a működési célú, előzetesen felszámított áfát, a fizetendő áfát, a kamatkiadásokat, az egyéb pénzügyi műveletek kiadásait (ideértve az év közbeni valutakészletek, valamint a devizaszámlán lévő

deviza Ft-ra történő átváltásakor realizált árfolyamveszteséget, és a külföldi pénzértékre szóló kötelezettséghez kapcsolódó realizált árfolyamveszteséget).

E költségvetési sor legjelentősebb tételei az áfakiadások, összesen 11 021,0 millió Ft értékben, ami a teljes előirányzat 99,0%-a. Az egyéb dologi kiadások tételei 110,0 millió Ft értékben szerepelnek a tervben. Ez a jogcím magában foglalja a tevékenység ellátásával kapcsolatban felmerülő adó- (áfa nélkül), vám-, illeték- és más adójellegű kifizetéseket, a kötelező jellegű díjakat (pl. úthasználati díjat, a járművek műszaki vizsgáztatásának díját), közbeszerzési díjakat. Fedezetet biztosít a más rovaton nem szerepeltethető dologi jellegű kiadásokra (pl. kötbér, jótállás, késedelmi kamat).

4. EGYÉB MŰKÖDÉSI CÉLÚ KIADÁSOK

Tervjavaslat: 7 220,0 millió Ft

Ez az előirányzat magában foglalja a nemzetközi kötelezettségekkel összefüggő kiadásokat (tagdíjak), valamint a működési célú támogatásokat. A jogcímnek a tervszáma elmarad az előző évi értéktől, a Hatóság a saját bevételek fel nem használt részéből kigazdálkodott működési támogatását az Alap részére az előző évi 8 000,0 millió Ft helyett 6 000,0 millió Ft-tal tervezi.

Nemzetközi kötelezettségek

Tervjavaslat: 20,0 millió Ft

Ezen a rovaton kell elszámolni a nemzetközi szervezetekben történő részvétel után fizetendő tagsági díjakat.

Egyéb működési célú támogatások államháztartáson belülre

Tervjavaslat: 380,0 millió Ft

Az egyéb működési célú kiadásokon belül, az államháztartáson belüli támogatásra 380,0 millió Ft-ot tartalmaz a tervjavaslat, a Hatóság 2025. évben is szerepet kíván vállalni a felsőoktatási együttműködések területén.

Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre

Tervjavaslat: 6 820,0 millió Ft

Az előirányzat az együttműködési megállapodásokon alapuló működési célú támogatások mellett, tartalmazza az Alap részére nyújtandó támogatást is. Ezt az összeget (6 000,0 millió Ft) az Alap közérdekű célra, a műsorszórás költségeinek finanszírozására használhatja fel.

5. BERUHÁZÁSOK

Tervjavaslat: 3 060,0 millió Ft

A beruházási kiadások tervjavaslata a 2025. évben várható feladatok mellett a 2024. évi első félévi tényadatok, a várható teljesítések és a 2023. évi LXXV. törvény szerinti, 2024. évi előirányzatok figyelembevételével került kialakításra. A 2025. évben tovább folytatódnak a mérésügyi és informatikai fejlesztések.

Immateriális javak beszerzése, létesítése

Tervjavaslat: 450,0 millió Ft

Az immateriális javak beszerzése, létesítése terv soron az új szoftverek licenc,- használati- és tulajdonjogára fizetendő összegek szerepelnek.

A mérési célú szoftverek beszerzésének tervértéke 20,0 millió Ft.

További szoftverek, licencek beszerzésére 380,0 millió Ft-ot tervezett a Hatóság, ezen összeg azokra a kiadási tételekre nyújt fedezetet, amelyek a folyamatos és biztonságos informatikai működést biztosítják.

A 2025. évre egyéb vagyoni értékű jogok (40,0 millió Ft) továbbá szellemi termék, tanulmány, műszaki dokumentáció (10,0 millió Ft) beszerzésével is tervezett a Hatóság.

Informatikai eszközök beszerzése, létesítése

Tervjavaslat: 900,0 millió Ft

Az informatikai eszközök 2025. évi terve a Hatóságnak a számítástechnikai eszközök vásárlására irányuló igényeit tartalmazza a 2024. évi tervhez képest kis mértékű, 5,9 %-os eltéréssel.

Ezen jogcím kerete teszi lehetővé az informatikai rendszerek működtetéséhez szükséges tűzfalrendszer folyamatos fejlesztését, központi switch beszerzéseket, a munkaállomások színvonalának fenntartását biztosító beszerzéseket, valamint a speciális feladatokat ellátó információs technológiai eszközök megvásárlását.

Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése

Tervjavaslat: 1 166,4 millió Ft

Az egyéb tárgyi eszköz beszerzésekre tervezett összeg fedezetet nyújt az Infokommunikációs Erőforrások Főigazgató-helyettesi terület feladatellátáshoz szükséges műszervásárlásokra és mérőhelyek kialakítására, az elavult, elhasználódott műszerek cseréjére, továbbá új technológiájú berendezések, valamint új szolgáltatások mérésére alkalmas műszerek beszerzésére. A két jogcímre (műszerek vásárlása, mérőhelyek kialakítása) együttesen 1 000,0 millió Ft került betervezésre.

Beruházási célú előzetesen felszámított áfa

Tervjavaslat: 543,6 millió Ft

A beruházási áfa a 2025. évre érvényes 27,0%-os kulccsal került a tervbe.

6. FELÚJÍTÁSOK

Tervjavaslat: 20,0 millió Ft

Felújításokra 20,0 millió Ft-ot tervez a Hatóság.

Ingatlanok felújítása

Tervjavaslat: 15,7 millió Ft

Az előirányzat tartalmazza az ingatlanok értékét növelő felújítások kiadásait, a 2025. évi tervérték 15,7 millió Ft.

Felújítási célú előzetesen felszámított áfa

Tervjavaslat: 4,3 millió Ft

A felújítási áfa a 2025-ös évre érvényes 27,0%-os kulccsal került megtervezésre.

KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK

1. MŰKÖDÉSI CÉLÚ TÁMOGATÁSOK ÁLLAMHÁZTARTÁSON BELÜLRŐL

Tervjavaslat: 14 055,1 millió Ft

Az előirányzat tartalmazza az Alaptól kapott, a Médiatanács hivatali szervének működését biztosító forrást 4 055,1 millió Ft összeggel. A támogatás összege fedezi a teljes Médiaigazgatási terület és a Médiatanács Titkárság Főosztály kiadásait, amely magában foglalja a Médiatudományi Intézet kiadásait is.

Az előirányzat másik meghatározó tétele az Adattörlő alkalmazással kapcsolatos támogatási összeg. A közfeladat ellátásához szükséges forrás összege 2025-ben 10 000,0 millió Ft.

2. KÖZHATALMI BEVÉTELEK

Tervjavaslat: 36 550,0 millió Ft

2.1. Igazgatási szolgáltatási díjak

Tervjavaslat: 855,0 millió Ft

A 2025. évi tervezés alapját a 2024. év tényleges (a tervezésig megvalósult) és várható bevételi értéke képezi. Az elmúlt években a Szupergyors Internet Program és a Digitális Nemzet Fejlesztési Program végrehajtásához kapcsolódó szélessávú hálózatfejlesztési beruházások az engedélyezési ügyeknek jelentős részét tették ki. A fejlesztési programok első ütemének megvalósulására tekintettel, az építési eljárásból származó bevételek visszaesése várható. A benyújtott engedélykérelmek csökkenésével párhuzamosan a már megvalósult kivitelezésekhez kapcsolódó üzembehelyezéssel és használatbavétellel kapcsolatos hatósági eljárások számának növekedése feltételezhető. Az 5G technológia szabványosítását követően annak hálózati fejlesztései kerülnek előtérbe, így a bővítés kapcsán további beruházások várhatók a következő időszakban. A toronyengedélyezéshez kapcsolódó bevételi adatok nehezen tervezhetők. Az 5G korszerűsítések kapcsán 2025. évtől várhatók új, hírközlési antennák és antennatartó szerkezetek építésével, engedélyezésével összefüggő beruházások is, de elsősorban meglévő építményeket fognak igénybe venni a szolgáltatók. A hangsúly a modernizáción, hálózatfejlesztésen lesz.

A Hatóság hatásköri feladatai között 2024. évtől új tevékenységként szerepel az országos reklámkataszter vezetése [Mttv. 109. § (9) bekezdés]. A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 16/D. §-a alapján a tulajdonosoknak be kell jelenteni a Hatósághoz az országos reklámkataszterbe történő bejegyzés érdekében a már meglévő, szabályszerűen elhelyezett reklámeszközöket. A 2024. évi költségvetési terv készítésekor még nem volt ismert ezen új, hatósági tevékenység és az ahhoz kapcsolódó bevétel. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság egyes eljárásainak igazgatási szolgáltatási díjairól és a díjfizetés módjáról szóló 5/2011. (X. 6.) NMHH rendelet 14/A. §-ban foglalt megállapításának megfelelően az új reklámeszköz bejegyzésére irányuló eljárás díja, valamint 2025. évtől az országos reklámkataszter üzemeltetéséért a nyilvántartott reklámeszközök után fizetendő díj mértéke 15 000 Ft reklámfelületenként. A reklámeszköz nyilvántartás 2025. évre tervezett éves bevétele 684,0 millió Ft.

2.2. Frekvenciadíjak

Tervjavaslat: 29 315,0 millió Ft

A 2025. évi tervezés keretét alapvetően a mobilszolgáltató cégekkel megkötött, hatályos hatósági szerződések határozzák meg. A közhatalmi bevételek 80,2%-át teszik ki a frekvenciadíjak, melyek részletes bemutatása az alábbi, jogcím szerinti bontásban történik.

(adatok millió Ft-ban)

Jogcím megnevezése	Tervjavaslat részösszege	Tervjavaslat összege
2100 MHz (UMTS) sávdíj		2 025,0
Műsorszóró állomások frekvenciadíja összesen		682,2
URH frekvenciadíj összesen		688,3
Mikrohullámú frekvenciadíj összesen		2 411,0
Egyéb frekvenciák használati díja összesen		47,0
2012. évi pályázat frekvenciadíja (26 GHz sávdíj)		171,4
2014. évi pályázat frekvenciadíjai összesen		8 752,5
800 MHz sávdíj	5 400,0	
900 MHz sávdíj	450,0	
1800 MHz sávdíj	675,0	
2600 MHz sávdíj	2 227,5	
2016. évi pályázat frekvenciadíja (3400–3800 MHz sávdíj)		540,0
2019. évi pályázat frekvenciadíjai összesen		4 570,8
700 MHz sávdíj	1 950,0	
2100 MHz sávdíj	1 170,0	
3600 MHz sávdíj	1 450,8	
2020. évi pályázat frekvenciadíjai összesen		9 360,0

900 MHz sávdíj	4 680,0	
1800 MHz sávdíj	4 680,0	
2022. évi pályázat frekvenciadíja (32 GHz sávdíj)		66,8
Frekvenciadíjak mindösszesen		29 315,0

2100 MHz (UMTS) sávdíj

Tervjavaslat: 2 025,0 millió Ft

A 2100 MHz (UMTS) sáv a hagyományos, 3G technológiára alkalmas készülékek működtetését biztosítja, mely technológia azonban idővel kivezetésre kerül. A szolgáltatókkal kötött szerződések értelmében a frekvenciablokk a szerződések lejártáig a szolgáltatóknál marad.

A frekvencialekötés és -használat díjáról szóló 1/2011. (III. 31.) NMHH rendelet 2011. április 1-jei hatállyal módosította az UMTS frekvenciasáv után fizetendő díjakat. Megszűnt a felhasznált csatornák darabszámától függő díj, a szolgáltatóknak havonta kizárólag sávdíjat kell fizetniük, mely az egységdíj, az értékesített frekvenciasávok szélessége és az arra vonatkozó sávszorzó szorzataként képződő havi fix összeg.

A korábban alkalmazott negyedéves számlázás helyébe a havi fix összegű kiszámlázás lépett, mivel már nem kell a szolgáltatók havi adatközlésére várni. Ennek értelmében, a használt sáv után a szolgáltatók már egységesen, a sávszélesség alapján fizetik a díjat, mely beruházás ösztönző lépésként minősíthető.

A sávdíj mértéke 2014. január 1. óta nem változott, így a korábbi évekhez hasonló összegű bevétel várható. A blokkban a jogosultságok (Magyar Telekom Nyrt., Yettel Magyarország Zrt., Vodafone Magyarország Zrt.) 2027. június végén lejárnak. Mivel a jogosultságok már nem hosszabbíthatók meg, ezért tervezett az újraértékesítésük.

Műsorszóró állomások frekvenciadíja összesen

Tervjavaslat: 682,2 millió Ft

2025. évben jelentős változás nem várható a műsorszóró frekvenciákból származó bevételekkel kapcsolatban.

A digitális televíziókat érintően a tervezésnél figyelembe lett véve a mára csaknem teljes egészében kialakult 5 új országos hálózat. Jelentős változásra nem számít a Hatóság az országos és helyi/körzeti digitális televízióadókkal kapcsolatban, a bevételek várhatóan a 2024. évi szint körül stagnálnak majd.

Az analóg rádiózás terén az Mttv. értelmében fokozatosan kerül sor médiaszolgáltatási lehetőségek újrapályáztatására. A 2025–2029-es időtávban lejáró országos FM médiaszolgáltatási jogosultságok újrapályáztatása és jelentős műszaki változás nélküli tovább üzemeltetésük feltételezhető. A helyi és körzeti médiaszolgáltatások számának stagnálása várható, ami miatt a Hatóság jelentősebb változásra nem számít az FM műsorszórásból származó bevételekben.

A digitális rádiózás jövőjével, bővítésével kapcsolatban egyelőre nincs hivatalos, konkrét döntés. A bevételi tervszámok becslésekor azzal a feltételezéssel élt a Hatóság, hogy digitális rádió adóállomás nem fog üzemelni Magyarországon a 2025–2029-es időtávban. Még kérdéses, hogy a T-DAB hálózat kiépítése mikor és milyen formában várható, melyről jelenleg nem áll rendelkezésre információ.

URH frekvenciadíj összesen

Tervjavaslat: 688,3 millió Ft

Az URH rendszerek biztosítják többek között a vasúti rendszerek, a különböző diszpécser szolgálatok, a taxihálózatok, vagy adott telephelyek közti helyi kommunikációt. Az URH rendszerek száma már több éve stagnál, így az előző évekhez hasonló összegű bevétel lett tervezve 2025. évre. Ennek egyik oka, hogy a korszerű nyilvános rádiótelefon-szolgáltatások több területen is betörtek erre a piaci szegmensre is. A másik ok, hogy a korszerű digitális modulációk olyan hatékony spektrumhasználatot indukálnak, melynek következtében nem kell sávszélesség-bővítést alkalmaznia a felhasználónak, és így a tarifája sem módosul.

A 2014. évi pályáztatás után kiosztott 450 MHz sáv használata 2024. áprilisában lejárt, illetve üzemeltetése egy másik szolgáltató részére került kiadásra. A keretengedély URH jellegű, így a sávdíj használatából származó 152,3 millió Ft bevétel az URH frekvenciadíjakat növeli 2026. december 31-ig.

Mikrohullámú frekvenciadíj összesen

Tervjavaslat: 2 411,0 millió Ft

A hagyományos mikrohullámú frekvenciadíjakon a jövőben enyhe növekedés feltételezhető. A 32 GHz-es sáv megnyitása miatt a jelenleg működő rendszerek közül valószínűleg több átkerül majd a 32 GHz-es sávba, ezért csökkenhet a szolgáltatóktól befolyó bevétel.

A lekötési díjaknál enyhe csökkenés várható, hiszen a nagy szolgáltatók igyekeznek majd abban a sávban kialakítani a rendszereiket, amelyért fix díjat fizetnek.

Egyéb frekvenciák használati díja összesen

Tervjavaslat: 47,0 millió Ft

E kategóriába azon rendszerek tartoznak, amelyek a frekvenciadíjak többi kategóriájába nem illenek. Tekintettel az ilyen típusú rendszerekben üzemeltetett alacsony állomásszámra és díjtételre, az egyéb frekvenciák használati díja nem szignifikáns összeg a bevételekben.

2012. évi pályázat frekvenciadíja (26 GHz sávdíj)

Tervjavaslat: 171,4 millió Ft

A 2012. évi pályázat szerint, a 26 GHz-es mikrohullámú sávban a fix sávdíjas mikro bevételek 2014. óta konstans értéken voltak. A sávokat használó szolgáltatók továbbra is aktívan üzemeltetnek eszközöket ebben a spektrumban is. Blokk visszaadás következtében a 2024-es előirányzathoz képest 20,1 millió Ft bevételcsökkenés prognosztizálható, a 2025. évben 171,4 millió Ft bevétellel tervez a Hatóság.

2014. évi pályázat frekvenciadíjai összesen

Tervjavaslat: 8 752,5 millió Ft

A 800 MHz-es sávban a három szolgáltató havi 450,0 millió Ft-os fizetési kötelezettséggel bír, amelyet a számlaegységesítési megállapodásnak megfelelően, a negyedév első hónapjának közepén számláz ki a Hatóság 30 napos fizetési határidővel. 2025. évben 5 400,0 millió Ft a várható bevétel ebben a sávban.

A 900 MHz-es sávban szintén minden blokk elkelt, a három szolgáltató havi 37,5 millió Ft-os fizetési kötelezettség szerint teljesít. A terv szerint 450,0 millió Ft bevétel várható ezen a jogcímen.

Az 1800 MHz-es sávban szintén minden megpályáztatott blokk értékesítésre került. A két nyertes szolgáltatónál ezen a jogcímen a várható összes teljesítés 675,0 millió Ft.

A 2600 MHz-es sávban négy blokk kelt el, a három nyertes szolgáltató negyedéves teljesítéssel rendezi díjfizetési kötelezettségét. A Hatóság ezen a jogcímen 2018-tól változatlan bevétellel, évi 2 227,5 millió Ft-tal tervez.

2016. évi pályázat frekvenciadíja (3400–3800 MHz sávdíj)

Tervjavaslat: 540,0 millió Ft

A 2016. év első félévében lezárult pályázat alapján a 3400–3800 MHz-es frekvencia tartományban 2*30 MHz duplex és 20 MHz szimplex sáv használati joga került értékesítésre. A sávok használatához kiadott határozatok hosszútávra rögzítik a frekvenciadíjakat.

A DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. a teljes díjat fizeti meg (216,0 millió Ft), míg a Vodafone Magyarország Zrt. a 2019–2020. évi pályáztatás során nyilatkozott az 5G beruházásokról, és így megkapta a kiépítés további időszakára is az 50,0%-os díjkedvezményt (324,0 millió Ft).

2019. évi pályázat frekvenciadíjai összesen

Tervjavaslat: 4 570,8 millió Ft

A 700 MHz-es sáv teljes spektruma elkelt 2020-ban. A terv szerint 1 950,0 millió Ft bevétel várható ezen a jogcímen.

A 2100 MHz-es sávban két szolgáltató havi 97,5 millió Ft-os fizetési kötelezettség szerint teljesít. A 2025. évi tervezett bevétel 1 170,0 millió Ft ezen a jogcímen.

A 3600 MHz-es sávban három nagy szolgáltató szerzett jogosultságot, az éves bevételi összeg 1 450,8 millió Ft.

2020. évi pályázat frekvenciadíjai összesen

Tervjavaslat: 9 360,0 millió Ft

A 900 MHz-es és 1800 MHz-es frekvenciasávok használati jogosultságainak licitálására 2021. január 28-án került sor. Az árverésen a szolgáltatók az egyes frekvenciasávokon belül arra licitálhattak, hogy az adott sávban a kezdőlicit értékéről indulva mennyi frekvenciablokkra tartanak igényt.

A Magyar Telekom Nyrt. a 900 MHz-es sávban 16 MHz-et, az 1800 MHz-es sávban 40 MHz-et nyert el. A Yettel Magyarország Zrt. a 900 MHz-es sávban 26 MHz-et szerzett, az 1800 MHz-es sávban pedig 40 MHz-re licitált sikerrel. A Vodafone Magyarország Zrt. a 900 MHz-es sávban 18 MHz-re, az 1800 MHz-es sávban pedig 40 MHz-re tett szert.

A jogosultságok tizenöt évig, 2037. április 9-ig érvényesek, azt követően, hogy az előző jogosultságok 2022 áprilisában lejártak.

2025. évre a 900 MHz sávdíj és az 1800 MHz sávdíj tervezett bevétele egyaránt 4 680,0 millió Ft. A 2020. évi pályázatok határozatai szerint, az új blokkok után havonta fizetnek a szolgáltatók.

2022. évi pályázat frekvenciadíja (32 GHz sávdíj)

Tervjavaslat: 66,8 millió Ft

A 32 GHz-es sáv értékesítése és a pályáztatás 2023 májusában lezárult. A pályázat nyertesei 4 évig 50,0%-os díjkedvezményre jogosultak. A nyertesek 2023. második félévétől használhatják a sávokat. Ezzel egyidejűleg megkezdődhetett a sáv számlázása is. A 2025. évre tervezett bevétel 66,8 millió Ft.

A 32 GHz-es sáv megnyitása után a nyertesek várhatóan ebbe a sávba helyezik át a fix rendszereik állomásait, és azokat fogják bővíteni. Ennek következtében a hagyományos mikrohullámú sávok bevételei enyhén csökkenhetnek, ami azonban a Hatóság bevételeit szignifikánsan nem módosítja.

2.3. Azonosítók díja

Tervjavaslat: 2 610,0 millió Ft

Ez a bevételi jogcím az azonosítók használati díjából áll.

A hírközlő hálózatok működéséhez és működtetéséhez, illetőleg a szolgáltatások nyújtásához szükséges számok, címek és ezek tartományai – összefoglaló néven az azonosítók – korlátozott erőforrások. A rendelkezésre álló azonosítókat az Azonosítók Nemzeti Felosztási Terve tartalmazza, amely az azonosítók összességének az egyes tevékenységek és szolgáltatások közötti felosztását, az azonosítók típusát, felosztását és terjedelmét határozza meg.

Az azonosítók díja beszedése az elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz szükséges azonosítók lekötésének és használatának díjáról szóló 5/2012. (l. 24.) NMHH rendelet alapján történik.

A Hatóság 2025. évre vonatkozóan 2 610,0 millió Ft azonosítógazdálkodási díjbevételt prognosztizált. Hosszabb időtávlatban az azonosítóhasználati díjbevétel változással járó nagyobb cégmozgások előre nem láthatóak.

A kijelölhető azonosítók nagy száma miatt, előzetes lekötések nem indokoltak, ezért lekötési díjbevétel tervezése nem szükséges. A számhordozási díjak éves átlagban kiegyenlítődnek, mivel az egyik szolgáltatótól "elhordozott" számok díjai néhány nap differenciával megjelennek a fogadó szolgáltatónál, így egyenlegében nulla összeggel kalkulált a Hatóság.

2.4. Felügyeleti díj

Tervjavaslat: 3 507,0 millió Ft

A felügyeleti díj mértékét, a felügyeleti díjjal kapcsolatos adatszolgáltatást a felügyeleti díjról szóló 7/2016. (X. 14.) NMHH rendelet (a továbbiakban: felügyeleti díj rendelet), valamint az online platform szolgáltatást nyújtó szolgáltatók által fizetendő felügyeleti díjról szóló 6/2024. (VII. 7.) NMHH rendelet szabályozza.

A postai és a hírközlési szolgáltatók felügyeleti díjából származó bevételi tervszám meghatározásakor a Hatóság a szolgáltatók számának csökkenésével számolt, a piacra jellemző konszolidáció és a kisebb szereplők kilépése okán. Ennek ellenére a korábbinál magasabb díjbevétel került tervezésre a díjkedvezmények megszűnése és a felügyeleti díj rendeletben foglalt díjfizetési kötelezettség mértékének emelkedése következtében.

A postai szolgáltatók esetében – a szorzószám 17,7%-os növekedése mellett – 400,0 millió Ft bevétel várható. Az elektronikus hírközlési szolgáltatók esetében a 17,9%-os emelkedéssel együtt 3 000,0 millió Ft felügyeleti díj bevétellel tervez a Hatóság 2025-re.

2024. évben került meghatározásra új díjtételként az online platform szolgáltatók felügyeleti díja, amely a mikroés kisvállalkozásnak nem minősülő, online platformot üzemeltető szolgáltatókra terjed ki. A díjbevétel további tervezésének alapja a hatálya alá tartozó szolgáltatók árbevételének növekedése és a felügyeleti díj számítás szorzószámainak változatlansága voltak. A terv szerint 107,0 millió Ft várható ezen a jogcímen 2025-ben.

2.5. Üzemeltetési díjak

Tervjavaslat: 8,5 millió Ft

Az üzemeltetési díj a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. törvény 43/N. § (6) bekezdésére tekintettel, a helyi és körzeti vételkörzetű földfelszíni műsorterjesztési szolgáltatások nyújtását lehetővé tevő digitális televízió-műsorszóró adó üzemeltetési jogosultságának gyakorlására feljogosító hatósági szerződésben a felek által meghatározott üzemeltetési jogosultságért fizetendő díj mértéke alapján tervezett bevétel.

2.6. Egyéb bírság bevételei

Tervjavaslat: 250,0 millió Ft

A bírság nagyságrendje nehezen becsülhető, mivel a kirótt bírságok nagymértékben függenek a szolgáltatók jogkövető magatartásától. A terv bázis alapon készült.

2.7. Késedelmi pótlék

Tervjavaslat: 4,5 millió Ft

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (l. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) értelmében az adók, díjak módjára behajtható bevételekhez kapcsolódó késedelmi pótlékot a közhatalmi bevételek között kell kimutatni, így ezen a jogcímen 4,5 millió Ft bevételt prognosztizál a Hatóság.

3. MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

Tervjavaslat: 8 852,0 millió Ft

Tulajdonosi bevételek

Tervjavaslat: 2,8 millió Ft

A jogcím az egyéb központi osztalékbevételből származó összeget tartalmazza. A tervsor az Interszputnyik Nemzetközi Űrtávközlési Szervezet befizetéséhez kapcsolódik. E szervezetnek Magyarország az egyik alapító tagja. A nemzetközi szerződés alapján, a Hatóság képviseli hazánkat, így a szervezet a Hatóság részére utalja át a 2025. évben Magyarországot illető osztalékot.

Kiszámlázott általános forgalmi adó

Tervjavaslat: 8 758,9 millió Ft

Az általános forgalmi adó bevételek az adóköteles bevételek után befolyt áfa összegét tartalmazzák, a 2025. évre érvényes 27,0%-os kulccsal. A tervezés szempontjából releváns főbb adóköteles bevételek a frekvenciadíjak, valamint az azonosítók díja jogcímeken befolyó bevételek.

Biztosító által fizetett kártérítés

Tervjavaslat: 20,0 millió Ft

Az Áhsz. értelmében, ezt a jogcímet külön soron kell nyilvántartani. 20,0 millió Ft bevétel szerepel a javaslatban.

Egyéb működési bevételek

Tervjavaslat: 70,3 millió Ft

Ezen a soron a pályázati részvételi díjakból, egyéb költség-visszatérítésekből, utólagos egyéb térítések bevételeiből, kötbérből, kártérítésből, késedelmi kamatból, jogtanácsosi díjakból, perköltségekből és az alkalmazottak térítéséből származó bevételek szerepelnek.

Ez a bevétel típus is a jellegéből adódóan főként bázis alapon tervezhető.

4. FELHALMOZÁSI BEVÉTELEK

Tervjavaslat: 40,0 millió Ft

A jogcímen a felesleges és az elhasználódott eszközök, az immateriális javak és az ingatlanok értékesítéséből származó bevételek jelennek meg.

2025. évben a csereérett intézményi gépjárművek értékesítéséből származó bevétellel tervez a Hatóság.

5. FELHALMOZÁSI CÉLÚ ÁTVETT PÉNZESZKÖZÖK

Tervjavaslat: 2,9 millió Ft

A tervsoron a munkavállalók részére nyújtott kölcsönök visszatérüléséből számított összeg szerepel.

2-3.§

A Médiatanács költségvetése

A MÉDIATANÁCS MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGVETÉSE

KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK

1. SZEMÉLYI JUTTATÁSOK

Tervjavaslat: 197,0 millió Ft

A Médiatanács létszáma 5 fő, mely a Médiatanács elnökéből és annak tagjaiból áll.

Az Mttv. 2019. augusztus 1-i módosítása érintette a Médiatanács elnökének és tagjainak illetményére vonatkozó szabályozást is.

Az Mttv. 130. § (1) bekezdése szerint: "A Médiatanács elnöke az Elnök havi illetménye 10%-ának megfelelő mértékű tiszteletdíjban részesül, illetve költségtérítésre jogosult".

A tagok tiszteletdíjának összegéről az Mttv. 130. § (2) bekezdése rendelkezik: "A Médiatanács tagja az Elnök havi illetménye 40%-ának megfelelő mértékű tiszteletdíjban részesül, illetve költségtérítésre jogosult".

Az Mttv. 112. § (3) bekezdése szerint "Az Elnök havi illetménye a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mnbtv.) 149. § (1) bekezdése szerinti havi bér 80%-a."

Az Mnbtv. a fenti bekezdés tekintetében 2022. december 22-i hatállyal megváltozott, így a jegybank elnökének illetménye a korábbi fix alapbér helyett az Állami Számvevőszék elnökének keresetéhez lett igazítva, amely a Központi Statisztikai Hivatal által hivatalosan közzétett, a tárgyévet megelőző évre vonatkozó nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset tizenkétszerese. E változás miatt, mind a Médiatanács elnökének, mind a tagoknak a tiszteletdíja dinamikus, évről-évre változó mértékű lett.

A fentiekre tekintettel, a Médiatanács elnökének és tagjainak tiszteletdíjaként összesen 176,0 millió Ft került a tervbe.

A Médiatanács munkájának szakértői támogatására a személyi juttatások között 21,0 millió Ft megbízási díj van előirányozva.

Az összes személyi juttatási előirányzat terve 197,0 millió Ft.

2. MUNKAADÓKAT TERHELŐ JÁRULÉKOK ÉS SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ

Tervjavaslat: 26,0 millió Ft

A munkaadókat terhelő járulékok a 2025. évre várható járulékkulcsokkal kerültek megtervezésre. A terv a tiszteletdíjak és a megbízási díjak után számított szociális hozzájárulási adó mértékére 13,0%-ot tartalmaz.

3. DOLOGI KIADÁSOK

Tervjavaslat: 450,0 millió Ft

A dologi kiadások előirányzata között került tervezésre a szolgáltatási kiadások jogcím 55,4 millió Ft összegben, amely tartalmazza a Médiatanács munkájának támogatására a külső szakmai szolgáltatások fedezetét 36,0 millió Ft összegben. Az előirányzat tartalmazza továbbá a dologi kiadásokra számított működési célú előzetesen felszámított áfa 15,0 millió Ft-os összegét, valamint a médiapiaci bevételek – Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé továbbutalandó – áfa részét (379,6 millió Ft), melyek együttes összege 450,0 millió Ft.

4. EGYÉB MŰKÖDÉSI CÉLÚ KIADÁSOK

Tervjavaslat: 44,0 millió Ft

A társszabályozó szervezetek működésének finanszírozására 44,0 millió Ft támogatás került a tervbe.

5. BERUHÁZÁSOK

Tervjavaslat: 19,0 millió Ft

A beruházások előirányzata 19,0 millió Ft összeggel került a tervbe, amely a Médiatanács tagok munkájának műszaki, tárgyi feltételeit hivatott biztosítani.

KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK

1. MŰKÖDÉSI CÉLÚ TÁMOGATÁSOK ÁLLAMHÁZTARTÁSON BELÜLRŐL

Tervjavaslat: 356,4 millió Ft

A Médiatanács működését biztosító támogatás az Mttv. 135. § (2) bekezdése alapján 2025-ben 356,4 millió Ft összegben került tervezésre.

2. MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

Tervjavaslat: 379,6 millió Ft

A működési bevételek előirányzata teljes összegében a Médiatanács kezelésében lévő bevételi előirányzatok áfa köteles bevételeinek áfa vonzatát tartalmazza.

A MÉDIATANÁCS KEZELÉSÉBEN LÉVŐ ELŐIRÁNYZATOK KÖLTSÉGVETÉSE

KIADÁSOK

A kiadási előirányzatok a bevételi előirányzatokkal egyezően kerültek a tervbe.

BEVÉTELEK

A Médiatanács kezelésében lévő előirányzataként kerültek tervezésre a Hivatal által kiszámlázandó, de véglegesen az Alapot illető médiaszolgáltatási-, frekvenciapályázati díjak, valamint a kötbér, a bírság és az óvadék összege.

A médiaszolgáltatási díjak tervezett összegében figyelembevételre kerültek a legnézettebb országos kereskedelmi televíziók bevételei (RTL Klub Zrt. – 81,3 millió Ft, TV2 Zrt. – 109,6 millió Ft), az országos rádiós kereskedelmi jogosultság hasznosításából származó bevétel (Hold Rádiós és Televíziós Reklám Kft. – 629,5 millió Ft), valamint minden más kereskedelmi rádiós és audiovizuális médiaszolgáltatás várható bevétele (584,6 millió Ft). A fentiek eredményeként, összesen mintegy 1 405,0 millió Ft-os médiaszolgáltatási bevétel szerepel a tervben.

A frekvencia pályázati díj előirányzata alacsonyabb összeggel (1,0 millió Ft) szerepel a tervben, mint 2024-ben, mivel számottevő frekvencia-pályáztatás nem szerepel a 2025. évi tervek között, így ezzel kapcsolatban felmerülő nagyobb összegű pályázati díj bevétel sem prognosztizálható.

A kötbér és bírság együttes tervezett összege 36,0 millió Ft.

Az óvadék előirányzaton –2,0 millió Ft pénzforgalmi teljesítés várható 2025-ben (visszautalás), ami a rádiók 2024. év végén várható díjfelülvizsgálatának (díjcsökkentés) következménye.

4. §

A Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap költségvetése

KIADÁSOK

Az Alap tevékenységét az Mttv. 136. § (1) bekezdése határozza meg. Feladatai, kiadásai is ennek megfelelően oszlanak meg.

Az Alap egyrészt műsorokat gyárt és vásárol, gazdálkodik a rábízott közszolgálati ingatlan- és médiavagyonnal, másrészt finanszírozó a közszolgálati médiaszolgáltató, a Médiatanács, annak hivatala, a Közszolgálati Közalapítvány, továbbá a közszolgálati feladatokat ellátó leányvállalatai tekintetében, valamint a Médiatanács által kiírt pályázatok útján támogatásokat nyújt.

A költségvetés összeállítása során is e funkcióknak megfelelően kerültek meghatározásra az egyes kiadási sorok.

A központi költségvetésből kapott közszolgálati hozzájárulás egy részét az Alap pénzalapi funkciójának megfelelően továbbutalja a Médiatanács, a Médiatanács hivatali szerve, a Közszolgálati Közalapítvány részére, valamint felhasználja az alábbi jogcímeknek megfelelően.

Az Alap pályázatok útján a Médiatanács döntése alapján támogatásokat folyósít a közösségi médiaszolgáltatások támogatására, amely célra 1 440,0 millió Ft került tervezésre.

Az Alap feladata a közszolgálati médiaszolgáltató működésének finanszírozása. A Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. működésére 2 438,1 millió Ft-ot tartalmaz a tervezet.

Az Alap médiaszolgáltatás-támogatási és vagyonkezelési tevékenységének kiadásai tartalmazzák az Alap működésének, a műsorgyártásnak és a vagyongazdálkodásnak valamennyi személyi, járulék, dologi és felhalmozási kiadását.

A Magyar Rádió Művészeti Együttesei Nonprofit Kft. az Alap tulajdonosi joggyakorlásában lévő, a Magyar Állam tulajdonában álló gazdasági társaság, melynek közhasznú működésének feltételeit az Alap biztosítja.

Az Alap – a Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló 2004. évi CXXXVII. törvény szerinti feladatok ellátására – a rádiós és televíziós műsorszámok gyűjtésének, nyilvántartásának, megőrzésének és a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételének elvégzésére létrehozta az MTVA Digitalizációs Műhely Kft.-t, amely működésének finanszírozását az Alap biztosítja.

A Közszolgálati Médiaakadémia Alapítványt az Alap azzal a céllal hozta létre, hogy biztosítsa a mindenkori közmédia számára a belső és külső képzéseket, ösztöndíj és gyakornoki programok útján segítse a közszolgálati újságíróképzést és egyéb szakmai programokat. Az Alapítvány működéséhez az Alap támogatást nyújt.

Az N.S. Média és Vagyonkezelő Kft. A jogi és gazdasági versenyképesség erősítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XV. törvény által módosított Mttv. 215/D §-a alapján 2024. május 10-től az Alap tulajdonosi joggyakorlásába került, finanszírozását az Alap biztosítja.

Az Mttv. 136. § (3) bekezdése alapján a médiaszolgáltatási díj az Alap bevétele, melyet a Hatóság szed be és utalja át az Alap részére. A médiaszolgáltatási díj általános forgalmi adó köteles bevétel. A kiszámlázott, azonban pénzügyileg nem rendezett díjak után az általános forgalmi adó fizetési kötelezettség a Hatóságot terheli, azt az Alap finanszírozza meg a Hatóság részére. Az Alap által a Hatóság részére finanszírozásként átutalt összeg, valamint a térülésként visszautalt összegek egyenlege az előző évek tény adatai és a tervezett médiaszolgáltatási díj alapján A Médiatanácsot terhelő, a médiaszolgáltatók által be nem fizetett általános forgalmi adó soron került megtervezésre.

A szerzői jogi törvény alapján az Alapnak ún. "must carry" jogdíjat kell fizetnie a jogkezelőnek.

A kiadások között az átlátható elszámolás miatt külön soron kerül bemutatásra az Mttv. 134. § (5) szerinti befizetések felhasználása. A Hatóság által biztosított forrás a műsorterjesztési költségek egyrészét hivatott finanszírozni. A műsorterjesztési költségek forrásátcsoportosítással finanszírozott része e miatt ezen a soron szerepel, míg a fennmaradó rész az Alap dologi költségei között. A költségek 2023-ban jelentős mértékben emelkedtek a kiugróan magas 2022. évi ipari termelői árindex miatt, és további emelkedést okozott a 2023. évi ipari termelői és fogyasztói árindex, ami miatt már 2024-ben is jelentős költségtömeget képez a dologi kiadásokon belül a műsorterjesztési költség.

Az Alap kamatfizetési kötelezettsége, egyéb pénzügyi ráfordítások soron elsősorban bankköltségek, pénzintézeti jutalékok, a nemzetközi szerződésekhez kapcsolódó bankgaranciák éves és kibocsátási díja került tervezésre.

BEVÉTELEK

Az Alap bevételeit az Mttv. 136. § (3) bekezdése határozza meg. Ennek megfelelően a bevételek tervezése a következő tényezők figyelembevételével történt.

A közszolgálati hozzájárulás az Mttv. 4. számú melléklete és a 2025. évi közszolgálati feladatok tervezett költségigényének alapján került meghatározásra.

A médiaszolgáltatási díj a kereskedelmi médiaszolgáltatók által befizetett médiaszolgáltatási díjat, a pályázati díjak a frekvencia pályázati díjak és a támogatási pályázati díjak Alapot illető bevételi hányadát tartalmazzák. A médiaszolgáltatási díj bevétel előirányzata 2025-ben emelkedik, mivel 2024. július 1-jétől a médiaszolgáltatók már nem mentesülnek a negyedéves médiaszolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól.

A médiaszolgáltatási szerződésszegési kötbér, bírság, óvadék tartalmazza a médiaszolgáltatók által befizetett összegeket, amelyeket az Mttv., illetve a médiaszolgáltatási szerződés megsértése miatt szab ki a Médiatanács.

A médiaszolgáltatással kapcsolatos bevételi tételek a Hatóság tervei alapján kerültek meghatározásra.

Az Mttv-nek a Hatóság és a Médiatanács gazdálkodására vonatkozó szabályai, különösen az Mttv. 134. § (5) bekezdése megfelelő alkalmazásával, a közfeladat ellátásának folyamatos magas szintű biztosítása érdekében a Hatóság elnöke dönthet arról, hogy forrást biztosít az Alap részére. Az Alap gazdálkodásához az utóbbi években a Hatóság csoportosított át forrást az Mttv. 134. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján. A 2025-ös év során is szükséges a forrásátcsoportosítás, ami az Alap műsorterjesztési költségeinek egy jelentős részét hivatott finanszírozni. Az Alap Médiatanács által elfogadott középtávú tervében a forrásátcsoportosítás 6 000,0 millió Ft összegben szerepel, az előirányzat is ezt az összeget tartalmazza.

Az Mttv. alapján a kereskedelmi és vagyongazdálkodási bevételek az Alapot illetik. Ezen a jogcímen a reklámbevételek és az egyéb kereskedelmi, hasznosítási bevételek szerepelnek bruttó módon. A tervezés során a reklámpiac helyzete és a 2025. évre vonatkozó bevételi várakozások kerültek figyelembevételre.

5. §

A § a maradványok felhasználásáról szóló szabályozást tartalmazza.

6. §

A § a törvény hatályba léptetéséhez szükséges rendelkezést tartalmaz	zza.

Végső előterjesztői indokolás az online csalások elleni további hatékony fellépés érdekében szükséges és egyéb törvények módosításáról szóló 2024. évi LXIV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

1. Az online csalások elszaporodása mind az érintett személyek számában, mind az elcsalt összegek tekintetében igazságtalan és vállalhatatlan terhelést jelent a társadalom számára. A kriminológiai jelenség hatásainak mérséklése, visszaszorítása érdekében komplex, többlépcsős megoldás kidolgozására van szükség. Az online csalások elleni fellépés érdekében szükséges törvények és egyéb büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XVIII. törvény tartalmazta a jogalkotással rövidtávon megvalósítható, elsődleges lépéseket. A Javaslattal újabb lépések tehetők az online csalások visszaszorítása, felszámolása érdekében. Az online csalásokkal szembeni jogalkotói fellépés lehetőségeinek vizsgálatával összefüggésben azonosíthatók olyan jogalkotói beavatkozási lehetőségek, amelyektől a sértettek hatékonyabb védelme, valamint feléjük gyakorolható jóvátétel terén várható előrelépés.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) és kapcsolódó törvények módosításai több új jogintézményt, köztük új típusú kényszerintézkedést is bevezetnek, továbbá az eljárási folyamat gyorsaságát, a bűnüldözés hatékonyabbá tételét célzó módosításokat is tartalmaznak. Ezek közé tartozik egy adott számlára a jövőben befolyó számlapénz és elektronikus pénz feletti rendelkezési jog felfüggesztése, amely biztosítja az elektronikus pénzek és számlapénzek lefoglalását, csökkentve az időveszteséget és a vagyonelvonási kockázatot.

A sértettek mielőbbi igazságos reparálását szolgáló nóvum a lefoglalt összegek arányos felosztása a sértettek között, akik így a biztosított vagyonból már az eljárás menetében visszakaphatják tulajdonuknak nagy részét. A csalásokkal szembeni küzdelemben az idő kulcskérdés a vagyonvisszaszerzés szempontjából, erre reagálva nyílik lehetőség a nyomozás során az adatkérések ügyészség általi keretjellegű engedélyezésére, amely könnyíti a nyomozó hatóságok hozzáférését a pénzügyi és telekommunikációs adatokhoz, elősegítve az eredményes felderítést.

Új kényszerintézkedésként jelenik meg a bűncselekményekhez felhasznált online profilok, felhasználói fiókok letiltása, és az érintett kizárása abból, hogy az eljárás alatt újabb profilt létesítsen az adott szolgáltatónál. A Javaslat mindezek mellett több ponton kiegészíti a pénzügyi szektorra vonatkozó szabályozást annak érdekében, hogy az állami és a magánszektor közötti együttműködés külön együttműködési megállapodások kötése útján magasabb szinten és hatékonyabban működhessen.

Nem csak az anyagi javak védelme és a bűnismétlés lehetőségének a szűkítése, hanem a sértettek védelme is központi eleme az eljárási módosításoknak. A Javaslat intézményesíti azt a lehetőséget, hogy a sértett indítványára megtörténhessen a terhelt hivatalos felhívása arra, hogy tartózkodjon a sértettel való önkényes és egyoldalú kapcsolatfelvételtől. A sértett akarata, egyben a felhívás ellenére történő kapcsolatfelvétel ezzel párhuzamosan a zaklatás bűncselekmény újabb büntetendő esetét képezi majd. Az új jogintézmény a jelenlegi távoltartásnál

kisebb fokú korlátozást jelent, ennek fejében ugyanakkor kevesebb adminisztrációval jár, és várhatóan az ügyek szélesebb körében alkalmazható lesz.

A sértetti igények védelme érdekében a helyreállító igazságszolgáltatás terén is történik előrelépés azáltal, hogy bővülnek a jóvátétel lehetőségei. Egyrészt a közvetítői eljárás lefolytatható lesz a büntetőeljárással párhuzamosan is, a büntetőeljárás felfüggesztése nélkül, másrészt jelenleg nem alkalmazott helyreállító módszereket támogató büntetőeljárási rendelkezések is megjelennek a törvényben, ilyen, hogy feltételes ügyészi felfüggesztés keretében is lesz lehetőség a mediációs módszerek alkalmazására. Harmadrészt az ügyészség szabadon választhat a kötöttebb közvetítői eljárás és a rugalmasabb feltételes ügyészi felfüggesztés között, annak ellenére is, ha közvetítői eljárásra tettek a felek indítványt. Végül, a közvetítői eljárás a konfliktus feloldása érdekében akkor is lefolytatható lesz, ha a csekély súlyú bűncselekmény ellenére is meghatározott büntetést kellene kiszabni (pl. járművezetéstől eltiltást egy közlekedési bűncselekmény esetén), más büntetésre azonban – az adott ügy körülményeire figyelemmel – közvetítői eljárás esetén nem lenne szükség.

2. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) 2023. október 12-én a magyar állammal szemben elmarasztaló döntést hozott a Takó és Visztné Zámbó kontra Magyarország ügyben 82939/17. és 27166/19. sz. kérelmek), amelyben a felperesek az Egyezmény 8. cikkének megsértését kifogásolták, mivel látogatásaik során plexi fallal választották el őket hozzátartozójuktól. A Bíróság megállapította, hogy a kifogásolt intézkedés beavatkozást jelentett a felperesek családi életébe, és hogy a nemzeti hatóságok inkább a büntetés-végrehajtási intézetek biztonságának megőrzésére irányuló, vélt általános igényre szorítkoztak, amikor a látogatók és a fogvatartottak közötti fizikai érintkezés általános tilalmát vezették be és nem kísérelték meg megállapítani azon biztonsági kérdések jellegét, amelyek konkrétan a felperesek és az érintett fogvatartott kapcsolatfelvételére vonatkoztak. A Bíróság véleménye szerint ez arra enged következtetni, hogy a biztonsági berendezés használata rutinszerű volt, amivel a hatóságok megsértették az Egyezmény 8. cikkét, ezért a magyar államot kártérítés megfizetésre kötelezte.

Az ítélet egyértelművé teszi, hogy az általános, egyéni értékelést nélkülöző megoldás (plexi fal automatikus alkalmazása) a Bíróság számára elfogadhatatlan, így prognosztizálhatóan további ügyeket generálhat. Indokolt tehát egy, az új kategóriarendszer szabályozásához – és az abban értékelt körülményekhez is – igazodó differenciált szabályrendszer kialakítása. A Javaslat ezért átalakítja a látogatófogadás rendszerét, lehetővé téve a hozzátartozókkal a közvetlenebb érintkezést is (érkezéskor és távozáskor személyes üdvözlés, kötetlen látogatófogadás), de annak lehetőségét a biztonsági szükségletek szerint differenciálja. Ezt egyrészt az erre való jogosultság kategória-besoroláshoz történő igazításával éri el a szabályozás, másrészt a személyesebb érintkezést lehetővé tevő látogatási forma kizárásának lehetőségével a kapcsolattartással összefüggésben elkövetett fegyelemsértés, szabályszegés esetére. E jogi megoldás – a Bíróság által is elvártak szerint – megfelelő egyensúlyt teremt a fogvatartás biztonsága érdekében szükséges korlátozások és az elítéltek családi élet tiszteletben tartásához fűződő egyezményben foglalt és az Alaptörvény által is védett jogának gyakorlása között.

3. A Javaslat közbeszerzésekkel kapcsolatos egyes elemei uniós jogi kötelezettséghez kapcsolódnak (az uniós irányelveknek való megfelelésből, az uniós rendeletek végrehajtásából, az Európai Unió Bíróságának újabb ítéleteiben megjelent jogértelmezésből következő módosítások), míg más elemek további, a gyakorlati igények alapján szükségessé vált, illetve technikailag szükséges módosításokat tartalmaznak. Az uniós jognak való megfelelést szolgálja egy új, a közbeszerzési eljárásokból történő kizáró ok megállapítása. Az új kizáró ok megállapítása az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. május 31-i (EU) 2023/1115 európai és tanácsi rendelet 25. cikk (2) bekezdés d) pontjának végrehajtását szolgálja.

Az aránytalanul alacsony ár intézményének újraszabályozása a hazai jogszabályi rendelkezések és jogalkalmazás az Európai Unió Bíróságának újabb gyakorlatának megfelelő megújítását szolgálja.

A jogorvoslatok hatékonyságát, az ügyféli jogok érvényesítését, illetve az egységes jogértelmezést szolgálják azok a módosítások, melyek lehetővé teszik a Közbeszerzési Döntőbizottság önálló jogorvoslattal megtámadható végzése ellen indított közigazgatási perben hozott bírósági ítélet elleni kúriai felülvizsgálatot, valamint a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók (FAKSZ) részére képviseleti jog biztosítását a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti eljárásokban a FAKSZ intézmény megszűnéséig.

- 4. További, a büntetőjogi jogterületet érintő módosítások jelennek meg a Javaslatban, amelyek a jogalkalmazói jelzések alapján azonosított megoldandó kérdéseket célozzák, valamint az uniós joggal való hatékonyabb összhang megteremtését szolgálják.
- 5. A Javaslat az alábbi jogszabályok módosítását tartalmazza:
- a Be.,
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.),
- a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló
 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.),
- nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nbjt.),
- Európai Unió tagállamaival folyatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: EUtv.),
- büntető ügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységről szóló 2006. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Bktv.),
- a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Jszbt.),
- a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény,
- a Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcseréről, továbbá egyes rendészeti tárgyú törvények ezzel, valamint a Magyary Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXI. törvény,
- az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény,
- a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény,
- a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény,
- az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény,
- a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény,
- a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény,
- a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény,
- a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény,
- az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban:

 Avt)
- az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.),
- a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény,
- a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.),
- a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló
 2005. évi CXXXIII. törvény,
- a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.),
- az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §, 5. §, 7. §, 10. §, 16. §, 18. §, 44-47. §, 71. §

1. Az online csalások jelensége körébe sorolható bűncselekmények miatt indult nyomozások hatékonyságának az egyik legfontosabb tényezője, hogy a nyomozó hatóságok mennyire képesek időszerűen hozzáférni a pénzforgalmi és a kommunikációs forgalmi adatokhoz. Ez nem csak a tényállás megállapítása és a felelősségre vonás szempontjából fontos, hanem a bűncselekménnyel érintett vagyon visszaszerzése szempontjából is alapvető eljárási érdek. A hatályos szabályozás szerint ugyanakkor a nyomozó hatóság valamennyi ilyen adathoz

 garanciális okból – az ügyészség engedélyével férhet hozzá, ami jelenleg minden egyes adatkérés esetén önálló ügyészi döntést tesz szükségessé. A Javaslat által meghatározott bűncselekmények esetében kijelenthető, hogy azoknak központi eleme a modern információs technológiák által biztosított lehetőségek használata, ezen lehetőségek kihasználása. A bűncselekmények elkövetését is jelentős részben éppen ezen eszközök tették lehetővé, azok tehát a modern pénzforgalmi és a kommunikációs eszközök és lehetőségek nélkül a jelenleg tapasztalható módon lényegében nem is lennének elkövethetők. Az ilyen módon elkövetett bűncselekmények dinamikájával, illetve az ezen dinamikát hatékonyan kezelni kívánó nyomozással nem összeegyeztethető a jelenlegi, eseti jellegű adminisztrációt igénylő adatkérési módszer. A jelenlegi szabályozással járó adminisztrációs terhek olyan mértékben nehezítik meg az ügyészség és a nyomozó hatóság feladatainak az ellátását, egyben lassítják az eljárást, hogy az már az adatvédelem – egyébként indokolt – követelményeivel sem magyarázható. A Be. 262/A. §-ának a bevezetése és az azzal összefüggő rendelkezéseket érintő módosítás a jelenlegi garanciális védelmi szint megtartására törekedve lehetővé teszi, hogy az ügyészség az engedélyét általánosságban, meghatározott keretek és időtartam megjelölésével megadhassa ezekben az ügyekben. Az ügyészség engedélye alapján a nyomozó hatóság felhatalmazást kap arra, hogy az elkövetett bűncselekmény által meghatározott keretekhez igazodó, aktuálisan felmerülő adatigénye alapján már további egyedi ügyészségi engedély nélkül kérjen adatszolgáltatást. Bár a szabályozás az ügyészségi engedély tekintetében konkrét követelményt (időtartamot, személyt, pénzintézetet vagy más feltételt) nem ír elő kötelező jelleggel, ez nem teszi parttalanná az adatkérés kereteit. Az egyedi adatok beszerzése után ugyanis az ügyészségnek felül kell vizsgálnia az adatkérés eredményét ahhoz, hogy az bizonyítékként felhasználható legyen. A nyomozó hatóság, az ügyészség és végső soron a bizonyíték törvényességét vizsgáló bíróság feladata azon jogalkalmazói gyakorlat kialakítása, amely az ügy és az elkövetés egyedi körülményeihez igazodóan elkerülhetővé teszi a parttalan, feltétel nélküli, visszaélésszerű jogalkalmazói gyakorlati kialakulását. Emellett rendeleti szinten kerülhet sor további részletszabályok kialakítására. Az utólagos ügyészi felülvizsgálat határidejére sem állapít meg a módosítás konkrét időtartamot a Javaslat, tekintettel arra, hogy önmagában egy ilyen időtartam meghatározása a bizonyíték elvesztését nem eredményezheti és érdemi garanciális tartalommal sem bír. Így az ügyészi felülvizsgálat megtörténhet a nyomozás befejezését megelőzően is. Érdemi garanciális követelmény ugyanakkor, hogy mindaddig, ameddig az ügyészségi felülvizsgálatra nem kerül sor, az keretengedély alapján beszerzett adatok bizonyítékként történő felhasználása kizárt. A beszerzett adatokra vonatkozó utólagos ügyészségi verifikáció nem csak a bizonyítás érdekében szükséges, hanem azért is, hogy az engedély kereteit túllépő, az ügyben büntetőeljárási szempontból irreleváns adatok törlése is megtörténhessen. Ezzel ugyanúgy kiszűrhetők az eljárási szempontból nem szükséges adatok, mintha az ügyészség egyenként vizsgálta volna a nyomozó hatóság adatszolgáltatásra vonatkozó engedélykéréseit. A módosítás alapján az adatvédelmi szempontú szükségesség és arányosság tekintetében tehát nem történik visszalépés, azonban a Javaslat által meghatározott bűncselekményi körben az adminisztrációs terhek csökkentése és az időszerűség javítása terén kedvezőbb irányba történő elmozdulás várható. Az online csalások jelenségén túlmenően is azonosíthatók olyan bűncselekmények, amelyeknél pénzforgalmi és a kommunikációs forgalmi adatok szisztematikus megszerzése a nyomozások természetes velejárója, ezért az új rendelkezések alkalmazhatóságát indokolt kiterjeszteni az ilyen bűncselekmények miatt folytatott nyomozásokra is. Ebbe a körbe sorolható minden bűnszervezetben elkövetett bűncselekmény, a pénzmosás és a költségvetési csalás miatt folytatott nyomozások is.

2. A jogalkotó – a bűnözés visszaszorítása és a hatékony bűnüldözés támogatása érdekében – elő kívánja mozdítani a nyomozó hatóság és a magánszektor szereplői közötti együttműködést. A Javaslatban szereplő számos, pénzügyi és hírközlési tárgyú törvényt érintő módosítás az együttműködési megállapodások megkötésére felhívó rendelkezést vezet be a szabályozásba. Megjegyzendő, hogy már a hatályos szabályozás sem zárja ki az együttműködési megállapodások megkötését, következésképpen a már megkötött együttműködési megállapodásokat sem érinti. A Javaslat – tekintettel arra, hogy a megállapodások alapján legfeljebb már meglévő a törvényi keretek közötti együttműködési megoldások alakíthatók ki – a megállapodások megkötésének lehetőségével nem ad konkrét jogi felhatalmazást, ugyanakkor egyértelművé teszi a jogalkalmazó szervek, így különösen a hatóságok és a pénzügyi szolgáltatók számára, hogy a jogszabályi kereteket hatékony megoldásokkal kitöltő együttműködési megállapodás megkötése jogszerű, egyben a bűncselekményekkel szembeni eredményes fellépés érdekében kívánatos is.

Az együttműködési megállapodással a felek keretbe foglalhatják például az adatkérések hatékony és gyors feldolgozása érdekében azok formai követelményeit, kapcsolattartó személyeket jelölhetnek ki, vagy megállapodhatnak akár bűnmegelőzési és bűnüldözési célok érdekében tett közös fellépésről is. A megállapodások

keretei között tarthatnak képzéseket, együttműködhetnek az elkövetői trendek, mintázatok feltárása érdekében, vagy külön kommunikációs csatornákat jelölhetnek ki a már meglévő jogintézményekkel, jogszabályi kötelezettségekkel járó információáramlás hatékonyságának növelése, egyszerűsítése érdekében.

A megállapodással többek között elérhető, hogy az adatkérések és az arra adott válaszok egységesek legyenek, ahogy az is, hogy meghatározott feltételek esetén a felek előre meghatározott kommunikációs formát, csatornát jelöljenek ki. A módosítás támogatja a joggyakorlatot az egységes, hatékony, hibalehetőségekkel kevésbé terhelt, könnyebben nyomon követhető és archiválható, átlátható és költséghatékony működés kialakítása érdekében mind az adatkérő, mind pedig az adatszolgáltató oldalán.

Az együttműködési megállapodások célja tehát lehet egyaránt operatív, azaz konkrét büntetőeljárásban alkalmazható jogintézmények hatékonyságénak növelése. Másodsorban a megállapodás irányulhat az érintettek közötti stratégiai együttműködésre is, a bűnözés egészével szembeni hatékony fellépésére, és az ezzel kapcsolatos információk, tapasztalatok kölcsönös megosztására, az egyes érintettek oldalán rendelkezésre álló jogintézmények alkalmazásának összehangolására is. Az együttműködési megállapodás tárgyának általános korlátja az, hogy a hatályos jogi szabályozást – így kiváltképpen a garanciális szabályokat – nem írhatja felül.

2-4. §, 26-28. §

1. Az Európai Bizottság a 2021-ben 2071. számon megindított kötelezettségszegési eljárásban 2024. július 25. napján kelt indokolással ellátott véleményében fenntartotta, hogy Magyarország nem ültette át teljeskörűen az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB kerethatározat (a továbbiakban: Kerethatározat) egyes rendelkezéseit.

A 2024. július 25-én küldött levelében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy Magyarország nem teljesítette a kerethatározat 34. cikkéből eredő kötelezettségeit, mivel nem fogadta el a Kerethatározat 21. cikkének való megfeleléshez szükséges rendelkezéseket (versengő nemzetközi kötelezettségek; ha a keresett személyt harmadik államból adták ki az adott tagállamnak, és ezt a személyt a specialitás szabályára vonatkozó rendelkezések védik), továbbá nem megfelelően ültette át a következőket:

- az 1. cikk (2) bekezdését és a 3., 4. és 4a. cikket, mivel az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának további indokát írja elő;
- a 4. cikk 6. pontját, mivel azt az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának kötelező indokaként ülteti át, túl tágan határozza meg a rendelkezéssel érintett személyek körét, és nem kötelezi Magyarországot arra, hogy az európai elfogatóparancs megtagadása esetén vállalja a büntetés végrehajtását;
- a 4a. cikk (1) bekezdését, mivel azt az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának kötelező indokaként ülteti át, valamint megállapítja, hogy a terhelt távollétében hozott határozat esetében a végrehajtás nem tagadható meg, ha megállapítható, hogy az átadás nem jár a terhelt alapvető jogainak sérelmével.

Magyarország az indokolással ellátott véleményre tekintettel vállalta a szükséges jogszabályok, vagyis az Nbjt. és az EUtv. megfelelő módosítását. A módosítás során a jogalkotó a szabályozás lényegén nem változtatva úgy alakította át a normaszöveget, amely várhatóan a Bizottság számára is elfogadható lesz.

2. Az Nbjt. módosítása a kerethatározat 21. cikkének való megfelelés miatt vált szükségessé. E cikk értelmében "a kerethatározat nem érinti a végrehajtó tagállam kötelezettségeit, ha a keresett személyt harmadik államból adták ki, és az illetőt a kiadatás alapjául szolgáló megállapodás specialitási szabályára vonatkozó rendelkezései védik. A végrehajtó tagállam minden szükséges intézkedést megtesz, hogy haladéktalanul beszerezze a keresett személyt kiadó harmadik állam hozzájárulását a személy átadásához az európai elfogatóparancsot kibocsátó tagállamnak".

Ugyan a 21. cikk szabályozása csak arra az esetre vonatkozik, ha Magyarországról az érintett személy átadását európai elfogatóparancs alapján az Európai Unió valamely tagállama kéri, de tekintettel az Nbjtv. és az EUtv. által alkotott egységes rendszerre, a szabályozás kiadatásra vonatkozó rendelkezéseit az Nbjtv.-be is indokolt volt beilleszteni.

Azt az esetet kellett tehát az Nbjt.-ben szabályozni, amikor egy nem EU-s állam Magyarországtól kéri egy Magyarországon tartózkodó személy kiadatását, de Magyarországra az adott személy másik harmadik államból vagy az EU valamely tagállamából került átadás vagy kiadatás útján, és az érintett személyt a specialitás szabályai védik. Ha ugyanis az érintett személy a specialitás szabályairól nem mondott le, akkor a harmadik állam vagy az Európai Unió tagállamának hozzájárulása kell a Magyarországról való (újabb) kiadatásához. A kiadatási eljárás során eljáró Fővárosi Törvényszéknek minden szükséges intézkedést meg kell tennie annak érdekében, hogy a hozzájárulás tárgyában az arra jogosult állam vagy tagállam nyilatkozatát megszerezze. A Javaslat meghatározza, hogy a Fővárosi Törvényszék a hozzájárulás megadását a kiadatási kérelemnek a hozzájárulás iránti kérelem szempontjából lényeges adatainak (így különösen a bűncselekmény tényállásának és jogi minősítésének) a továbbításával az igazságügy miniszter útján kezdeményezi, és a kezdeményezésben tájékoztatást nyújt a kiadatási eljárás határidejéről, és ennek figyelembevételével a hozzájárulás megadására megfelelő határidőt tűz. A Javaslat egyrészt nem kizárólagos jellegű, másrészt nem érinti az általános együttműködési kötelezettséget. Erre figyelemmel a hozzájárulás tekintetében, akár azért, mert a jogalkalmazói gyakorlat egyes államok tekintetében általánosságban további adatok megküldését teszi szükségessé, akár azért mert az egyedi ügyben a megkeresett állam további adatok rendelkezésre bocsátását kéri, a bíróság a hozzájáruláshoz szükséges további adatok rendelkezésre bocsátására is jogosult, illetve köteles. Tekintettel arra, hogy ilyen esetben a kiadni kért személy kiadatása a megkeresett állam hozzájárulásától függ, nincs helye kiadatásnak sem akkor, ha azt az adott állam nem adja meg, sem akkor, ha a hozzájárulás a bíróság által megállapított határidőben nem érkezik meg. Minderre a Javaslat külön rendelkezést nem tartalmaz, minthogy a jogkövetkezmény – a kiadatás tilalma – magából a specialitás szabályából egyértelműen következik. A bíróság a kiadatási eljárás határidejére vonatkozó rendelkezések keretei között a hozzájárulás tekintetében a megkeresett állam részére adott határidőt módosíthatja. Bár az eljárás a Fővárosi Törvényszék előtt van folyamatban, a kiadatási eljárásban az államok közötti kapcsolattartásra az igazságügyi miniszter útján kerül sor, erre tekintettel szükséges egyértelművé tenni a szövegben, hogy a Főváros Törvényszék a miniszter útján továbbítja a szükséges dokumentumokat, ha a megkeresett állam valamely nem EU-s, tehát harmadik ország. Természetesen ebben az esetben is irányadó az Nbjt. általános szabálya, hogy amennyiben nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik és adott esetben a közvetlen vagy más csatornán történő kapcsolatfelvételt teszi lehetővé, úgy azt kell alkalmazni. A Javaslat szövege rögzíti azt is, hogy ha a megkeresett ország az Európai Unió tagállama, a hozzájárulás iránti kérelem továbbítása során az EUtv. megfelelő alkalmazásával kell eljárni, ide érve a kapcsolatfelvétel csatornájára vonatkozó rendelkezéseket is.

Az Nbjt. 16. § (1) bekezdés a) pontjának módosítására szövegpontosítás miatt volt szükség, mivel harmadik állam esetében átadásról nem lehet szó, csak kiadatásról, ezért az "és nem adják át" szövegrész hatályon kívül helyezésére volt szükség.

Az Nbjt. 16. § (2) bekezdése azt az esetet szabályozza, amikor Magyarországnak kell hozzájárulnia egy már kiadott személy további kiadatásához. Itt is pontosításra volt szükség, mivel előfordulhat, hogy a megkereső államhoz (tehát ahhoz az államhoz, amelynek az érintett személyt Magyarország kiadta) valamely EU-s tagállam nyújt be kiadatás iránti kérelmet. Ebben az esetben a miniszternek (a további kiadatáshoz való hozzájárulás érdekében) az európai elfogatóparancs végrehajtásának feltételeit kell megvizsgálnia (tekintettel arra, hogy bár egy harmadik állam közbeékelődésével, de Magyarországról egy EU-s tagállamba fog kerülni az érintett személy).

Az EUtv. 21. cikknek megfelelő új szabályait az újonnan beillesztett 5/A. § és a 21. § (4) bekezdésének módosított rendelkezése tartalmazza. E szabályok tartalma és szabályozási logikája azonos az Nbjt. szabályozásával, azzal, hogy ebben az esetben a specialitás kérdése egy átadási – tehát európai elfogatóparancs alapján indult – eljárásban merül fel. Ilyen esetben az átadást kérő állam minden esetben az Európai Unió egy tagállama, ugyanakkor a hozzájárulással érintett álltam, ahonnan a terhelt Magyarországra érkezett, lehet az EU tagállama, de akár harmadik ország is. Szintén az EUtv-ben szabályozott az az eset, amikor Magyarországról átadott személy továbbadására kerül sor. Ez utóbbi esetben az EU tagállama keresi meg Magyarországot a hozzájárulás tárgyában, ugyanakkor az uniós tagállamban folyamatban lévő eljárás lehet átadási és kiadatási eljárás is, így a hozzájárulás tartalma is ennek megfelelően eltérő módon alakul.

3. A Bizottság indokolással ellátott véleményében kifogásolta, hogy nem megfelelőek a magyar szabályok arra az esetre, ha az európai elfogatóparancsról rendelkező kerethatározat és a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló 2008/909/IB tanácsi kerethatározat szabályai találkoznak egymással, nevezetesen, ha az európai elfogatóparancsot szabadságvesztés büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, mivel Magyarország az európai elfogatóparancsról rendelkező kerethatározatban foglalt szabályokhoz képest új megtagadási okot alkotott.

A legjelentősebb változás ennek kapcsán, hogy az EUtv. 5. § (3) bekezdésének módosított rendelkezése értelmében a továbbiakban a bíróság az európai elfogatóparancs megtagadása helyett az európai elfogatóparancs végrehajtásának akadályát állapítja meg, ha az európai elfogatóparancs végrehajtásának egyéb megtagadási oka nem áll fenn, és a rendelkezésre álló adatok alapján a végrehajtás átvételének feltételei fennállnak, és a végrehajtás átvételének megtagadási oka nem állapítható meg. Lényeges, hogy a szabályozás – és ennek megfelelően a jogalkalmazói gyakorlat – azon logikája nem változik, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárást meg kell szakítani, amennyiben a végrehajtás átvétele – illetve az erre irányuló eljárás megindítása – nem kizárt. A Javaslat alapján ugyanakkor e megszakításra a továbbiakban nem az európai elfogatóparancs megtagadásával (majd szükség esetén a megtagadó rendelkezés hatályon kívül helyezésével) kerül sor. A továbbiakban az európai elfogatóparancs megtagadására – a Kerethatározattal összhangban – formálisan és tartalmilag is csak akkor kerülhet sor, ha a végrehajtás átvételével kapcsolatos döntés megszületik. Az 5. § (3) bekezdésében foglaltak megállapítását segíti az 5. § (4) bekezdésének szabályozása is, amely a beilleszkedési feltétel vizsgálatáról szól (amely az igazságügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozik). A végrehajtás átvételének két egymást kiegészítő feltételrendszere a jogi feltételek fennállása (kizáró okok hiánya), valamint a beilleszkedési feltétel fennállása. A beilleszkedési feltételt magyar állampolgár esetében nem, csak nem magyar állampolgár kapcsán kell vizsgálni, ennek megfelelően magyar állampolgárok esetében – az európai elfogatóparancs végrehajtása tárgyában folytatott eljárásban – továbbra is kizárólag a jogi feltételek, kizáró okok kérdését kell a bíróságnak vizsgálni a végrehajtási akadály megállapítását megelőzően. Amennyiben viszont az érintett személy nem magyar állampolgár, a miniszter állapítja meg a beilleszkedési feltétel fennállását vagy annak hiányát, és ennek, egyben a végrehajtás átvétele feltételei fennállásának figyelembevételével kell döntést hozni az európai elfogatóparancs végrehajtása akadályának tárgyában. Tekintettel arra, hogy az átadási eljárás határideje a végrehajtás átvételére figyelemmel nem módosítható, így a beilleszkedési feltétel vizsgálatára olyan határidő kitűzése szükséges, amellyel az átadási eljárás határideje tartható. A szabályozás a fentiekben bemutatottak szerint a továbbiakban nem tesz formális különbséget a Magyarországon lakcímmel rendelkező magyar állampolgárok esetében, akik vonatkozásában a korábbi szabályozás – a Bizottság által kifogásolt módon – külön rendelkezést tartalmazott. A továbbiakban az állampolgárságra tekintet nélkül, a végrehajtás átvételéhez szükséges tartalmi követelmény, a beilleszkedési feltétel fogja meghatározni a bíróság döntésének alakulását.

Ha a bíróság az 5. § (3) bekezdése alapján megállapította, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtásának akadálya van, a további lépések a következők:

- az EUtv. 124/C. § (1) bekezdése értelmében az arról való döntéssel egyidejűleg, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtásának akadálya van, a bíróság elrendeli az elítélt ideiglenes végrehajtási letartóztatását (azért, hogy a Magyarországon való jelenlétét, és így a büntetés vagy az intézkedés végrehajtását biztosítsa);
- az EUtv. 124/C. § új (1a) bekezdése alapján a bíróság az ideiglenes végrehajtási letartóztatás elrendelésével egyidejűleg tájékoztatást nyújt az európai elfogatóparancsot kibocsátó tagállamnak, amely keretében információt nyújt az ideiglenes végrehajtási letartóztatás elrendeléséről és annak határidejéről, továbbá arról, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a szabadságvesztés büntetés vagy a szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása átvételének törvényi feltételei fennállnak, arról, hogy amennyiben a másik tagállam szeretné a végrehajtás átvételét, küldje meg a szükséges tanúsítványt, valamint arról is, hogy amennyiben a tanúsítvány kibocsátását követően a bíróság megállapítja, hogy a végrehajtás átvételének mégis akadálya van, úgy az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárást folytatni fogja. A Javaslat e szabályozási megoldással is a Kerethatározatnak történő megfelelést biztosítja. A Kerethatározat alapján ugyanis a szabadságvesztés büntetés végrehajtása érdekében kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtása akkor tagadható meg, ha a tagállam "vállalja" a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának átvételét. Ugyanakkor a magyar szabályozástól teljes mértékben idegen a diszkrecionális döntési kompetenciára utaló

"vállalás", amelynek címzettje egyébként sem lehetne a bíróság. A magyar szabályozás alapján a végrehajtás átvételére akkor kerülhet sor, ha annak törvényben meghatározott feltételei fennállnak, nem pedig akkor, ha azt Magyarország vállalja. Az ezzel kapcsolatos döntési lehetőség tehát a jogszabályi feltételek között, e feltételek vizsgálatával hozható meg, nem pedig attól függetlenül. Ennek megfelelően a bíróság kizárólag a döntéséről, és a törvényi feltételek fennállásáról tud tájékoztatást nyújtani, amely egyúttal azt is jelenti, hogy – egyéb kizáró ok felmerülésének hiányában – a tanúsítvány megküldése esetén a végrehajtás átvételére ténylegesen sor is fog kerülni.)

- az EUtv. 17/A. § (1) bekezdésének módosított szövege értelmében, ha a tanúsítvány megérkezése után megindul az EUtv. IX/A. Fejezet szerinti eljárás, és az eljárásban a bíróság a végrehajtás átvételét végül megtagadja, a bíróság ezzel egyidejűleg az európai elfogatóparancs végrehajtásának akadályáról szóló határozatát hatályon kívül helyezi, és az európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárását folytatja;
- ha az EUtv. IX/A. Fejezet szerinti eljárásban a bíróság dönt a végrehajtás átvételéről, akkor az EUtv. 5. §
 (1) bekezdés módosított b) pontja értelmében a ne bis in idem elvére hivatkozva az európai elfogatóparancs végrehajtását megtagadja;
- végül ki kell emelni az EUtv. 5. § (4a) módosított bekezdését, amely szerint, ha a terhelt az átadásba beleegyezik, akkor nincs helye és indoka a fent ismertetett szabályok alkalmazásának, ebben az esetben az európai elfogatóparancs végrehajtására kerül sor (amennyiben annak megtagadási oka nem merül fel).

4. A Bizottság megfogalmazott észrevételeket a kerethatározat 4a. cikk (1) bekezdésének átültetésével kapcsolatban is. Egyrészt kifogásolta, hogy az EUtv. 5. § (5) bekezdése kötelező, nem pedig mérlegelésen alapuló megtagadási okot ír elő a távollétes eljárásra vonatkozóan, másrészt jelezte, hogy Magyarország a kerethatározatban foglaltaknál szélesebb körben, a Kerethatározatban nem szerepelő újabb megtagadási ok előírásával ültette át a rendelkezést. A módosítás ezeket az aggályokat igyekszik kiküszöbölni. Egyrészt az 5. § (5) bekezdése a továbbiakban mérlegelésen alapuló megtagadási okot szabályoz, amennyiben a "megtagadja" szövegrész helyébe a "megtagadhatja" szöveg lép. Hatályát veszti továbbá a Bizottság által plusz megtagadási okként megjelölt, az EUtv. 5. § (6) bekezdésének e) pontjában foglalt rendelkezés, és új szabályként kerül be az 5. §-ba a (6a) bekezdés.

A szabályozás logikája a továbbiakban a következő: az 5. § (5) bekezdése kimondja, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtását a bíróság megtagadhatja, ha azt olyan határozat végrehajtása céljából bocsátották ki, amelyet a terhelt távollétében hoztak. E rendelkezés tehát azt a Kerethatározat tartalmával azonos általános felhatalmazást tartalmazza, hogy a távollétes eljárásban hozott határozat végrehajtása érdekében kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadható. Ezen általános felhatalmazáshoz képest a kivételeket - amikor tehát a végrehajtás nem tagadható meg, a (6) és az új (6a) bekezdések határozzák meg. Az 5. § (6) bekezdése értelmében nincs helye megtagadásnak, ha az a)-d) pontban foglaltak megvalósulnak (a Javaslat alapján a korábbi e) pont hatályát veszti). Az a-d) pontban foglalt okok szorosan követik a Kerethatározat – 2009-ben módosított – rendelkezéseit. Az új (6a) bekezdés azt a helyzetet kívánja kezelni, amikor a (6) bekezdésben foglalt egyik kizáró ok sem állapítható meg, vagyis a távollétes eljárásra figyelemmel az európai elfogatóparancs megtagadásának lehetősége adott. A Javaslat alapján ebben az esetben, akkor kerülhet sor a megtagadásra, ha a felmerült körülmények alapján a bíróság egyértelműen megállapítja, hogy az átadás a terhelt távollétéből fakadóan a terhelt nemzetközi vagy európai uniós jogi aktusban rögzített védelemhez való jogának sérelmével járna. A távollétes eljárás tekintetében tehát a bíróság nem bármit és nem diszkrecionálisan vizsgálhat, hanem azt a körülményt, amely a távollétes eljárással, illetve ennek a megtagadási oknak a lényegével összefüggésben hozható, nevezetesen a védekezéshez való jog sérelmét. Amennyiben tehát a bíróság azt állapítja meg, hogy a döntést a terhelt távollétében hozták, és a (6) bekezdés szerinti megtagadást kizáró okok nem állapíthatók meg, az európai elfogatóparancs megtagadásának nincs helye, ha a terhelt védekezéshez való joga érdemben nem sérült. E rendelkezés bevezetésének alapja a C-416/20. sz. TR kontra Generalstaatsanwaltschaft Hamburg ügyben hozott ítélet, amelyben a Bíróság kimondta, hogy abban az esetben, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság azt állapítaná meg, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának lehetőségét kizáró feltételek nem teljesültek, a bíróság – tekintettel arra, hogy a 4a. cikk az elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának mérlegelhető esetéről rendelkezik – mindenesetre figyelembe vehet más olyan körülményeket is, amelyek lehetővé teszik számára, hogy megbizonyosodjon arról, hogy az átadás nem jár az érintett személy védelemhez való jogának megsértésével, és átadhatja őt a kibocsátó tagállamnak. Az új (6a) bekezdés célja tehát a jogalkalmazók orientálása azzal kapcsolatban, hogy a terhelt távollétében hozott határozatok végrehajtása során milyen elvek mentén járjanak el, ha a (6) bekezdésben foglalt kizáró okok egyik sem valósul meg.

6. §

A Magyarország 2024. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2023. évi LIII. törvény 2023. szeptember 1-jével megemelte pénzbüntetés napi tételének összegét, valamint a jogi személlyel szemben büntetőjogi intézkedésként alkalmazható pénzbírság legalacsonyabb összegét. A további jogsértések megelőzése érdekében indokolt ezen összegek ismételt megemelése.

8. §

Szövegcserés pontosítás.

9. §, 11. §, 12. §

Az Eht. módosítása az elektronikus hírközlő hálózatok és szolgáltatások biztonságának növelése érdekében a hívószám-hamisítással összefüggő csalások megelőzését szolgálja. Az azonosítókkal, azaz a hívószámokkal összefüggő speciális visszaélések megelőzése és a visszaélésekkel szembeni fellépés érdekében a tervezet meghatározza a nyilvánosan elérhető telefonszolgáltatást nyújtó szolgáltatók hívószám-hamisítást megelőző vizsgálattal összefüggő feladatait.

A hívószám-hamisítás egy olyan, kifejezetten elterjedt és nagy összegű károkat okozó csalási módszer, amelynek során nem a hívást kezdeményező valódi telefonszáma jelenik meg a hívott fél készülékén, hanem egy másik, a hívó által előre beállított olyan telefonszám, amely jellemzően valamely közismert szolgáltató telefonszáma. A "számcsere" végrehajtásának oka, indoka a hívott személy megtévesztése, a hívó ugyanis a hívószám-hamisítás által hihetőbbé teszi a telefonhívását, például azt próbálhatja meg elhitetni a hívott féllel, hogy egy banki alkalmazottal beszél, hiszen látszólag a bankjától érkezett a hívás, és egy pénzügyi tranzakció során fellépő hiba vagy csalásgyanú miatt egyeztetnek és ehhez szükséges a hívott banki adatainak megadása.

A javaslat célja, hogy a belföldi hálózatban a magyar számozási tervbe tartozó hívószámok esetén megelőzhető legyen a hívó félnél megjelenő telefonszám (hívó azonosító) hívó általi manipulálása, vagyis a hívó fél ne tudjon egy olyan hívószámot saját számaként megjeleníteni, amelynek használatára nem jogosult. A nemzetközi hálózatokból érkező hívásokat – a kiberbiztonsági és hálózatbiztonsági követelményekkel összhangban – a szolgáltatók akkor végződtethetik, illetve irányíthatják tovább, ha az NMHH Elnökének rendeletében meghatározott vizsgálatokat elvégezték és a jogszabályban előírt feltételek teljesültek. A vizsgálatok elvégzése érdekében a szolgáltatók együttműködési kötelezettségét is rögzíti a tervezet. Rendelkezik továbbá a kapcsolódó adatkezelésről és arról is, hogy amennyiben a szolgáltató ezeknek a kötelezettségeknek nem tesz eleget, az NMHH Hivatala ideiglenes biztosítási intézkedést is alkalmazhat a mulasztó szolgáltatóval szemben.

13.§

A módosítás újraszabályozza a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 72/B. §-át, amely speciális szabályokat tartalmaz bizonyos személy- és vagyonvédelmi tevékenységekhez kapcsolódóan az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok azonosítására és az ezekkel kapcsolatos indokolás kérésre. A módosítás megteremti az összhangot a Kbt. 72. § (1) bekezdésének módosításával.

14-15. §, 19. §, 70. §, 79-84. §, 88. §

1. A sértettek igényeinek támogatása az alapja annak a többirányú módosításnak, ami a mediáció, illetve más helyreállító szemléletű módszerek alkalmazásának a kiszélesítését és rugalmasabbá tételét célozza. Ennek egyik eleme, hogy a Javaslat alapján a Btk. 29. § (1a) bekezdésének beiktatásával bővül az ügyészség mozgástere. A csekélyebb súlyú [a Btk. 29. § (1) bekezdésének a hatálya alá eső] ügyekben nem csak a közvetítői eljárás elrendelésére és ennek eredménye esetén a büntetőeljárás megszüntetésére, avagy a közvetítői eljárás megtagadására lesz lehetősége. Új, harmadik lehetőségként jelenik meg, hogy a közvetítői eljárás elrendelésére anélkül kerüljön sor, hogy ennek sikere esetére az ügyészség teljes egészében lemondana a büntetőigényről. Erre a lehetőségre azért is szükség van, mert a közvetítői eljárás ezekben az ügyekben is pozitív hatást fejthet ki, és méltányolható is lehet a közvetítői eljárás keretében végzett jóvátétel, miközben bizonyos büntetésektől (pl. közlekedési bűncselekmény esetén a járművezetéstől való eltiltás) nem lehet eltekinteni. A korábbi szabályozás

alapján az ügyészség ilyen esetekben a büntetőjogi igény érvényesítése, a büntetés kiszabás – törvényen alapuló – mellőzhetetlensége miatt nem engedélyezhette a közvetítői eljárást, ezáltal elzárta a sértett jóvátételének lehetőségét, annak ellenére, hogy a kötelező törvényi szabályok alkalmazásától eltekintve további büntetés kiszabásával kapcsolatos igény egyebekben nem merült fel.

Az anyagi jog mellett a Be. 412. §-át érintő és azzal összefüggő további módosítás a Be. hatályos szabályait is rugalmasabbá teszi azzal, hogy lehetőség nyílik a közvetítői eljárás elrendelésére a büntetőeljárás felfüggesztése nélkül is. Ennek igénye azzal indokolható, hogy mindazon ügyekben, amelyekben a tevékeny megbánás büntethetőséget megszüntető okként nem merülhet fel, nem, illetve nem feltétlenül indokolt az eljárást lezáró döntés késleltetése. Ezzel a módosítással megnyílik az út az olyan közvetítői eljárások előtt, amelyek a büntetőeljárás szakaszain átívelve, párhuzamosan folytathatók a büntetőeljárással. Vagyis az érintett esetkörben a közvetítői eljárásnak nem akadálya, hogy a nyomozati szak lezárásaként az ügyész vádat emel, majd a bírósági eljárás is folyik, sőt az sem, ha jogerős bírósági döntéssel le is zárul az eljárás.

Ezen büntetőeljárási szabályokkal összefüggő Bktv. rendelkezések módosítására is sor kerül. Az indokolt technikai módosítások mellett a büntetőeljárás felfüggesztése nélkül elrendelt közvetítői eljárás (a büntetőeljárással párhuzamos közvetítői eljárás) sajátosságaiból adódó eltérések olyan módosításokat tettek szükségessé, mint hogy a párhuzamos eljárásokban a megállapodásnak nem kötelező tartalmi kelléke a teljesítés megszabott határideje, továbbá, hogy az eljárás befejezését nem a teljesítés, hanem a megállapodás megkötése jelenti. Ugyancsak fontos eltérés, hogy a közvetítőnek a párhuzamos eljárásban nem feladata sem a teljesítés ellenőrzése, sem az eredmény közvetítése a hatóságok felé. Miután a terhelt érdeke, hogy a megvalósult jóvátétel az eljáró hatóság tudomására jusson, a módosítás biztosítja, hogy a megállapodásnak része lehessen a terhelt erre irányuló kötelezettségvállalása is. Emellett természetesen a bíróság és az ügyészség számára is rendelkezésre áll, hogy az általános eljárási szabályok alapján rendelkezésére álló eszközrendszerrel, a sértett, illetve a terhelt bevonásával a teljesítés megtörténtét ellenőrizze. Lényeges, hogy a párhuzamos eljárás esetén az eljárás befejezése sem függ sem a megállapodás megkötésétől, sem annak teljesítésétől. Ennek megfelelően a bíróság és az ügyészség az érdemi döntésének meghozatalával nem kell, hogy megvárja ezek eredményét, döntését a rendelkezésére álló adatok figyelembe vételével (a terhelt vállalta a részvételt, a terhelt megkötötte a megállapodást, a terhelt részben vagy egészben teljesítette a megállapodásban foglaltakat, stb.) hozza meg. A bíróság és az ügyészség legfeljebb az általános eljárási szabályok alapján, az eljárás keretei között, annak időszerű lefolytatásának igényét szem előtt tartva biztosíthat időt a megállapodás megkötésére, teljesítésére.

A közvetítői eljárásban is megjelenő mediációs módszerek szélesebb körben is lehetőséget biztosítanának a bűncselekménnyel kicsúcsosodó személyek közötti konfliktus feloldására, az okok és a következmények kezelésére. A közvetítői eljárás azonban számos kötöttséget feltételez mind az ügyek típusát (pl. formális sértett hiányában elképzelhetetlen a közvetítői eljárás), mind a közvetítői eljárás során alkalmazható módszereket illetően (pl. nem végezhető közvetítői eljárás a terhelt és egy másik bűncselekmény sértettje között). Ahhoz, hogy a meglevőnél szélesebb helyreállító módszerek legyenek alkalmazhatók a büntetőeljárással összefüggésben, de a közvetítői eljárás jelenlegi keretei is megmaradjanak, a Be. 419. §-át érintő és az azzal összefüggő módosítás a feltételes ügyészi felfüggesztés keretei között biztosít lehetőséget a szélesebb körű helyreállító módszerek alkalmazására. A helyreállító módszerek részletezése alacsonyabb szintű jogszabályban rugalmasan kivitelezhető, ezért új felhatalmazó rendelkezésre is szükség van a Be. 866. §-ának a kiegészítésével. Rendeleti szabályozásra nem utalható az adatkezelés jogalapjának a meghatározása, ezért a Be. 99. §-ának a módosításával szükséges megfelelő felhatalmazást adni erre a helyreállító, mediációs tevékenységet végzők számára.

Az előzőekben tárgyalt módosítás megerősíti, hogy a feltételes ügyészi felfüggesztés a közvetítői eljárással konkuráló jogintézmény lehet, ezért az eljárási szempontból optimális intézmény megválaszthatósága érdekében is szükséges módosítani a Be.-t. Lehetőséget szükséges biztosítani arra, hogy az ügyészség közvetítői eljárás helyett (akár az arra vonatkozó indítványok ellenére is) feltételes ügyészi felfüggesztést alkalmazzon, elsősorban az így elérhető helyreállító módszerek alkalmazása érdekében. A Be. 413. §-át érintő módosítás ugyanakkor az olyan helyzetekre is megoldást nyújt, amikor a sérelem jóvátétele mellett más többletkötelezettség vagy a terhelt huzamosabb időn át történő figyelemmel kísérése szükséges.

A két típusú jogintézmény ezzel alkalmazható lesz egymás alternatívájaként, de egy további, a Be. 415. §-át érintő módosításnak köszönhetően, szűk körben egymást követően is. E tekintetben a módosítás célja az, hogy ha a közvetítői eljárás eredménytelensége nem róható fel a terheltnek, akkor még lehetőség legyen vele szemben

feltételes ügyészi felfüggesztést alkalmazni. A hatályos keretek között ugyanis a közvetítői eljárást követően kizárt lenne a feltételes ügyészi felfüggesztés alkalmazása, ezzel a terhelt méltányolható helyzetére sem adható adekvát jogi válasz.

A közvetítői eljárásnak a büntetőeljárás felfüggesztése nélküli elrendelhetősége szükségessé teszi az így lefolytatott közvetítői eljárás eredményeként létrejött megállapodás sorsának rendezését is, erre irányul a Be. bevezetni kívánt 415/A. §-a. Miután ezen közvetítői eljárások eredményességének vagy eredménytelenségének ténye az ügyészség és a bíróság által figyelembe veendő körülményként értékelhető, szükséges annak rögzítése, hogy a megkötött megállapodást a rendelkező ügyésznek, majd vádemelést követően az eljáró bíróságnak kell megküldeni.

17.§

Az utóbbi években jelentős változás állt be az ár-érték viszonyokban, amelyek indokolják a fizetési meghagyásos eljárásban meghatározott díjak módosítását. A bekövetkezett árváltozások a közjegyzői irodák és a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) rendszerének üzemeltetéséhez szükséges erőforrások beszerzésének és működtetésének költségeit is jelentősen megnövelték. Nagymértékben emelkedtek mind a villamos energiáért, mind a papírért, mind a postai szolgáltatásokért fizetendő költségek, illetve a munkaerő finanszírozása is drágábbá vált. Ez a változás szükségessé teszi a költségek módosítását, valamint ezzel együtt a közjegyzői irodák működési költségeinek finanszírozása érdekében a megfizetett eljárási díjaknak a MOKK és az eljáró közjegyzők közötti felosztási arányának módosítását is.

20-21. §, 39. §, 68. §, 72. §, 75-76. §, 85-86. §, 90-92. §

Az interneten virágzó bűnözés egyik gócpontja a különféle csaló profilok felhasználása, amelyeken keresztül a bűnözők folytatják tevékenységüket. Bár jelenleg léteznek jogi eszközök, amelyek lehetővé teszik egy konkrét adat eltávolítását az internetről (elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele), azonban nincs olyan hatékony rendszer, amely teljes profilt, illetve technikai értelemben teljes tárhelyszolgáltatást felfüggesztene, illetve törölne, pedig ezek a profilok gyakran többszörösen újabb és újabb bűncselekmények felületévé válnak. A bűnüldözés gyakran lépéshátrányba kerül azért, mert egyenként kell fellépni konkrét jogsértő adatok letiltása érdekében ahelyett, hogy a teljes felhasználói profilt tiltanák le. Hiába távolítanak el egyes adatokat, ugyanazokkal a profilokkal vagy ugyanazon személyek újra feltöltik azokat, így az online bűnözés folytatódik.

Az online csalások megnehezítése érdekében indokolt új jogintézményeket bevezetni a büntetőjogba, amelyek lehetőséget teremtenek a büntetőeljárás során a hatóságoknak arra, hogy egy tárhelyszolgáltatót (pl. egy közösségi médiaszolgáltatót) kötelezzenek egy bűncselekményt elkövető személy profiljának a felfüggesztésére, megszüntetésére, továbbá arra, hogy a felfüggesztés hatálya alatt az érintett személy a szolgáltatóval ne is köthessen újabb szolgáltatási szerződést.

Mindezek érdekében a Btk. kiegészül egy új intézkedéssel, a tárhelyszolgáltatás megszüntetésével. Az új intézkedést a bíróság abban az esetben alkalmazhatja, ha az adott tárhelyszolgáltatást az elkövető a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használt vagy arra szánt. Ezek az esetek lefedik mindazon történeti tényállásokat, amikor az adott szolgáltatás felhasználásával történt a bűncselekményt megvalósító kommunikáció vagy a szolgáltatás a későbbi bűncselekmény elkövetésére lett igénybe véve. Hasonlóan az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételéhez, az új intézkedésnek sem képezhetik korlátját a felsorolt büntethetőségi akadályok (gyermekkor, kóros elmeállapot, vagy törvényben meghatározott büntethetőséget megszüntető ok), illetve a megrovás. Ezzel összefüggésben a Be. több rendelkezése is kiegészül [Be. 566. § (5) bekezdése, 569. § (2) bekezdés] és végső soron a Be. CVI. fejezete szerinti eljárásnak is helye lehet, ha az intézkedés alkalmazásának a feltételei fennállnának, de a büntetőeljárásban a büntetőjogi felelősség megállapítására nem kerülne sor.

A létrejövő anyagi jogi intézkedés értelemszerűen nem alkalmazható az eljárás folyamatban léte alatt, ezért a Be. LIII/A. fejezetének beiktatásával létrejön egy új, vagyont érintő kényszerintézkedés is. A kényszerintézkedés alkalmazása nem kötött bírói engedélyhez, a módosítás ugyanakkor a másodfokú döntés jogát közvetlenül a bíróság számára biztosítja, a Be. 374. § (1) bekezdésben felsorolt felülbírálati tárgykörök kiegészítésével. A kényszerintézkedés elrendelését a módosítás csak a közvádas ügyekben teszi lehetővé azzal a kettős feltétellel, hogy egyébként az anyagi jogi intézkedésnek is helye lenne, és felmerül a bűnismétlés veszélye. A kényszerintézkedéssel érintett személy számára a Be. módosításával kell biztosítani a vagyoni érdekelt eljárási jogait, hiszen a szolgáltatás fölötti jogai nem feleltethetők meg a Be. 57. § (1) bekezdésben szereplő jogoknak.

Erre tekintettel a Javaslat a tárhelyszolgáltatás felfüggesztésével érintettet vagyoni érdekeltként is nevesíti. A kényszerintézkedés és az anyagi jogi intézkedés közötti tartalmi különbség, hogy a kényszerintézkedés nem csak a szolgáltatás használatából való kizárást valósít meg, hanem azt is kizárja, hogy a végrehajtásra köteles szolgáltató a vagyoni érdekelttel újabb szolgáltatásra irányuló szerződést kössön. A kényszerintézkedés említett jogkövetkezményei fennmaradnak a büntetőeljárás tartama alatt, a kényszerintézkedés meghosszabbításáról, fenntartásáról nem szükséges meghatározott időközönként döntést hozni. Ezzel együtt a büntetőeljárást lefolytató szervek feladata, hogy biztosítsák a kényszerintézkedés arányosságát, és amennyiben arra már nincs szükség, döntsenek annak megszüntetéséről.

A végrehajtás terén a módosítás nem csak a címzett szolgáltatókra telepít feladatokat a Be. kiegészülő szabályozása, és a Bv. tv. új XXVI/A. fejezete, hanem a végrehajtás állami kikényszeríthetősége érdekében az Avt. 29. §-át és 125/G. §-át érintő módosításra is sor kerül.

22. §, 67. §

Nem csak a sértett, hanem minden személy magánautonómiájának tisztelete magában foglalja azt a mindenkire vonatkozó jogi kötelezettséget, hogy az érintett akarata ellenére tartózkodni kell magánéletébe való egyoldalú beavatkozástól. Még hangsúlyosabb ez az igény a személy elleni erőszakos bűncselekmények olyan sértettjei részéről, akik nem kívánnak semmilyen módon kapcsolatot fenntartani a sérelmükre bűncselekményt elkövető személyekkel. A sértettek magánautonómiájának tiszteletén túl a bűncselekményre tekintettel a terhelttől való félelmük is indokolja, hogy ezek a sértettek az általánosnál fokozottabb jogi védelemben részesüljenek. A személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedések hatályos rendszerében is rendelkezésre állnak jogintézmények, amelyek a sértettek védelmét hatékonyan szolgálják, de ezek a terheltet érintő súlyos jogkorlátozások miatt csak végső esetben, a jövőbeni sérelem bekövetkezésére irányuló konkrét gyanúokok fennállása esetén, és mind a sértett, mind az eljáró szervek számára komolyabb adminisztrációs leterhelés mellett alkalmazhatók. A sértetti magánautonómia védelmének alkotmányos és magánjogi gyökereire tekintettel a jogalkotó lehetőséget lát egy olyan új jogintézmény bevezetésére, amely egyértelmű hatósági akaratot tükröz (hatósági felhívást tartalmaz) és lényegében különösebb adminisztrációs teher nélkül alkalmazható. A Be. új 51/A. §-a szerinti jogintézmény lényege, hogy önmagában nem fejez ki jogkorlátozást, csupán a sértett nyilatkozatának hatósági felhívással történő megerősítését fejezi ki, amelyet a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság határozati formában közvetít a terhelt irányába. Az új jogintézmény önálló jogkorlátozó képességének a hiányára tekintettel a határozat létező jogviszonyokat nem változtat meg, így nincs helye akkor, ha pl. az aktuálisan létező jogviszonyokból fakadó kapcsolattartási jogot érintene, vagy a közös lakás elhagyásának a kötelezettségét, a munkahely, a közösen látogatott intézményektől való távolmaradást, illetve a közösen gyakorolt szülői felügyelet részjogosítványainak a korlátozott gyakorlását eredményezné. Ezeket a jogviszonyokat csak bírói engedélyes kényszerintézkedésekkel lehet korlátozni. A módosítás azt is rögzíti, hogy amennyiben a Be. 280. § (3) bekezdése szerint, távoltartás keretében nevesített külön kötelezettségek előírására lenne szükség, azok továbbra is a távoltartás keretében írhatók elő. A határozat meghozatalának feltételei között az említett kizáró feltételeken túlmenően a törvény csupán az érintett személyek státuszának ellenőrzésére vonatkozó alaki feltételt ír elő, nevezetesen, hogy a terhelt gyanúsítotti vagy vádlotti státusza fennáll-e a sértett sérelmére elkövetett személy elleni erőszakos bűncselekmény tekintetében. E körben lényeges, hogy ez utóbbi feltétel alaki természetű, nem szükséges erre tekintettel pl. a megalapozott gyanú felülbírálata, csupán a gyanúsítás megtörténtének a vizsgálata. Természetesen amennyiben a terhelt gyanúsítotti státusza – például az azzal kapcsolatban előterjesztett jogorvoslat folytán – megszűnik, a jövőre nézve a határozat alkalmazhatósága is hatályát veszti. Ki kell emelni, hogy a Be. általános szabályaira figyelemmel a határozat a jogorvoslatra tekintet nélkül végrehajtható, így annak megszegése a jogorvoslatra tekintet nélkül, annak elbírálását megelőzően is megvalósulhat.

Az önkényes kapcsolatfelvétellel szembeni védelemről szóló határozat csak a büntetőeljárás lezárása alatt érvényesülhet, ez egyértelműen levezethető abból, hogy a Btk. 222. §-ának az új (1a) bekezdésében szereplő bűncselekmény is csak a büntetőeljárás folyamatban léte alatt valósulhat meg.

A sértett hatósági határozattal is megerősített elzárkózásának a terhelt részéről történő megsértése már olyan fokú jogsértést fejezhet ki a sértett magánautonómiájával szemben, amely súlyosságában megfeleltethető annak a jogsérelemnek, ami a zaklatás esetében a rendszeres háborgatással valósul meg. Az védelemről szóló határozat megsértésével történő kapcsolatfelvétel kellően veszélyes a társadalomra ahhoz, hogy a jogalkotó büntetendővé nyilvánítsa. Ennek megfelelően a Btk. 222. §-ában meghatározott zaklatás bűncselekmény kiegészül egy újabb

alapesettel. A létrejövő törvényi tényállás a zaklatás első alapesetében is szereplő célzattal valósulhat meg. Az új bűncselekményi alapesettel kapcsolatosan fontos kiemelni, hogy a célzatban szereplő önkényesség tényállási elemére tekintettel nem csak azoknak az eseteknek a büntethetősége kizárt, amikor az eltiltásról szóló határozatot a törvényben szereplő kizáró okok ellenére hozták meg, hanem az olyan további esetekben is, amikor a terhelt társadalmilag is elfogadott esetekben teremt kapcsolatot a sértettel, pl. az őt telefonon sikertelenül felhívó sértettet visszahívja vagy a sértettet váratlanul ért anyagi kár elhárítása érdekében cselekszik. Ezzel párhuzamosan az új alapesetbe tartozik majd a távoltartás mint személyi szabadságot érintő kényszerintézkedés magatartási szabályainak legsúlyosabb megszegése is. A távoltartás megszegése főszabály szerint jelenleg eljárási eszközökkel, rendbírság alkalmazásával, illetve szigorúbb kényszerintézkedés elrendelésével szankcionált. Ugyanakkor jelenleg sem kizárt, hogy a távoltartás szabályainak megszegése bűncselekmény elkövetésének megállapítására (pl. testi sértés, zaklatás) legyen alkalmas. A korábban kifejtett szabályozási elv okán ugyanakkor a távoltartás esetében is indokolt a zaklatás tényállásának kiegészítése azzal az estkörrel, amikor a terhelt a hatósági felhívás – jelen esetben a távoltartás, személyi szabadságot is korlátozó – elrendelését követően önkényesen, jogellenesen beavatkozó módon veszi fel a kapcsolatot a sértettel.

A Javaslat a Btk. módosításával lényegében azt az esetleges és nem kívánt joggyakorlati vitát kívánja egyértelműen lezárni, hogy egy korábbi büntetendő cselekményre hivatkozó, azon alapuló egyértelmű hatósági felhívást követő jogellenes és célzatos kapcsolatfelvétel megvalósítja-e a zaklatás megállapításához szükséges háborgatást. A Javaslat alapján egyértelmű, hogy az ilyen magatartás is zaklatásnak minősül.

23.§

A módosítás a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló, 2008. november 28-i 2008/913/IB tanácsi kerethatározat nem megfelelő átültetése tárgyában indított kötelezettségszegési eljárásra tekintettel szükséges.

A kerethatározat nem megfelelő átültetése tárgyában indított 2016/2078. számú kötelezettségszegési eljárásban 2023. január 26-án küldött indokolással ellátott véleményében a Bizottság fenntartotta a hivatalos felszólításban kifejtett álláspontját, miszerint Magyarország nem ültette át megfelelően a kerethatározat 1. cikk (1) bekezdés c) pontját, mert a Btk. rendelkezései nem tartalmaznak hivatkozást a népirtás, emberiesség elleni vagy háborús bűncselekmények vonatkozásában a "nyilvánosság előtti védelmezésére, tagadására vagy súlyosan jelentéktelen színben való feltüntetésére." A Javaslat a kerethatározatnak való teljes megfelelés érdekében új elkövetési magatartással egészíti ki a Btk. 332. §-át.

A kerethatározat 1. cikk (1) bekezdés c) pontja úgy rendelkezik, hogy azt a magatartást kell – többek között – büntetendővé nyilvánítani, amely "a Nemzetközi Büntetőbíróság statútumának 6., 7., illetve 8. cikkében meghatározott népirtás, emberiesség elleni vagy háborús bűncselekmény nyilvánosság előtti védelmezése, tagadása vagy súlyosan jelentéktelen színben való feltüntetése faji, bőrszín szerinti, vallási, származás szerinti vagy nemzeti, illetve etnikai hovatartozásuk alapján meghatározott személyek egy csoportja vagy e csoport valamely tagja ellen irányuló módon, amennyiben az adott cselekményt olyan módon valósítják meg, hogy az e csoport vagy annak valamely tagja ellen erőszakra vagy gyűlöletre való uszításra alkalmas;".

A faji (stb.) hovatartozásuk alapján meghatározott személyek egy csoportja vagy e csoport valamely tagja ellen irányuló mód, amennyiben az az adott csoport vagy annak valamely tagja ellen erőszakra vagy gyűlöletre való uszításra alkalmas a magyar büntetőjogi fogalomrendszerben leginkább a közösség elleni uszítás – egyébként részben a kerethatározat egyéb rendelkezéseit pontosan átültető – tényállásában megjelenő erőszakra vagy gyűlöletre uszításra alkalmas módként határozható meg.

Erre figyelemmel a Javaslat új (2) bekezdéssel egészíti ki a Btk. 332. §-át. Az új tényállás alapján minden olyan történelmi tény tagadása (stb.), amely tény megvalósította vagy megvalósította volna a Btk. valamely vonatkozó tényállását, azaz a hatályos jog alapján népirtásnak vagy emberiesség elleni, illetve háborús bűncselekménynek minősülne, tényállásszerű lehet akkor, ha az adott tény tagadásának, kétségbe vonásának, jelentéktelen színben feltüntetésének, vagy igazolni törekvésének célja az adott népcsoport stb. elleni gyűlöletkeltés. Az új bekezdés szerinti bűncselekmény elkövetéséhez nem szükséges az alapcselekmény – népirtásnak vagy emberiesség elleni, illetve háborús bűncselekmény – elkövetésének kétséget kizáró, ítéleti bizonyossággal történő megállapítása. Ezen alapcselekmény elkövetésének kérdése érdemben nem képezi a Btk. 332. §-a szerinti büntetőeljárás

tárgyát. Amennyiben pedig a bíróság az alapul szolgáló cselekmény elkövetését nem tudja megállapítani, úgy az (1) bekezdés szerint bűncselekmény megállapításának lehet helye.

A bűncselekmény megvalósulásához továbbra is szükséges, hogy a közlés szövegkörnyezetéből, megjelenéséből, egyéb körülményeiből megállapítható legyen, hogy a közlő szándéka kimondottan az érintett csoporttal szembeni gyűlöletkeltésre irányul.

24. §

A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény módosításával a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok kikerülnek a rendvédelmi szervek közül és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálattal együtt önálló csoportot alkotva létrejön a nemzetbiztonsági szolgálatok csoportja a központi államigazgatási szervek között. A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok rendvédelmi szervi jogállásának megszűnése miatt szükséges az érintett törvényekben, így a Btk.-ban, a Be.-ben és a Bv. tv.-ben a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok megjelenítése.

25.§

a) és d) pont: Lásd a 4. §-hoz írt indokolást.

b) és c) pont: Lásd a 20. §-hoz írt indokolást.

e-h) pontok: Lásd a 24. §-hoz írt indokolást.

i) pont: A módosítás a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése tényállásban a jelentős mennyiségű hulladék esetében az 1000 kg-ot 500 kg-ra, a 10 köbmétert pedig 5 köbméterre módosítja.

29.§

A 2012. évi CLXXXI. törvény alkalmazásával kapcsolatos bizonytalanság merült fel a joggyakorlatban azzal összefüggésben, hogy mennyiben alkalmazhatók a lefoglalás végrehajtására és megszüntetésére vonatkozó Be. szabályok. Különösen indokolt e kérdések rendezése arra tekintettel, hogy egy közelmúltbeli jogszabály módosítás folytán a Be. alapján a lefoglalás megszüntetése esetén kiadni rendelt, de át nem vett dolgok esetén megvalósulhat az állam tulajdonszerzése. Annak érdekében, hogy a jogalkotói szándékot a jogalkalmazói gyakorlat megfelelően értelmezze, indokolt a SIS II. tv. 28. §-ának rendelkezései között egyértelműen háttérjogszabályként feltüntetni a Be.-t.

30. §, 34. §

A Bv. tv. 172. § (3) bekezdése lehetőséget teremt arra, hogy ha a letartóztatottal szemben szabadságvesztést hajtanak végre és erre tekintettel a letartóztatást megszüntetik, a letartóztatás végrehajtása tekintetében a rendelkezési jogkör gyakorlójának az intézkedéseit (meghatározott személlyel történő kapcsolattartás korlátozása vagy tiltása, elkülönítés stb.) továbbra is érvényesítse a büntetés-végrehajtási szervezet a szabadságvesztés végrehajtása során. Ugyanakkor nem koherens a szabályozás abból a szempontból, hogy ha azért nem rendelik el a terhelt letartóztatását, mert szabadságvesztést tölt, ez esetben a rendelkezési jogkör gyakorlója milyen intézkedéseket tehet meg. A hatályos szabályozás szerint a rendelkezési jogkör gyakorlójának az intézet elhagyásával járó kapcsolatformák korlátozására van lehetősége [Bv. tv. 180/A. § (1) bekezdés b) pont]. A Be. 39. § (7) bekezdése a fogva lévő terhelt – nem téve különbséget a fogvatartás jogcíme szerint – kapcsolattartását illetően a bíróság és az ügyészség számára lehetővé teszi, hogy határozattal akár a hozzátartozóval való érintkezést is korlátozza vagy megtiltsa.

A Javaslat egy rendelkezésben foglalja össze azokat az intézkedési lehetőségeket, amelyekre a rendelkezési jogkör gyakorlója a szabadságvesztést töltő terhelt esetében jogosult. A módosítás e korlátozó vagy tiltó rendelkezések jogalapjaként a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés elrendelésének a Be. 276. § (2) bekezdésében megjelölt céljait hívja fel, tekintettel arra, hogy ezek a rendelkezések határozzák meg azon törvényi kereteket, amelyek a terhelt személyi szabadságának elvonását és ezzel összefüggésben a kapcsolattartásának a korlátozását lehetővé teszik. E törvényi kereteken így abban az esetben sem terjeszkedhet túl a szabályozás, ha a terhelttel szemben személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés

elrendelésére vagy fenntartására azért nem kerül sor, mert jogerős szabadságvesztés büntetését tölti. A módosítás azt is rögzíti, hogy ha az egyik büntetőeljárásban a rendelkezési jogkör gyakorlója valamely tiltó vagy korlátozó rendelkezést hozott, azt a bv. intézetnek valamennyi folyamatban lévő büntetőeljárás tekintetében érvényesítenie kell, a joglapként megjelölt célok eredményes megvalósulása érdekében. A korlátozások tehát a terhelt vonatkozásában homogén módon érvényesülnek, függetlenül attól, hogy azt mely eljárásban rendelték el, tekintettel arra, hogy az egyes kapcsolattartások folyamatban lévő büntetőeljárásonként nyilvánvalóan nem bonthatók meg. Értelemszerűen ez a további ügyekre történő kiterjesztés csak az adott büntetőeljárás befejezéséig, illetve a korlátozó vagy tiltó rendelkezés visszavonásáig, illetve mellőzéséig tarthat.

Annak érdekében, hogy a rendelkezési jogkör gyakorlója tényleges élhessen a kapcsolattartás tiltásával vagy korlátozásával, tudomása kell, hogy legyen arról, ha új személy jelentkezik kapcsolattartóként. Ezért a Javaslat a bv. intézet értesítési kötelezettségét írja elő abban az esetben, ha a rendelkezési jogkör gyakorlója már élt ezzel a jogával akár még a letartóztatás végrehajtás során, akár a szabadságvesztés végrehajtása alatt, illetve ha e tekintetben a bv. intézet felé jelzéssel él. Az átadásra kerülő személyes adatok köre a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvénynek a kapcsolattartói nyilvántartásról rendelkező 28/A. §-ával meghatározott. Az adminisztratív terhek észszerű kezelése érdekében ugyanakkor a Javaslat nem várja el, hogy a bv. intézet tartsa számon és derítse fel a terhelttel szemben folyamatban lévő vagy újonnan induló büntetőeljárásokat. A büntetőügyekben eljáró szervek feladata, hogy a terhelt fogvatartásának ismeretében eldöntsék kívánnak-e élni a rendelkezési jogkörből fakadó lehetőségekkel, illetve, hogy annak törvényi feltételei fennállnak-e.

A Javaslat a fenti módosítással összefüggésben a rendelkezési jogkör gyakorlójára vonatkozó meghatározást a Bv. tv. 3. §-ba emeli át az értelmező rendelkezések közzé, egyidejűleg szövegcserés módosítással elhagyja azt a Bv. tv. 387. § (2) bekezdéséből. A további szövegcserés módosítások az intézkedések elrendelésének jogalapját egységesítik, illetve pontosítják a Be. szóhasználatához igazodóan.

31. §

A kategória-rendszerben motivációs szempontból célszerű biztosítani a Befogadási és Fogvatartási Bizottság számára, hogy a rövid tartamú szabadságvesztésre ítéltek esetében is élhessen a kreditpontok ötven százalékának elérésekor a méltányosságból történő kategória-előresorolás lehetőségével. Ez az elítéltekre nézve kedvező szabály előmozdíthatja, hogy a rövidebb szabadságvesztést töltő elítéltek esetén jó magaviseletükre, együttműködési készségükre tekintettel több, illetve korábbi kategória-előresorolásra is sor kerülhessen, mint amelyre a szabadságvesztés rövidebb ideje alatt az általános szabályok szerint lehetőség lenne. A módosítás nem változtat azon a szabályozási elven, hogy a méltányosságból történő idő előtti előresorolás a bv. intézet számára az egyéniesítést biztosító lehetőség és nem az elítélt számára biztosított, illetve járó jogosultság.

32. §, 33. §, 40. §

A Bv. tv. 113. §-ában meghatározottak szerint a fogvatartott előállítása a bv. intézet kötelezettsége. Megkezdődött a vármegyei büntetés-végrehajtási intézetek (a továbbiakban: bv. intézet) kiürítése; előbb a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézetet számolták fel, és várható a Heves és a Tolna Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézetek bezárása. E vármegyék esetében megnehezül a bíróság által több egymást követő napra, személyes megjelenéssel idézett elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott (a továbbiakban: fogvatartott) terheltként vagy tanúként történő előállítása.

A fogvatartottaknak a bíróságra és az onnan történő visszaszállítása mind a személyi állomány leterheltsége, mind őrzés biztonsági szempontból hatékonyabban lenne biztosítható, ha a fogvatartottak ezen idő alatt nem egy távoli bv. intézetbe kerülnének naponta visszaszállításra, hanem a bíróság székhelye szerinti vármegyei rendőrségi fogdán kerülnének elhelyezésre. A Javaslat értelmében a büntető ügyben több egymást követő napra kitűzött tárgyalás, előkészítő ülés vagy nyilvános ülés esetén a bíróságra történő előállításokat – az első és az utolsó nap kivételével, amely esetekben ez a bv. intézet kötelezettsége marad – a rendőrség végezné. Ha az adott vármegyében nincsen sem bv. intézet, sem rendőrségi fogda a fogvatartott előállítása a bv. intézet feladata marad. Ez a megoldás egyrészt költség kímélő, továbbá a fogvatartottak szempontjából is kedvezőbb, mivel nem naponta kerül sor az oda-vissza szállításukra.

Tekintettel arra, hogy bíróság idézésére történő előállítás törvényi kötelezettség, pusztán felesleges adminisztratív terhet jelentene, – továbbá igen rövid határidő állna rendelkezésre a döntésre – ha a fogvatartott rendőrségi fogdán történő elhelyezéséről a bíróságnak határozattal kellene döntenie. Ezért a Javaslat ezt mellőzi. Annak érdekében, hogy a fogvatartott csak a legszükségesebb időre legyen rendőrségi fogdán elhelyezhető, a Javaslat olyan megkötést ad, hogy erre csak munkanapon kerülhet sor, hétvégére és a munkaszüneti napra a fogvatartottat a bv. intézetbe vissza kell szállítani, akkor is, ha esetlegesen egy-egy nagyobb ügyben a következő hétre is elő kell állítani. A fogdán történő elhelyezés gyakorlatát a büntetés-végrehajtás felett törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség vizsgálhatja.

A rendőrségi fogdák felszereltsége és végrehajtási rendje eltérő a bv. intézetekhez képest, ezért rendeleti szinten kerül rögzítésre, hogy a fogvatartott mely magánál tartható tárgyakat viheti magával (pl. személyes tisztálkodási felszerelés, gyógyszer, dohánytermék stb.). A Javaslat azt is rögzíti, hogy a fogvatartott a védőn, államának konzuli tisztségviselőjén, valamint az egyházi személyen és a vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagján kívül – e személyekkel telefonon vagy személyesen kerülhet sor kapcsolattartásra – más személlyel nem tarthat kapcsolatot. A fogvatartott a bv. intézet által biztosított mobiltelefont a fogdarendre tekintettel nem viheti magával, így a telefonon és a telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartásra, továbbá a látogatófogadás lebonyolítására nem kerülhet sort. Az előállítás kötelezettségére figyelemmel a fogvatartási hely elhagyásával járó kapcsolattartási formák sem értelmezhetők. A Javaslat garanciális jelleggel az elmaradt kapcsolattartási formák gyakorlásának és a személyes szükségletekre szolgáló vásárlás pótlását írja elő.

A Bv. tv. szabályozási szerkezetére figyelemmel elegendő a szabályozást a szabadságvesztésre ítéltek tekintetében beilleszteni, a letartóztatottak esetében annyi kiegészítéssel, hogy a rendelkezési jogkör gyakorlóját a kihelyezésről előzetesen értesíteni kell.

35-37. §, 42. §

1. A Takó és Visztné Zámbó kontra Magyarország ügyben született EJEB döntés egyértelművé teszi, hogy az általános, egyéni értékelést nélkülöző megoldás (plexi fal automatikus alkalmazása) nem egyezmény konform, tehát egy differenciált szabályrendszer kialakítása szükséges.

A Javaslat biztonsági szempontok érvényesítését is szem előtt tartja, amikor a kedvezőbb, személyes érintkezést lehetővé tévő látogatási formák gyakorlását az elítélt kategória-besorolásához igazítja. Evidenciaként értelmezhető, hogy az elítéltnek és családtagjaink az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikkében meghatározott családi élet tiszteletben tartásához való jogából eredően a közvetlenebb látogatási formák elsősorban a hozzátartozóval történő kapcsolattartás körében irányadóak.

A jövőben a látogatófogadásra a következő módokon kerülhet sor

- 1. a látogatóval való személyes érintkezés nélkül, a kommunikációt nem korlátozó térelválasztó elem alkalmazásával (a továbbiakban: személyes érintkezés nélküli látogatófogadás),
- 2. az üdvözléskor és az elköszönéskor a látogatóval a személyes érintkezést jogszabályban meghatározott módon lehetővé téve, a kommunikációt nem korlátozó térelválasztó elem alkalmazásával (a továbbiakban: személyes érintkezést lehetővé tévő látogatófogadás),
- 3. kötetlen formában, a személyes érintkezést jogszabályban meghatározott módon a látogatás alatt is lehetővé téve (a továbbiakban: kötetlen látogatófogadás),
- 4. biztonsági beszélőfülkében.

Az általános látogatási forma a személyes érintkezés nélküli látogatófogadási forma, míg az elítéltnek a hozzátartozójával történő kapcsolattartás esetén a személyes érintkezést lehetővé tévő látogatófogadás. Az üdvözléskor és búcsúzáskor megengedett személyes érintkezés módját rendeleti szintű szabályozás határozza meg, ilyen pl. az arcra adott puszi, a kézfogás stb.

A személyes érintkezést lehetővé tévő látogatófogadás gyakorlását a Javaslat a kategória-besoroláshoz igazodóan vagy a kezdeti kategória-besorolás időpontjától lehetővé teszi (lásd I., II. és III. kategóriába soroltakat), vagy meghatározott idő elteltéhez köti, amely alatt az elítélt viselkedése megismerhető (lásd a IV. kategóriába soroltak esetében ez az időtartam hat hónap, míg az V. kategóriába sorolt elítélt esetén egy év). A IV. és V. kategóriába sorolt elítéltek esetében már magasabb biztonsági kockázatról beszélhetünk, ezért esetükben lényeges, hogy a bv. intézet számára elegendő idő álljon rendelkezésre a kapcsolattartás során tanúsított magtartásuk megismerésével

kapcsolatos kockázatok felmérésére. A fogvatartás biztonságára különös veszélyt jelentő elítéltek részlegére helyezett elítélt esetében pedig már komoly és egyértelműen igazolt biztonsági kockázatról beszélhetünk, hiszen a részlegre helyezés feltétele az elítéltnek a fogvatartás rendjét súlyosan sértő magatartásának tanúsítása. Ezért részükre e látogatófogadási forma gyakorlását, egyedi értékelés alapján a bv. intézet parancsnoka engedélyezheti.

A Javaslat megtartja a közelmúltban bevezetett családi beszélő jogintézményét, mint kötetlen látogatási formát azzal, hogy annak jogalapját – vagyis azt, hogy a kiskorú az elítélt saját, örökbefogadott vagy nevelt gyermeke – jogszabályban meghatározott igazoláshoz köti, aminek a részletszabályait rendeleti szabályozás fogja rendezni. Az átmeneti rendelkezés rögzíti, hogy a már regisztrált kapcsolattartók esetében nem szükséges a gyermek hozzátartozói minőségének igazolása.

A Javaslat motivációs eszközként bevezeti a kötetlen látogatófogadás lehetőségét, amely létrejöhet az elítélt hozzátartozójával – nem feltétlenül kiskorú gyermekével, de akár ővele is, ha pl. a családi beszélőre való jogosultság nem került igazolásra – vagy más kapcsolattartójával, ha ennek törvényi feltételei fennállnak, és kizáró ok sem merül fel. A szabályozás fél év alatt egy esetben biztosítja a kötetlen beszélő igénybevételének lehetőségét, amelyről végső soron a törvény feltételek fennállása estén az elítélt szabadon rendelkezik. Ha az adott féléves időszakban az elítélt már családi beszélőt vett igénybe, akkor abban az időszakban a kötetlen látogatófogdásra nem lesz jogosult, amely korlátozás fordítva is igaz.

A módosítás értelmében az elítélt a jövőben félévente egy alkalommal, legalább egy, de legfeljebb két órában kötetlen látogatófogadás keretében fogadhatja kapcsolattartóját, ha

- 1. a kapcsolattartással összefüggésben a látogatófogadást megelőző egy évben nem követett el fegyelemi vétséget,
- 2. nem áll a személyes érintkezést lehetővé tevő, illetve kötetlen látogatófogadás lehetőségéből való kizárás hatálya alatt,
- 3. nem került sor kategória visszasorolására, és
- 4. a kezdeti kategória-besorolástól számítva
 - 4a. az I–II. kategóriába sorolt elítélt esetén eltelt hat hónap,
 - 4b. a III–IV. kategóriába sorolt elítélt esetén eltelt egy év,
 - 4c. az V. kategóriába sorolt elítélt esetén eltelt két év.

A kötetlen látogatófogadásra a fogvatartás biztonságára különös veszélyt jelentő elítéltek részlegére helyezett elítélt nem lesz jogosult, mivel esetében a fogvatartás biztonságát érintően komoly kifogások merültek fel, amellyel e látogatófogadási móddal kapcsolatos biztonsági kockázatok nem egyeztethetők össze.

Az átmeneti rendelkezés kimondja, hogy a személyes érintkezést lehetővé tévő és a kötetlen látogatófogadás gyakorlására való jogosultság feltételeként előírt időtartamba be kell számítani a módosítás előtti, adott kategóriában eltöltött időtartamot, azzal, hogy a jogosultság megállapítására egy harmincnapos határidőt ad a bv. intézetek számára.

A Javaslat a biztonsági beszélőfülke alkalmazásának két esetkörét határozza meg, egyrészt egy aktuálisan felmerülő, a végrehajtás rendjét vagy a fogvatartás biztonságát – beazonosítható módon – veszélyeztető helyzetben, így különösen, ha mások testi épségének és életének védelme érdekében ez indokolt, pl. az elítélt élethelyzetében beállott negatív esemény vagy az elítélt mentális állapotának romlása következtében. Biztonsági beszélőfülkében tarthat csak kapcsolatot a részlegre helyezése első hat hónapjában a fogvatartás biztonságára különös veszélyt jelentő elítéltek részlegére helyezett elítélt. Esetében a részlegre helyezés indokául szolgáló magatartása és kiemelt biztonsági kockázata alapozza meg az intézkedés szükségességét.

Mindkét esetkörben meghatározott időtartamhoz kötött az intézkedés alkalmazhatósága, ezt követően annak szükségességét felül kell vizsgálni, s ha ez továbbra is indokolt, meghatározott idővel e tartam meghosszabbítható az intézkedés fenntartásával. A Javaslat az első esetben hat hónap, a fogvatartás biztonságára különös veszélyt jelentő elítéltek részlegére helyezett elítélt esetében egy év elteltével a további fenntartásról hozott határozattal szemben lehetővé teszi bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtását. Ehhez hasonló megoldást alkalmazott a törvény a korábban hatályban volt különleges biztonsági körletre vagy részlegre helyezés során.

A Javaslat lehetőséget ad arra, hogy a bv. intézet parancsnoka méltányosságból – egyedi jelleggel történő mérlegelés alapján, pl. az elítélt idős édesanyjának, házastársának vagy gyermekének a látogatásakor – lehetőséget adjon arra, hogy beszélőfülkében történő kapcsolattartás általános alkalmazása esetén is az elítélt számára egyedi

esetben a hozzátartozójával a személyes érintkezés nélküli vagy a személyes érintkezést lehetővé tévő, avagy családi látogatófogadásra kerüljön sor.

Az elítélt a kapcsolattartással összefüggésben elkövetett súlyos fegyelemsértés esetén meghatározott időre kizárható a személyes érintkezést lehetővé tévő látogatófogadás vagy a kötetlen látogatófogadás lehetőségéből, ismételt elkövetés esetén pedig egyre hosszabb időtartamban, illetve akár véglegesen is. A Javaslat a fiatalkorúakra nézve kedvezőbb szabályt állapít meg. Esetükben a kizárás tartama a felére csökken, illetve velük szemben végleges kizárás nem alkalmazható.

Az elítélt kizárását megalapozhatja az elítélt kapcsolattartójának a látogatás szabályait súlyosan sértő magatartása is. Ez esetben, tekintve, hogy nem az elítélt, hanem egy büntetés-végrehajtási jogviszonyban nem álló személy magatartása alapozza meg az elítéltnek a kizárását, a Javaslat garanciális elemként a határozattal szemben bírósági felülvizsgálat benyújtására biztosít lehetőséget az elítélt számára.

A Javaslat különös tekintettel a hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítéltekre egy méltányossági szabályt is beiktat, miszerint a kizárástól számított öt év elteltével a bv. intézet parancsnoka méltányosságból az elítéltet mentesítheti a végleges kizárás hatálya alól.

A hatályos Bv. tv. 177. § (4) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy a látogatásból kizárják azt, akinek a magatartása a bv. intézet, valamint a fogvatartás biztonságára veszélyt jelent. A rendelkezés túl általános, még a kizárás időtartamát sem rögzíti. A Javaslat újraszabályozza a kapcsolattartó kizárásának lehetőségét, de azt nem veszélyeztetéshez, hanem konkrét szabályszegéshez köti, továbbá annak felső határát legfeljebb hat hónapban, ismételt szabályszegés esetén két évben határozza meg. A kizárás egy vagy több kapcsolattartási formára és az adott bv. intézetben fogva lévő egy vagy több elítélttel vagy egyéb jogcímen fogvatartottal történő kapcsolattartásra vonatkozhat. Ismert volt ugyanis olyan eset, amikor egy kapcsolattartó több fogvatartottal további bűncselekmények elkövetése érdekében tartott kapcsolatot. A Javaslat az elítélt hozzátartozójának a kizárásáról hozott határozattal szemben bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtására biztosít lehetőséget az elítélt számára, továbbá rögzíti, hogy kiskorú személy nem zárható ki a kapcsolattartásból.

A módosítás, figyelemmel arra, hogy az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott esetében a kapcsolattartás egy olyan megerősítést ad, amely segíti a bezártság elviselését, a kapcsolatok megőrzését, előírja, hogy a bv. intézetnek hozzátartozó esetében a kapcsolattartói nyilvántartásba vételhez történő hozzájáruló nyilatkozatnak a beérkezését követő három munkanapon intézkednie kell a kapcsolattartói nyilvántartásba történő bejegyzés iránt. Egyéb kapcsolattartó esetében a Javaslat a kérelem elintézésének határidejét az általános harminc napos elintézési határidőhöz képest tizenöt napban határozza meg.

A Javaslat a látogatófogadás elősegítése érdekében, más bv. intézetbe történő átszállítási kérelem benyújtásra biztosít lehetőséget, ha az elítélt családi körülményei azt megnehezítik, pl. a hozzátartozók nem tudják vállalni az utazási költségeket egy nagyobb távolságra, így a látogatófogadás meghiúsul. Az átszállítás költségét alapvetően az elítéltnek kell megfizetnie, az előállításra vonatkozó díjszámítás szerint, de évente egyszer arra térítésmentesen is sor kerülhet, ha az átszállítás az intézetek közötti rendszeres szállítással megoldható.

2. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának a büntetés-végrehajtási bíró által történő megváltoztatásnak lehetősége kiemelkedő motivációs tényezőként szolgált a végrehajtás során. A büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2023. évi XCVII. törvény 2024. március 1-jei hatálybalépéssel átfogóan módosította a Bv. tv. szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó rendjét a kategória- és kreditrendszer bevezetésével. A végrehajtási fokozatoknak a kezdeti kategória-besoroláskor van jelentősége, de a végrehajtás során az elítélt magatartása, együttműködési készsége és reintegrációs tevékenységben való részvétele lesz a meghatározó a fogvatartási körülmények alakulásában és az elérhető kedvezmények mértékében.

Az új motivációs eszközrendszerre figyelemmel a fokozatváltás elvesztette jelentőségét, ezért a módosítás hatályon kívül helyezte e jogintézményt. Ugyanakkor a Büntető Törvénykönyv időbeli hatályára figyelemmel még most is sor kerülhet – elévülési időn belül, illetve az el nem évülő bűncselekmények esetében – arra, hogy a korábban hatályban volt Büntető Törvénykönyv (1979. évi IV. törvény) alapján szülessenek ítéletek. Ez esetben a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges legkorábbi időpontja még a végrehajtási fokozathoz igazodik (fegyház esetén a büntetés négyötöd, börtön esetén háromnegyed részét, fogházban esetén kétharmad részét kitöltötte), míg a hatályos rendelkezés ennél kedvezőbb (a büntetés kétharmad, visszaeső esetén háromnegyed részének kitöltésével esedékes).

A kategória-előresorolás a hatályos rendelkezések értelmében nem vezethet arra, hogy az elítélt enyhébb végrehajtási fokozatba is kerülhessen. Ez nem is szabályozási cél, mivel a végrehajtás rendje és az elérhető kedvezmények most már a kategória- és kreditrendszerhez, mint motivációs eszközrendszerhez igazodnak. A korábbi szabályozás szerint az elítélt jó magaviselete és a reintegrációs tevékenységekben való aktív részvétele értékeléseként az enyhébb végrehajtási fokozatba helyezés azt eredményezte, hogy a feltételes szabadulás lehetséges időpontja is időben előbbre került. Ennek a jogi megoldásnak a megtartása a korábban hatályban volt Büntető Törvénykönyv alapján elítéltek esetében motivációs szempontból célszerű, de oly módon, amely már nem a végrehajtási fokozathoz, hanem a kategória-besoroláshoz igazodik.

A Javaslat ennek lehetőségét termeti meg azáltal, hogy a Bv. tv. átmeneti rendelkezései között rendezi ezt a speciális helyzetet. A büntetés-végrehajtási bírák adminisztratív terheinek növelése helyett a Javaslat olyan megoldást választ, miszerint a törvény erejénél fogva változik meg a feltételes szabadságra bocsátás esedékességének időpontja, ha az elítéltet olyan kategóriába sorolják, amely a Bv. tv. 97. § (3) bekezdés b) és d) pontja szerinti kezdeti besorolásként kizárólag egy enyhébb végrehajtási fokozat esetében lenne alkalmazható. A módosítás a Bv. tv. 2024. március 1-jével hatályon kívül helyezett 115. § (2) bekezdésében meghatározott, a fokozatváltás lehetőségét kizáró okokat figyelembe véve ezt a kedvezményt kizárja arra az esetre, ha az elítélt erőszakos többszörös visszaeső, a bűncselekményt bűnszervezetben követte el, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést tölt.

A módosítás teljes mértékben érintetlenül hagyja a kategóriarendszert, a fokozatváltással ellentétben nem lesz kihatása az elérhető kategóriák körére, kizárólag a kategóriarendszer bevezetésével és a fokozatváltás lehetőségének kivezetésével bekövetkezett, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó hátrányos változás következményeit küszöböli ki. Az elítélt számára hátrányos fokozatváltás eltörlésének külön szabályozása nem szükséges, tekintettel arra, hogy az elítélt kategóriarendszerben betöltött életpályája, a visszasorolást eredményező és nyomon követhető magatartása, önmagában is alkalmas arra, hogy a bíróság mindezt a feltételes szabadságra bocsátás keretei között értékelje.

38. §

A Javaslat meghatározza a kényszergyógykezeltek telekommunikációs eszköz úján történő kapcsolattartásának gyakoriságát és időtartamát.

41.§

A szabadságvesztés végrehajtási rendjében a kategória-rendszer felváltotta a rezsimeket, ugyanakkor a letartóztatottak esetében továbbra is a rezsimbe sorolás határozza meg a végrehajtás rendjét. Szükséges kiegészíteni az erre vonatkozó rendelkezéseket a rezsimbe sorolás szempontjával, valamint a felülvizsgálatra és az azonnali visszasorolásra vonatkozó szabályokkal.

43. §

A rendelkezés szövegcserés módosításokat tartalmaz.

- a) pont: A tárhelyszolgáltatás megszüntetés új intézkedés bevezetéséhez kapcsolódik.
- b) pont: A módosítás értelmében a szakértői vélemény ismertetése miatt nem szükséges a jövőben tárgyalást kitűznie a büntetés-végrehajtási bírónak.
- c) pont: A módosítás rögzíti, hogy a magánelzárás fenyítés miatt kiszabott kreditpont-levonás mértéke a jogszabályban meghatározott keretek között módosítható, vagyis a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 38. § (6) bekezdés c) pontja szerint négy és hat pont között változhat.
- d) pont: A módosítás rögzíti, hogy a védő kivételével telekommunikációs eszköz útján sem tarthat kapcsolatot a magánelzárást töltő elítélt.
- e) pont: Az egyes bv. intézetek technikai adottságai igen eltérőek az elektronikus levelezés biztosítása terén, ezt jeleníti meg a módosítás.

f)–g) pontok: Eltérő értelmezések alakultak ki a tisztálkodás szer és tisztítószerek értelmezése körében, ezért indokolt a tágabb kategóriát felölelő tisztálkodási felszerelés fogalom használata azzal, hogy csak a jogszabályban meghatározott tárgyak nem küldhetők be csomagban. Ez a körrendeleti szabályozásban kerül rögzítésre. A jövőben tehát lesz olyan tisztálkodási felszerelés, amely csomagban beküldhető és olyan, amelyet a csomag nem tartalmazhat, ugyanakkor a bv. intézet területén működő, a személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására kijelölt üzletben összeállított csomagba az elítélt által magánál tartható bármely tisztálkodási felszerelés bekerülhet.

i)–k) pontok: A rendelkezési jogkör gyakorlóját a szabadságvesztés végrehajtás során megillető intézkedések újraszabályozásából erednek a módosítási szükségletek.

48. §

A Kbt. 5. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott, uniós terminológiával ún. "közjogi szervezetekre" vagy "közjogi intézményekre" vonatkozó definíció felülvizsgálatának célja, hogy a hazai szabályozás teljes mértékben összhangban legyen az uniós joggal.

Az uniós szabályozás [2014/24/EU irányelv 2. cikk (1) bekezdés 4. pontja, 2014/25/EU irányelv 3. cikk (4) bekezdése] alapján valamely jogalany akkor minősül közjogi szervezetnek, ha három kumulatív feltétel teljesül, vagyis: a) a jogalany kifejezetten olyan közérdekű célra jött létre, amely nem ipari vagy kereskedelmi jellegű, b) jogi személyiséggel rendelkezik, valamint c) többségi részben az állami, területi vagy települési hatóságok, vagy egyéb közjogi intézmények finanszírozzák, vagy irányítása ezek felügyelete alatt áll, vagy olyan ügyvezető, döntéshozó vagy felügyelő testülete van, amely tagjainak többségét e szervek nevezik ki. Az a) pont szerinti "közérdekű tevékenység" feltétele kapcsán az Európai Unió Bírósága több ítéletében részletezte, hogy olyan közérdekű szükségletekről van szó, amelyet az állam vagy a területi önkormányzat közérdekhez kapcsolódó indokokból általánosságban maga kíván biztosítani, illetve amelynek a tekintetében meghatározó befolyás gyakorlásának a fenntartására törekszik (C 360/96.; C 223/99. és C 260/99.; C 393/06.); a közérdekű tevékenység esetében – ahogyan a közjogi szervezet más fogalmi elemeinél is – közösségi jogi fogalomról van szó, amelynek az Unió egész területén önálló és egységes értelmezést kell biztosítani (C-373/00.). A c) pontban hivatkozott feltételek vagylagosak, azaz bármelyik fennállása elegendő a harmadik feltétel teljesüléséhez. A közjogi szervezet fogalma uniós jogi fogalom, amit egységesen kell alkalmazni az EU egész területén (C-84/03 Bizottság kontra Spanyolország ítélet, 23. pont). Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) számtalan ítéletben megállapította, hogy a közjogi szervezet fogalmát és annak minden szempontját funkcionálisan kell értelmezni, azaz a fogalom alkalmazásának alaki szabályaitól függetlenül (lásd C 360/96 BFI Holding ítélet, 62. pont; C 214/00 Bizottság kontra Spanyolország ítélet, 55. és 56. pont; C 526/11 IVD ítélet, 21. pont, C-155/19 és C-156/19 egyesített FIGC ítélet, 41. pont). Az EUB joggyakorlat a funkcionális megközelítés keretében a c) pontban meghatározott "irányítás feletti ellenőrzést", olyan ellenőrzésként definiálja, amely a "szóban forgó intézménynek a közhatalmat gyakorló szervektől való olyan függését hozza létre, amely megegyezik a másik két vagylagos kritérium teljesülésekor fennálló helyzettel [...], és így lehetővé teszi a közhatalmat gyakorló szervek számára, hogy befolyásolják az intézmény közbeszerzésekkel kapcsolatos döntéseit" (C 155/19. főtanácsnoki indítvány, 65. pont). Az ellenőrzési indikátorok tekintetében nincs semmilyen korlátozás, szabadon figyelembe vehető bármilyen indikátor, ami segíthet az irányítás feletti ellenőrzés megítélésében. Az EUB legutóbbi, C-155/19. számú ügyben hozott ítéletében figyelembe vette a szervezet létrehozásával, tevékenységével kapcsolatos hatásköröket, a költségyetésével és beszámolóival, valamint az elismerések visszavonásával kapcsolatos jogköröket. Ezzel szemben a Kbt. az irányítás feletti ellenőrzést a Kbt.-ben meghatározott szervezetek által gyakorolt, a Kbt. 3. § 28. pontja szerinti "meghatározó befolyás"-ra korlátozza, amelyet három konkrét szervezeti feltétellel azonosít. A Kbt. kógenciájára tekintettel a meghatározó befolyás definíciója szűk mozgásteret biztosít az irányítás feletti ellenőrzés vizsgálatára, lekorlátozva azt a vagyoni hozzájárulás, valamint a szavazatszám mértékére, amelyet az idézett új uniós bírósági döntésre tekintettel szükséges felülvizsgálni. Ennek érdekében a módosítás a Kbt. közjogi szervezetek definíciójából törli a meghatározó befolyásra történő hivatkozást és az irányelvi megfogalmazással helyettesíti, ami az EUB szerinti joggyakorlattal is összhangban áll. Az arra vonatkozó kitétel, hogy a szervezet irányítása valamely ajánlatkérő "felügyelete alatt áll" azonban tartalmilag nem azonos a más jogszabályokban szereplő ilyen fogalommal (így tehát sem a 2010. évi XLIII. törvény, sem az államháztartási törvény nem hívható segítségül annak értelmezéséhez), hanem a közjogi szervezet meghatározása esetén azt az uniós irányelvvel összhangban kell értelmezni. Az irányelv különböző nyelvi változatai eltérően használják a "felügyelet" és az "ellenőrzés" fogalmait, ami az EUB ítéleteiben is megmutatkozik, mivel ezeket olykor felcserélve alkalmazzák. Az ítéletek következtetéseire, valamint a két fogalom közötti lényegi különbségre figyelemmel a hazai joggyakorlatban az átültető rendelkezések kapcsán a "felügyelet" kifejezés használata tűnik a legmegfelelőbbnek. Az EUB ítéletei az "irányítás feletti felügyelet" meghatározásakor számos tényezőt vesznek figyelembe, amelyek az adott ügy sajátosságai szerint kerülnek értékelésre. Ezen tényezők értékelése lényegében arra korlátozódik, hogy fennáll-e olyan szoros függőségi viszony, amely a közhatalmat gyakorló szervek befolyása alá vonja a közjogi szervezet közbeszerzési döntéseit. A tényezők értékelése együttesen történik, figyelembe véve, hogy az esetek többségében több tényező együttesen jelzi a felügyelet fennállását, ugyanakkor nem zárható ki, hogy bizonyos esetekben egyetlen tényező is elegendő lehet az "irányítás feletti felügyelet" megállapításához (C-155/19. ítélet és főtanácsnoki indítvány).

A meghatározó befolyás fogalma a jövőben csak a közszolgáltatói beszerzések kapcsán bír relevanciával, valójában a Kbt. szövege eddig is egy, a közszolgáltatók tekintetében releváns irányelvi fogalmat vett alapul a klasszikus ajánlatkérőknél is.

A módosítás a finanszírozásra vonatkozó feltétel tekintetében szintén az irányelvi megfogalmazáshoz közelíti a törvény szövegét. Az EUB C-380/98. sz. ítélete szerint valamely szervezet állami finanszírozása százalékos arányának helyes meghatározásához annak valamennyi jövedelmét figyelembe kell venni. Továbbá, a "működés" finanszírozására vonatkozó feltétel szűkítő értelmezése és gyakorlata audit kockázatot jelent. A finanszírozási kritérium nem megfelelő alkalmazását jelenti különösen, ha egy szervezet az ajánlatkérői minőség megítélésekor csupán az operatív működésre biztosított állami finanszírozást veszi figyelembe, viszont figyelmen kívül hagyja az egyes projektekhez kapott uniós, illetve hazai forrásból biztosított támogatásokat.

49. §

Az állami közbeszerzési szaktanácsadó igénybevétele kapcsán pontosításra kerül, hogy ha a közbeszerzésre központi beszerző szerv által nyújtott járulékos közbeszerzési szolgáltatás keretében kerül sor, akkor az annak bevonására kötelezett ajánlatkérők számára az állami közbeszerzési szaktanácsadót a központi beszerző szerv biztosítja. Ilyen esetben az eljárás lebonyolítója a központi beszerző szerv, míg az állami közbeszerzési szaktanácsadó bevonására az eljárás ajánlatkérője köteles. A központi beszerző szerv által foglalkoztatott állami közbeszerzési szaktanácsadó azonban a módosítás hiányában csak megbízási jogviszony létesítésével lenne biztosítható, ami komoly adminisztratív nehézségeket okozhat. Alternatívaként az átmeneti szabályok alapján a 2026. június 30-ig tartó időszakig, árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés esetén az eljárásba felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó bevonása is megengedett, ahol nem előírás a foglalkoztatási vagy megbízási jogviszony fennállása.

50. §

2023. október 25-től az uniós értékhatárokat elérő értékű közbeszerzések körében már bevezetésre került az elektronikus hirdetményminták (eForms) alkalmazása, amelyek már lehetővé teszik az eljárás eredményéről szóló tájékoztató közbeszerzési eljárás részenként történő elkészítését és közzétételét. A Kbt. a részenkénti közzétételt 2024. április 1-jétől teszi lehetővé, azonban szintén csak az uniós értékhatárt elérő közbeszerzési eljárások esetén. Ez a lehetőség, az elektronikus hirdetményminták használatával együtt 2026. január 1-jétől kiterjesztésre kerül az uniós értékhatárokat el nem érő eljárásokra is.

A módosítás célja annak pontosítása is, hogy a közbeszerzési eljárás lezárulása az eredményes közbeszerzési eljárások esetén nem az eljárás eredményéről szóló tájékoztató közzétételével, hanem a szerződés megkötésével valósul meg, hiszen a szerződés megkötését követően a közbeszerzés folyamata szerződés-teljesítési szakaszba lép, számos olyan rendelkezés, amely a közbeszerzés résztvevőinek az "eljárás során" tanúsítandó magatartására vonatkozik, már nem értelmezhető a szerződéskötést követő időszakra. Így az eljárás lezárásának időpontjára való utalás módosul és az eredményes eljárásokra vonatkozóan pedig átkerül a szerződés megkötésére vonatkozó rendelkezésekhez. A módosítás az eljárás eredményéről szóló tájékoztató közzétételére vonatkozó ajánlatkérői kötelezettséget nem érinti.

51.§

A verseny fokozása szempontjából a közbeszerzési folyamatokban alapvető fontosságú a gondosan megtervezett közbeszerzési terv. Az időben közzétett tervek lehetőséget biztosítanak az ajánlattevők számára, hogy gondosan előkészített és jól kidolgozott ajánlatokat nyújtsanak be. A verseny fokozása révén az ajánlatkérők kedvezőbb árakat és magasabb színvonalú szolgáltatásokat érhetnek el.

A jelenlegi szabályozás szerint a központi beszerző szervek és a közszolgáltatók mentesülnek a közbeszerzési terv készítésének jogszabályi kötelezettsége alól. Mindazonáltal az OECD "Improving Competitive Practices in Hungary's Public Procurement" című jelentése rámutat arra, hogy a legtöbb OECD-tagországban a központi beszerző szervek ugyanolyan kötelezettségekkel rendelkeznek, mint bármely más ajánlatkérő, beleértve a közbeszerzési tervek elkészítését is. Mivel a központi beszerző szervek jelentős piaci erővel bírnak, nagy volumenben vásárolnak árukat és szolgáltatásokat, e beszerzések nem csupán a kormányzati szektor igényeit szolgálják ki hatékonyan, hanem jelentős hatással vannak a piac gazdasági dinamikájára és versenyképességére is. Ugyanez elmondható a közszolgáltató ajánlatkérőkről is. Ezért lényeges, hogy a központi beszerző szervek és a közszolgáltatók, akárcsak más ajánlatkérők, alapos és átlátható közbeszerzési terveket készítsenek, amely hozzájárul a verseny hatékonyságának a növeléséhez a közbeszerzési eljárásokban. Ezzel együtt a központi beszerző szerveknek továbbra sem lesz szükséges a szolgáltatásaikat igénybevevő ajánlatkérők valamennyi egyedi beszerzési igényének közbeszerzési tervben történő szerepeltetésére, a megkötni kívánni tervezett keretmegállapodásokat, illetve létrehozni tervezett dinamikus beszerzési rendszereket azonban szükséges lesz közzétenni, a központi beszerző szervek saját célú tervezett beszerzései mellett.

52. §

A gyakorlatban kérdésként merült fel, hogy amennyiben az ajánlatkérő elektronikus árlejtést alkalmaz, akkor az ajánlati kötöttség beálltának időpontjaként az elektronikus árlejtést megelőzően benyújtott, az egyes eljárásfajtákra megállapított időpontot vagy az elektronikus árlejtés lezárását kell-e figyelembe venni és az ajánlati kötöttség beálltához kötött határidőket mely időponttól kell számítani. A jelenlegi szabályozás mellett az ajánlati kötöttség beálltának időpontjára vonatkozó értelmezés vegyes a jogalkalmazók körében. Mivel az elektronikus árlejtés esetén az ajánlati kötöttség speciálisan érvényesül – az adott eljárásfajtának megfelelően meghatározott időpontban áll be, ugyanakkor részben feloldódik az elektronikus árlejtés alatt – és az elektronikus árlejtésre vonatkozó részletes szabályokat kormányrendelet rendezi, amely szintén szabályozza az ajánlati kötöttség beálltát, a javaslat a szabályozás koherenciája érdekében azt a megközelítést választja, hogy a kérdés szabályozását kiveszi a Kbt. rendelkezései közül és a jövőben egységesen a kormányrendeleti szabályozás fog érvényesülni. A Kbt. módosításával egyidejűleg a jogalkotó felülvizsgálja a kormányrendeleti szabályokat is.

53. §

A Kbt. 62. § (1) bekezdés g) pontja az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. május 31-i (EU) 2023/1115 európai és tanácsi rendelet 25. cikk (2) bekezdés d) pontjának végrehajtását szolgálja. Az uniós rendelet előírásai szerint a tagállamoknak meg kell állapítaniuk a rendeletnek a piaci szereplők és a kereskedők általi megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meg kell tenniük minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának biztosítása érdekében. Az említett szankcióknak magukban kell foglalniuk a közbeszerzési eljárásokból és a közfinanszírozáshoz való hozzáférésből – beleértve a pályázati eljárásokat, a támogatásokat és a koncessziókat – való ideiglenes, legfeljebb 12 hónapig tartó kizárást. Ezen rendelkezéssel összhangban a Kbt. 62. § (1) bekezdés új g) pontja az uniós rendeletnek megfelelő, a közbeszerzési eljárásból történő kizáró okot állapít meg. E kizáró ok abban az esetben lesz alkalmazható, ha az illetékes erdészeti hatóság véglegessé vált közigazgatási határozatban – vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság – kifejezetten eltiltja a gazdasági szereplőt a közbeszerzési eljárásokban való részvételtől.

A Kbt. 62. § (1) bekezdés új g) pontja szerinti kizáró ok ellenőrizhetősége érdekében a törvény kötelezi az illetékes hatóságot a megfelelő információk Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben történő közzétételére.

54. §

Az aránytalanul alacsony árra vonatkozó szabályok felülvizsgálatát az uniós jogi megfelelés biztosítása és a gyakorlatban a különböző áruk vagy szolgáltatások önállóan nem értékelt egységárát rögzítő szerződések kezelésével kapcsolatban felmerült kérdések teszik szükségessé.

A 2014/24/EU irányelv 69. cikke szükségessé teszi az ajánlatkérő részéről indokolás kérését "az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek tekintetében, ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik." Az uniós bírósági gyakorlat alapján valamely ajánlat kirívóan alacsony értékű ellenszolgáltatást tartalmazó jellegét az adott beszerzési tárgy sajátosságainak fényében kell értékelni. Ennek keretében figyelembe vehető például az ajánlati ár becsült értéktől vagy az aktuális piaci áraktól való szembetűnő eltérése, vagy ha az ajánlat a többi ajánlattevő ajánlatához képest lényegesen kedvezőbb, viszont utóbbi nem képezheti az egyetlen vizsgálati szempontot.

Ennek megfelelően az ajánlatkérő az ajánlat kirívóan alacsony értékű ellenszolgáltatást tartalmazó jellegének vizsgálata keretében, az egészséges verseny biztosítása érdekében az összes, e szolgáltatás tekintetében releváns tényezőt is figyelembe veheti (lásd többek között: C 599/10., SAG ELV Slovensko és társai ítélet 29. és 30. pont; C 568/13., Data Medical Service (télet 50. pont). Már a korábbi irányelvi szabályozáson alapuló uniós joggyakorlatban is található olyan ítélet, amely szerint a kirívóan alacsony árat az adott szerződés jellemzőihez igazodóan kell vizsgálni és ez adott esetben egységárak vizsgálatát is jelentheti a szerződés várható összköltségének vizsgálata mellett (T-4/01., Renco ügyben hozott ítélet, 64. pont). Az Európai Unió Bíróságának 2022 szeptemberében született, a C 669/20., Veridos ügyben hozott ítélete nemrégiben tovább pontosította az ajánlatkérő vizsgálati kötelezettségének értelmezését. Az ítélet a védelmi beszerzési irányelv értelmezésére vonatkozott, a Bíróság azonban hangsúlyozta, hogy az értelmezés átültethető a 2014/24/EU irányelv rendelkezéseire, mivel azok lényegében azonosak a 2009/81/EK irányelv rendelkezéseivel. Az ítélet megerősíti, hogy valamely ajánlat kirívóan alacsony értékű ellenszolgáltatást tartalmazó jellegét az érintett szolgáltatáshoz képest kell értékelni. Ennek megfelelően az ajánlatkérő az ajánlat kirívóan alacsony értékű ellenszolgáltatást tartalmazó jellegének vizsgálata keretében, az egészséges verseny biztosítása érdekében az összes, e szolgáltatás tekintetében releváns tényezőt is figyelembe veheti. Az ítélet szerint az irányelvi szabályozás az ajánlatkérő számára előírja azon kötelezettséget, hogy először is azonosítsa a gyanús ajánlatokat, másodszor tegye lehetővé az érintett ajánlattevők számára az ajánlat komolyságának bizonyítását, az általa megfelelőnek ítélt pontosítások bekérésével, harmadszor értékelje az érdekeltek által adott magyarázatok relevanciáját, és negyedszer határozzon ezen ajánlatok elfogadásáról vagy elutasításáról. Az említett rendelkezésből eredő kötelezettség csak akkor terheli az ajánlatkérőt, ha valamely ajánlat megbízhatósága a priori kétséges. Az ajánlatkérő szervnek "az érintett ajánlati felhívás tárgyának valamennyi jellemzőjére tekintettel kell azonosítania" a kontradiktórius vizsgálati eljárás alá vont nyilvánvalóan gyanús ajánlatokat. A Bíróság azt is megállapította, hogy az aránytalanul alacsony árak megállapítására a nemzeti jogban előírt matematikai módszer – bármennyire is hasznos lehet bizonyos esetekben a rendellenességek felderítésére – nem lehet az ajánlatkérő által alkalmazott egyetlen szempont. Szintén lényeges kiemelni az ítélet azon elemeit, amelyek alapján az ajánlatkérőt önmagában azon döntés kapcsán, hogy mely ajánlatokat tart indokolandónak, még nem terheli külön indokolási kötelezettség, mivel a szabályozás nem írja elő az ajánlatkérő szerv számára azt a kötelezettséget, hogy az érintett ajánlat e minőségéről kifejezetten határozzon, az ajánlat elfogadásáról vagy elutasításáról szükséges indokolt döntést hoznia.

Mind az irányelv 69. cikke ("ha egy ajánlat a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kirívóan alacsony összegűnek tűnik."), mind az ítélkezési gyakorlat (lásd a fent hivatkozott C 669/20. ítélet megfogalmazásait: "egy ajánlat kirívóan alacsony összegűnek tűnik", "Ha tehát felmerül annak gyanúja, hogy egy ajánlat kirívóan alacsony összegű") alapján az ajánlatkérő az aránytalanul alacsony ár gyanúja esetén hív fel indokolásra és ezt követően vizsgálja az ár komolyságát. Ez a különbségtétel azért fontos, mert az ajánlatkérő az indokolás kérésekor még nyilvánvalóan nincsen abban a helyzetben, hogy megállapítsa azt, hogy a szerződés alapján nyújtandó teljesítéshez képest valóban aránytalan-e az ellenszolgáltatás. E tekintetben a megfogalmazás az uniós jognak megfelelő pontosítása történik a szövegben.

A fentiekből következik, hogy az aránytalanul alacsony ár vizsgálata nem korlátozható azon ajánlati elemekre, amelyek önálló értékelési szempontot képeznek. A jogintézménynek az értékelési szempontokhoz kötése a magyar jogban már a 2003. évi közbeszerzési törvény óta megtalálható, az újabb uniós gyakorlatot is figyelembe véve azonban ez nem tartható fenn. Az esetek többségében az adott szerződésben foglalt építési beruházáshoz,

szolgáltatáshoz vagy áruhoz képest aránytalan ellenszolgáltatás, azaz az adott szerződésben a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti aránytalanság valóban akkor fordul elő, amikor az önállóan értékelt árak alacsonyak. Nem zárható ki azonban az az eset sem, elsősorban a keret jellegű szerződéseknél, hogy valamely, az ajánlatban foglalt olyan ár- vagy költségelem látszik túlzottan alacsonynak, amely nem önálló értékelési szempont, de alkalmas arra, hogy az ajánlat komolyságát kétségbe vonja. Az ajánlatkérőt a fenti uniós bírósági gyakorlatnak megfelelően ilyenkor is terheli az indokoláskérési kötelezettség, hiszen az ajánlat egésze, az adott helyzet minden körülményének figyelembevétele mellett szükséges a gyanús ajánlatokat azonosítania. Mivel az arányosság elvére tekintettel kell alkalmazni a Kbt. 72. §-ának szabályait is, az ajánlatkérőnek mindig egyedileg kell mérlegelnie, hogy ha egy sok tételből álló szerződésben csupán egy-két tételre vonatkozó ár látszik alacsonynak, az kétségbe vonja-e az ajánlat komolyságát, felvethet-e gyanút annak technikai, jogi vagy gazdasági megalapozottságát illetően. Ez előfordulhat akkor, ha az adott tételek megrendelésére például egy keretmegállapodás alapján az azokhoz tartozó egységáron kerül sor és az adott egységár kétségbe vonja a keretmegállapodás alapján köthető szerződések teljesíthetőségét. Azt is fontos hangsúlyozni, hogy az ajánlat teljesíthetőségét azon egységárak alacsony volta vonhatja kétségbe, amelyek az ajánlatkérő által fizetendő ellenszolgáltatást rögzítik a szerződésekben. Átalánydíjas építési szerződés esetén ugyanakkor, ha a megajánlott átalányár egyébként nem vet fel gyanút, az ajánlatkérőnek nem kell az árazott költségvetés egyes tételeit egyenként vizsgálnia, hiszen az adott szerződéses konstrukció, az átalányáras jelleg miatt azok eltérései nem teszik a teljesítendő építési beruházáshoz képest aránytalanná a szerződéses árat.

55.§

A módosítás célja a Kbt. 73. §-ában szereplő érvénytelenségi okok logikusabb, áttekinthetőbb struktúrába rendezése és az okok bővítése, amely révén javulhat az ajánlatok érvénytelenségére vonatkozó adatok elemezhetősége is.

A közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer (a továbbiakban: teljesítménymérési keretrendszer) adatai alapján a legtöbb érvénytelen ajánlat a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti "egyéb" kategóriába tartozik, anélkül, hogy az megfeleltethető lenne a (4) vagy a (6) bekezdésben foglalt, példálózó felsorolással rögzített indokoknak. Így az érvénytelenség tényleges indokai az adatokból nem láthatók adekvát módon.

A módosítás az érvénytelenségi okok jobb megjelenítése érdekében a Kbt. 73. § (2)-(4) és (6) bekezdéseiben foglalt okokat beépíti az (1) bekezdés szerinti felsorolásba. Ezen túl a felsorolás kiegészül a műszaki leírásnak vagy a szerződéses feltételekben foglalt ajánlatkérői előírásoknak való meg nem felelésre vonatkozó indokkal, amely olyan indok, amely gyakran vezet az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések érvénytelenségéhez. Tekintettel azonban arra, hogy az érvénytelenségi okok kimerítő felsorolása nem lehetséges, továbbra is fennmarad az "egyéb" okból érvénytelen ajánlat kategóriája, azonban ez, az újabb kategóriák beillesztésére tekintettel, csak szűkebb körben lesz majd releváns, azaz olyan esetben, ha az érvénytelenségi indok a felsorolt valamennyi érvénytelenségi ok egyikébe sem sorolható be. Az egyes érvénytelenségi okoknál a jogszabályszöveg nem tartalmaz konkrét utalásokat a hiánypótlás lehetőségére, azonban a Kbt. 73. §-át a 71. §-al együtt kell alkalmazni, azaz egy ajánlat a 73. § szerinti bármely indok alapján csak akkor nyilvánítható érvénytelennek, ha az ajánlat, illetve részvételi jelentkezés hiánypótlására a 71. § értelmében nincs lehetőség, vagy ha az ajánlatkérő által előírt hiánypótlást az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező nem, vagy nem megfelelően teljesítette. Az érvénytelenségi indokok bővítése eredményeképpen lehetővé válik, hogy a teljesítménymérési keretrendszer adataiban részletesebben megjelenjenek a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné nyilvánított ajánlatokban jellemzően megjelenő hibák, melyek alapján azonosíthatóak lesznek azok a további intézkedések, amelyek elősegíthetik az érvényes ajánlattételt.

56. §

A Kbt. 108. § (8a) bekezdésének módosítása a Kbt. 54. §-ának módosításával összhangban hatályon kívül helyezi azt a szövegrészt, miszerint az ajánlati kötöttség az elektronikus árlejtés elmaradásáról szóló értesítés ajánlatkérő általi megküldésével áll be.

57.§

Technikai módosítás, amely a Kbt. 73. § újraszabályozása nyomán szükséges.

58. §

A 37. § (2) bekezdésének módosítására vonatkozó indokolásban kifejtett indokok nyomán az eredményes közbeszerzési eljárás lezárásaként a módosítás a közbeszerzési szerződés megkötését jelöli meg, amely szabályt a szerződés megkötésére vonatkozó rendelkezések között indokolt elhelyezni.

59.§

A Kbt. lehetőséget ad a Közbeszerzési Döntőbizottság számára bizonyos esetekben összkollégiumi állásfoglalás kiadására, azonban e jogintézmény alkalmazására az utóbbi években egyáltalán nem került sor, melyre tekintettel a módosítás az összkollégium működésére vonatkozó szabályok egyszerűsítését célozza oly módon, hogy az állásfoglalásokban kizárólagosan a Közbeszerzési Döntőbizottság álláspontja érvényesülhessen, megkönnyítve ezzel az állásfoglalások kiadását. Ennek nyomán a vonatkozó szabályozásból törlésre kerül a közbeszerzésekért felelős miniszter által vezetett minisztérium közbeszerzési területért felelős szervezeti egységének, valamint az európai támogatásokat auditáló szerv tanácskozási joga.

60.§

Átmeneti rendelkezések a Kbt.-ben.

61.§

Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény 80. § (7) bekezdés d) pontja 2023. november 8-ától úgy módosította a Kbt. 145. § (7) bekezdését, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban az állami közbeszerzési szaktanácsadói, kamarai jogtanácsosi vagy ügyvédi képviselet kötelező, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (FAKSZ) általi képviseletre már nincs lehetőség. A 2023. évi LXIX. törvény 80. § (4) bekezdése értelmében 2026. június 30. napjáig – meghatározott feltételekkel – a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó a közbeszerzésre kötelezett szerv árubeszerzés vagy szolgáltatás megrendelése esetén a Kbt. módosított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőző napon hatályos rendelkezései alapján végzi felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó tevékenységét. Mivel továbbra is számos FAKSZ rendelkezik érvényes jogosultsággal, ezért a módosítás az ajánlatkérők és gazdasági szereplők jogorvoslati jogának hatékonyabb gyakorlásának elősegítése céljából lehetővé teszi a Kbt. 197/E. § új (2a) bekezdésének megállapításával, hogy a FAKSZ jogosultsággal rendelkező személy is elláthassa az ügyfél képviseletét a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt.

62. §

Az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtási szabályainak meghatározásából kifolyólag szükséges rendelkezés.

63.§

Szövegcserés módosítások.

A Kbt. 9. § (8) bekezdés g) pontja taxatív módon határozza meg azokat a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyokat, amelyek a közbeszerzési eljárás lefolytatása alól kivételt képeznek, indokolt ezért a felsorolást a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény szerinti köznevelési foglalkoztatotti jogviszonnyal kiegészíteni.

A Kbt. 46. § (2) bekezdésének, valamint a 62. § (1) bekezdés h) pont ha) alpontjának és j) pont ja) alpontjának módosítása szorosan kapcsolódik ahhoz az új szabályhoz, amely szerint a közbeszerzési eljárás a szerződés megkötésével zárul. Az érintett rendelkezések esetén indokolt a határidők számítását továbbra is az eljárás eredményéről szóló tájékoztató közzétételéhez kapcsolni, így a Kbt. szövege ennek megfelelően pontosításra kerül.

A Kbt. 52. § (4) bekezdés c) pontjának és 75. § (2) bekezdés g) pontjának módosításai olyan pontosító rendelkezések, amelyek lehetővé teszik az üzemzavarra vonatkozó szabályok alkalmazását, amikor az üzemzavar nem magában az EKR-ben, hanem egy kapcsolódó rendszerben keletkezik. A módosítás az érintett szabályokat kiterjeszti az EKR kormányrendeletben definiált működési hibájára is.

A Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontjában foglalt kizáró ok célja biztosítani, hogy a közbeszerzési eljárásokban kizárólag átlátható szervezetek vehessenek részt, egyúttal megakadályozva az adóelkerülést célzó offshore vállalkozások részvételét. Erre tekintettel a rendelkezés előírta a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 3. § 38. pont a)–b) vagy d) pontjában foglalt tényleges tulajdonos megnevezését. Azonban figyelemmel arra, hogy a Pmt. 3. § 38. pontjában rögzített tényleges tulajdonos fogalma tartalmazza a bizalmi vagyonkezelés esetkörét is, valamint 2025. január 1-jétől a zártkörű befektetési alapokra is hivatkozik, indokolt Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontját is kiegészíteni a Pmt. 3. § 38. egyes további alpontjaira történő hivatkozással. A módosítás hozzájárul a közbeszerzések tisztaságának, és a közpénzek átlátható felhasználásának a megőrzéséhez.

A 63. § (1) bekezdés a) pontjában, 72. § (2) bekezdésében, 105. § (5) bekezdésében, 126. § (4) bekezdésében, valamint a 4. melléklet címében a hivatkozások pontosítása szükséges a 73. § újraszabályozására tekintettel.

A 68. § (1d) bekezdését érintő módosítás technikai pontosítást tartalmaz.

Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény 80. § (8) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte a Kbt. 111. §-ában a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók beszerzésére vonatkozó kivételt a nemzeti eljárásrendre vonatkozóan. Ezzel együtt azonban a Kbt. 197/E. §-a alapján árubeszerzés és szolgáltatásmegrendelés esetén 2026. június 30-ig lehetőség van a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói tevékenyég végzésére, anélkül, hogy az érintett az állami közbeszerzési szaktanácsadókra vonatkozó feltételeknek megfelelne. A közbeszerzési tanácsadás olyan bizalmi jellegű szolgáltatást jelent, amelyet uniós értékhatár alatt nem indokolt közbeszerzési körbe utalni, illetve ez nehézséget is okozhat, hiszen az ajánlatkérők éppen a közbeszerzési szakértelem biztosítása végett folyamodnak külsős közbeszerzési tanácsadó beszerzéséhez. Megjegyzendő, hogy a kormányzati igazgatási szervek, valamint meghatározott gazdasági társaságok egyes szerződéseinek megszűnéséről, továbbá miniszteri jóváhagyásáról szóló 430/2022. (X. 28.) Korm. rendelet a kormányzati igazgatási szervek és a többségi állami tulajdonú gazdasági társaságok esetén évi bruttó húszmillió forintos értékhatár felett külön engedélyhez köti a közbeszerzési tanácsadó beszerzését, amely megfelelő ellenőrzést jelent a külsős tanácsadók indokolatlan, illetve nem megfelelő feltételekkel történő igénybevételével szemben. A Kbt. 111. § c) pontja szerinti kivétel kiegészül a járulékos közbeszerzési szolgáltatás beszerzésével, amely meghatározását a Kbt. 3. § 14. pontja tartalmazza. E mellett az ebben a pontban már szereplő jogi szolgáltatás tekintetében a szöveg kiegészül Kbt. 3. mellékletére való utalással, tekintettel arra, hogy a kivételi körbe tartozó jogi szolgáltatások a 3. mellékletbe tartoznak, viszont a járulékos közbeszerzési szolgáltatást a 3. melléklet nem említi, így ezekre alacsonyabb uniós értékhatárok vonatkoznak, mint a jogi szolgáltatásokra, illetve a 111. § c) pontjában található többi szolgáltatásra.

A Kbt. 111. § d) pontjának módosítása nyomán a Kbt. 3. mellékletében foglalt szociális és egyéb szolgáltatások esetében alkalmazható kivételi értékhatár harmincmillió forintról ötvenmillió forintra emelkedik. E szolgáltatások esetén az uniós értékhatár is jóval magasabb az általánosnál, hiszen azok speciális jellege miatt a határonátnyúló ajánlattétel esélye is jóval csekélyebb, mint más szolgáltatás-megrendelések esetén. Az értékhatár emelését indokolja egyrészt az utóbbi években tapasztalt magas infláció, másrészt a szociális-, oktatási és a Kbt. 3. mellékletével érintett egyéb szektorokban a kis értékű szolgáltatás-megrendelések egyszerűsítésének szükségessége.

A 111. § m) pontjában szereplő, megújuló technológiák alkalmazásával megvalósuló villamos energia termelését közvetlenül szolgáló beszerzésre vonatkozó kivétel csupán a 6. § (1) bekezdés b) pontja szerinti közszolgáltatói tevékenységet folytató ajánlatkérőkre utal, azonban nem vonatkozik az ugyanilyen tevékenységet folytató, a Kbt. 5. § (1) bekezdése alapján egyébiránt ajánlatkérőnek nem minősülő közszolgáltató ajánlatkérőkre. Így a piac kiegyenlítése, valamint az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében indokolt a megújuló technológiák alkalmazásával megvalósuló villamosenergia-termelés piacán jelen lévő ajánlatkérőkre is kiterjeszteni a vonatkozó kivételt.

A 156. § (4) bekezdésében egyértelműen kimondásra kerül, hogy az emberi élet és egészség védelme okán az egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó beszerzések is olyan közérdeknek minősülnek, amelyek esetén a Közbeszerzési Döntőbizottság engedélyezheti a szerződés megkötését még a jogorvoslati eljárás lezárulását megelőzően. Ezzel gyorsulhatnak az egészségügyi beszerzések, különösen olyan esetben, amikor egy elhúzódó jogorvoslati eljárás negatívan befolyásolná az egészségügyi ellátás minőségét.

Az egyajánlatos közbeszerzési eljárások adatainak elemzése alapján megállapítást nyert, hogy a továbbra sem mutat kellően csökkenő tendenciát az egyajánlatos közbeszerzések aránya. Erre figyelemmel indokolt beavatkozási lehetőséget biztosítani a Kormány részére annak érdekében, hogy az egyajánlatos eljárások adatainak elemzése során aktuálisan azonosított negatív folyamatok kezelése, illetve a közbeszerzési eljárásokban a verseny minél szélesebb körben történő biztosítása céljából jogszabályban írhassa elő az ajánlatkérők részére a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi ok kötelező alkalmazását.

64. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

A Kbt. 41/C. § (5) bekezdésének technikai pontosítása szükséges, tekintettel arra, hogy a § (4) bekezdése korábban hatályon kívül helyezésre került.

A Kbt. 57. § (2) bekezdése az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer kötelező bevezetése nyomán szükségtelenné vált, hiszen a közbeszerzési dokumentumok a rendszerbe belépve válnak elérhetővé.

A Kbt. 114. § (6a) bekezdésének hatályon kívül helyezése egyrészt a 72. §-ban az aránytalanul alacsony ár tekintetében bevezetendő rugalmasabb szabályokra tekintettel indokolt, másrészt pedig amiatt, hogy a gyakorlatban jogalkalmazási bizonytalanságot okozott a rendelkezésnek a Kbt. más szabályaival – különösen az alapelvekkel, illetve az ajánlatok értékelt elemei megalapozottságának vizsgálatával, az érvénytelenségre vonatkozó szabályokkal – való viszonya. A hatékony és felelős gazdálkodás, illetve az egyenlő bánásmód elve szempontjából is kockázatot jelent, ha az ajánlatkérő olyan áron köt szerződést, ami nyilvánvalóan teljesíthetetlen, továbbá az érvénytelenségi szabályokba ütközhet, ha az alacsony ár indoka a vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelmények megszegése.

A Kbt. 114. § (15) bekezdésének és 127. § (1) bekezdésének hatályon kívül helyezése a részenkénti összegezés lehetőségének uniós értékhatárt el nem érő eljárásokra való kiterjesztése nyomán indokolt.

A Kbt. 169. § (2) bekezdésének hatályon kívül helyezése lehetővé teszi a Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) önálló jogorvoslattal megtámadható végzése ellen indított közigazgatási perben hozott bírósági ítélet elleni kúriai felülvizsgálatot.

Számos esetben a Döntőbizottság által hozott végzésekben foglalt jogértelmezés a közbeszerzési jogorvoslatokhoz való hozzáférés tekintetében alapvető fontosságú lehet, melyre különösen az ügyfélképesség megítélésének kérdéskörében felmerült probléma mutatott rá. Az ügyfélképesség hiánya miatt a jogorvoslati eljárást megszüntető végzések tárgyában hozott ítéletek – a hatályos szabályozásra tekintettel, amely kizárja a Döntőbizottság önálló jogorvoslattal megtámadható végzése ellen indított közigazgatási perben hozott bírósági ítélet elleni kúriai felülvizsgálatot – nem kerülnek a Kúria elé, így kevés, a Döntőbizottságra és elsőfokú bíróságra kötelező érvényű kúriai ítélet születhet e témakörben. Az egységes joggyakorlat kialakulása érdekében az – az Országos Bírósági Hivatal javaslatát figyelembe véve – szükséges biztosítani a kúriai felülvizsgálat lehetőségét.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 116. § e) pontja értelmében a bírósági ítélet felülvizsgálatát törvény csak különösen indokolt esetben zárhatja ki. Ennek fő indoka, hogy a felülvizsgálati eljárás – a korábbi szabályozással ellentétben – elsősorban már nem a jogorvoslati rend része, hanem inkább a jogegység biztosításának legfontosabb eszköze és garanciája. A felülvizsgálat szükségtelen kizárása a Kúria jogegységi feladatának elnehezítését eredményezheti. Mivel a jelenlegi szabályozás adott esetben alapvető eljárási jogok gyakorlásának sérelméhez vezethet, ezért az egységes joggyakorlat kialakulásához jelentős érdek fűződik ágazati szinten is, melyre tekintettel a módosítás – a Kp. szabályozásának szándékát is figyelembe véve – tartalmazza a közbeszerzési jogorvoslati rendszerben a kúriai felülvizsgálat biztosítását. Fontos megjegyezni, hogy a módosítás nem jár a jogorvoslati eljárás elhúzódásával, a tapasztalatok szerint az ügyek befejezésének időtartalma kedvező.

A módosítás célja az ügyvédi tevékenység gyakorlása keretében kiegészítő jelleggel folytatható tevékenységek pontosítása a felelős akkreditált közbeszerzési tanácsadói státusz 2026. június 30-i megszűnésére tekintettel. Így a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói tevékenység helyett indokolt a közbeszerzési szolgáltató Kbt.-ben meghatározott fogalmára utalni.

66. §

A Bv. tv. módosítása rendezi azt a helyzetet, hogy abban az esetben, ha a szabadságvesztést töltő elítélttel szemben büntetőeljárás indul, akkor a rendelkezési jogkör gyakorlója milyen intézkedéseket tehet meg. Ezekben az esetekben jellemzően a letartóztatás elrendelésére nem kerül sor, és azt nem is lehetne foganatosítani, ugyanakkor kiemelten a büntetőeljárás eredményes lefolytatása körében felmerülhetnek olyan körülmények, amelyek az elítélt kapcsolattartása korlátozásának vagy tiltásának a szükségességét vetik fel. Annak érdekében, hogy a gyakorlat számára egyértelmű legyen ezen intézkedések meghozatalára való jogosultság, célszerű annak megjelenítése a Be. rendelkezései között is.

A módosítás továbbá pontosítja a fogvatartott hozzátartozójával történő kapcsolattartása korlátozásának, illetve tiltásának jogalapját, továbbá – tekintettel arra, hogy a családi kapcsolatok fenntartása kiemelt jelentőséggel bír a fogva lévő terhelt esetében – egy év elteltével kötelezővé teszi a szükségességének a felülvizsgálatát. A rendelkezés fenntartásáról hozott határozattal szemben is biztosított a jogorvoslat. A korlátozó vagy tiltó rendelkezés elrendelésének jogalapjaként a Bv. tv. terminológiáját alapul véve a hatályos rendelkezés a "büntetőeljárás eredményességét, vagy más személy életének, testi épségének védelmét jelöli meg. Ez a megfogalmazás nem illeszkedik a Be.-nek a letartóztatás elrendelését megalapozó okok megnevezéséhez, ezért a módosítás már ezeket veszi át. Ez tartalmi elmozdulást nem jelent, mivel a büntetőeljárás eredményessége a bizonyítással függ össze, az élet és testi épség védelmét pedig lefedi a bűnismétlés megakadályozása.

69. §, 78. §

A szabálysértési jog és a büntetőjog közötti kapcsolódási pontok jogtörténeti múltra tekintenek vissza, ez az eljárások átjárhatósága szempontjából is jelentőséggel bír, és az eljárások szabályozása során fontos figyelembe venni a két eljárástípus egymáshoz való kapcsolódását. Az eljárási költség szempontjából nem új keletű az a szabályozás sem, hogy az állam által más eljárásokban előlegezett költségeket bűnügyi költségekként számolják el, amennyiben ezek kapcsolódnak a büntetőeljárás jogalkalmazói tevékenységéhez [Be. 145. § (1) bekezdés d) pontja].

A módosítás célja a szabálysértési eljárás és a büntetőeljárás közötti átjárhatóság megteremtése az eljárási költségek viselése szempontjából. Ez a cselekményazonosság körében merülhet fel, amikor a költségek mindkét eljárásban ugyanazzal a cselekménnyel – szabálysértéssel vagy bűncselekménnyel – kapcsolatosan merültek fel. A szabályozás célja, hogy a korábbi eljárás költségeiről a későbbi eljárás során is rendelkezni lehessen.

E célok megvalósítása érdekében szükséges a szabályozás módosítása, amelyet a Be. tekintetében jelen javaslat, a Szabs. törvény tekintetében a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényjavaslat végez el. Mindkét törvény módosítása szükséges ahhoz, hogy az eljárás megszüntetése esetén az állam ne viselje az eljárásban felmerülő költségeket. A módosítás ezt egy feltételes költségviselési szabállyal teszi lehetővé, a Be. 402. § (1a) bekezdésében, ezzel párhuzamos szabályozást tartalmaz a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényjavaslat a Szabs. tv. 92. § (4a) bekezdését érintően. Az eljárást megszüntető határozatba ezek szerint olyan rendelkezés kerülhet, hogy az állam viseli az eljárási költséget, de csak abban az esetben, ha az újabb eljárás megindítására nem kerül sor. Ezzel a megoldással nincs szükség az újabb eljárás megindításáról való döntést követő további rendelkezésre.

Az újabb eljárásokban lehetővé kell tenni, hogy a korábbi eljárás költségei formálisan is költségnek minősülhessenek és ekként legyenek elszámolhatók. Erre tekintettel is szükséges a Be. módosítása [Be. 145. § (1) bekezdés e) pontja], de a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényjavaslattal a szabálysértésekről szóló törvény módosítása már nem szükséges, ugyanis a Szabs. tv. 92. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazható az állam által más eljárásban, de a szabálysértés bizonyítása érdekében előlegezett költségre.

Indokolt továbbá pontosítani a költségek viselésére vonatkozó szabályozás körét. Fontos, hogy csak azoknak a költségeknek viselésére lehessen kötelezni az eljárás alá vont személyt vagy a terheltet, amelyek az újabb eljárásban elbírált cselekménnyel összefüggenek. E körben a kritikus szervezetek ellenálló képességéről szóló törvényjavaslat a Szabs. tv.-ben, a 92. § (2a) bekezdésének beiktatásával egyértelművé teszi, hogy csak az azonos cselekménnyel összefüggő költségekről lehet szó. A Be.-ben ilyen rendelkezésre nincs szükség a bírósági rendelkezés tekintetében, ugyanis ezt a követelményt a Be. 574. § (2) bekezdése már magában foglalja. A büntetőeljárásban azonban az eljárás megszüntetése azon eseteiben, amikor a terhelt kötelezhető a bűnügyi költség viselésére, szükséges a szabályozás kiegészítése. Ezzel érhető el ugyanis, hogy több felmerülő bűncselekmény vagy a relevánsnál szélesebb körben felmerült költségek esetén is csak a 402. § (2) bekezdéssel összefüggő költség viselésére lehessen a terheltet kötelezni.

73.§

A számlapénz vagy elektronikus pénz megőrzésére kötelezés és a megőrzést követő lefoglalás egy olyan új jogintézmény, amelynek célja a lefoglalás és végső soron a vagyon-visszaszerzés támogatása, hatékonyságának növelése. A jogintézmény rugalmasabbá és ezáltal magasabb hatásfokkal alkalmazhatóvá teszi a lefoglalást azzal, hogy a lefoglalás később beérkező fedezetét biztosítva először egy függő helyzetet hoz létre, amelynek során a számlapénz, illetve az elektronikus pénz befagyasztására kerül sor.

A megőrzésre kötelezés arra kötelezi a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvény szerinti fizetési számlát, a tőkepiacról szóló törvény szerinti ügyfélszámlát vagy az egyes fizetési szolgáltatókról szóló törvény szerint elektronikuspénz-kibocsátó intézmény által vezetett, fizetési számlának nem minősülő, elektronikus pénz nyilvántartására szolgáló számlát (a továbbiakban együtt: számla) vezető szolgáltatót, hogy meghatározott számla vonatkozásában terhelést egyáltalán ne vagy csak meghatározott számlaegyenleg biztosítását követően teljesítsen. A megőrzésre kötelezés hatálya alá tartozó összegekre vonatkozó fizetési műveleteket nem szabad teljesíteni, a szolgáltató köteles azonban a számlára érkező jóváírásokat lehetővé tenni.

A megőrzésére kötelezés elrendelésére akkor kerülhet sor, ha az azzal érintett számlapénz vagy elektronikus pénz vonatkozásában egyébként a lefoglalás feltételei is fennállnak. A jogalkotó ezen garanciális előfeltétel biztosítása érdekében írja elő, hogy az elrendelő határozatban meg kell jelölni a számlapénz vagy elektronikus pénz lefoglalásának szükségességét és annak jogalapját.

A megőrzésre kötelezés elrendelése esetén előfordulhat, hogy a számla aktuális egyenlegét az elrendelő nem ismeri, így a jogalkotó célja szerint a jogintézmény alkalmazható nem csak az elrendelést követően befolyt, hanem az elrendelés idején rendelkezésre álló számlapénz vagy elektronikus pénz tekintetében is.

Az elrendelést követően a folyamat következő lépése az, amikor a szolgáltató tájékoztatja az elrendelőt arról, hogy a megőrzésre kötelezéssel érintett összeg rendelkezésre áll. A tájékoztatásra alapul szolgáló körülmény származhat abból is, hogy az elrendelést követően jóváírnak valamilyen összeget, és abból is, hogy az összeg eleve rendelkezésre is állt. A tájékoztatási kötelezettséget olyan határidőn belül kell teljesíteni, amit a hatóság a határozatban megjelölt. Hosszabb határidő esetén nincs akadálya annak, hogy a folyamatosan vagy több részletben jóváírt összegekről a szolgáltató együttesen tájékoztassa az elrendelő büntetőeljárást lefolytató szervet. Ebben az esetben értelemszerűen az első jóváírástól számít a tájékoztatásra vonatkozó határidő, de a tájékoztatás kiterjed valamennyi, az adott időszakban történt jóváírásra. Előfordulhat, különösen a megőrzésre kötelezés ideje alatt történt vádemelés esetén, hogy elválik egymástól az a büntetőeljárást lefolytató szerv, amelyik a megőrzésre kötelezést elrendelte (pl. a nyomozás során a nyomozó hatóság) és az, amelyik a lefoglalás elrendelésére jogosult (pl. az elrendelés után történt vádemelést követően a bíróság). Miután a büntetőeljárásban nem tájékoztatják a szolgáltatót az eljáró szerv megváltozásáról (pl. a vádemelésről, az ügy áttételéről), a Javaslat előírja, hogy a tájékoztatás címzettje a megőrzésre kötelezést elrendelő bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság legyen. Értelemszerűen az ő feladatuk az, hogy a tájékoztatást szükség esetén továbbítsák a lefoglalásról való döntésre jogosult bírósághoz, ügyészséghez vagy a nyomozó hatósághoz.

A folyamat következő lépése a lefoglalásról való döntéshozatal. Az erre nyitva álló egy hónapos határidő a szolgáltató tájékoztatását követően kezdődik, amelynek során a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság dönt a lefoglalásról. Nyilvánvalóan ebben az esetben sincs akadálya annak, hogy a lefoglalásról több tájékoztatásra nézve, együttesen döntsenek. A döntéshozatalt akkor kell újra elvégezni – szintén egy hónapon belül –, ha újabb olyan befagyasztandó összeg érkezéséről közölnek tájékoztatást, amelynek lefoglalása kérdésében még

korábban nem született döntés. Fontos továbbá megjegyezni, hogy az egy hónapos határidő elmulasztása sem eredményezi automatikusan a megőrzésre kötelezéssel érintett összeg felszabadulását, erre automatikusan csak a megszűnési okok fennállása esetén kerülhet sor. A lefoglalás kérdésében a büntetőeljárást lefolytató szerv kétféle döntést hozhat, vagy elrendeli a lefoglalást vagy megállapítja, hogy az adott összegre nézve annak feltételei nem állnak fenn. Mindkét esetben az összeg felszabadul a megőrzésre kötelezés alól, azzal, hogy az előbbi esetben más kényszerintézkedés hatálya alá kerül, az utóbbi esetben pedig a továbbiakban helyreáll a számla felett jogosult személy rendelkezési joga.

Amennyiben a megőrzésre kötelezés meghatározott összeg erejéig került elrendelésre, úgy a meghatározott összeg biztosítását követően nem fűződhetnek jogkövetkezmények a megőrzésre kötelezéshez, következésképpen a határozatban megjelölt összeget meghaladóan rendelkezésre álló vagy jóváírt összegek befagyasztásának abban az esetben sincs helye, ha a megőrzésre kötelezéssel érintett összeget befagyasztották, de annak lefoglalásáról még nem született döntés.

A megőrzésre kötelezés megszűnése és megszüntetése azon az alapon határolható el egymástól, hogy megszűnés esetén automatikusan, erre irányuló külön hatósági rendelkezés nélkül szabadul fel az érintett összeg, míg a megszüntetés esetén az összeg felszabadulásához erre vonatkozó külön hatósági döntés szükséges. Ebből következően, ha a hatóság elmulasztja a megőrzésre kötelezés megszüntetését (pl. arra tekintettel, hogy a büntetőeljárást befejezték), de még a megőrzésre kötelezés határideje nem járt le, akkor annak hatálya is fennmarad, és csak a határidő lejártával szűnik meg. Miután tehát a megszűnés okai taxatívak, a hatósági határidő mulasztás más esetei sem eredményeznek automatikus megszűnést.

A büntetőeljárási vagyon-visszaszerzés új jogintézményének a sikeressége nagyban függ attól, hogy a szolgáltató időszerűen teljesítse a számára előírt kötelezettségeket. Az új rendelkezések alapján erre rendbírság kilátásba helyezésével vagy mulasztás esetén rendbírság kiszabásával is rászorítható. Rendbírság kiszabására ugyanakkor csak olyan esetben lesz lehetőség, ha a szolgáltató a büntetőeljárási törvény szerinti szabályszerű kézbesítést követően 12 órát meghaladóan kerül késedelembe.

74. §

A hatályos eljárási szabályok nem rendezik azt a kérdést, ha a lefoglalás megszüntetésekor helyettesíthető dologról, jellemzően online csalásból származó pénzről szükséges rendelkezni, de a dolog mennyisége nem elegendő valamennyi sértett tulajdoni igényének a kielégítésére. Annak érdekében, hogy a tulajdonosok még ezekben az esetekben is, a büntetőeljárás lezárulta előtt hozzájuthassanak az őket megillető tulajdonukhoz, szükséges kiegészíteni a jelenlegi szabályokat. Ezzel lehetővé válhat, hogy a polgári jogi igény elbírálását megelőzően, attól függetlenül, legalább részben megtérülhessen a számukra okozott kár. A káruk fennmaradó része pedig az új jogintézménytől függetlenül az eljárás végén térülhet meg.

A kiegészülő szabályozás korlátait illetően rá kell mutatni, hogy az új jogintézmény nem terjeszkedhet túl a lefoglalás megszüntetésével rendezhető vagyonjogi kérdéseken, nem léphet a polgári jogi igények elbírálása helyébe. A lefoglalás megszüntetésekor kizárólag a tulajdonjoghoz kapcsolódó birtokállapot helyreállítása történhet meg, általánosságban a követelések kielégítése nem. Erre tekintettel nem merülhet fel a sértettek igényeinek kielégítése olyan vagyonból, amelyről nem feltételezhető, hogy legalább részben a sértettek tulajdonát képezi. Abban a körben tehát, amikor a törvény megengedi a legális vagyonra nézve a vagyonelkobzást és ennek érdekében a lefoglalást is, az ilyen lefoglalás megszüntetése esetén a szabályozás nem változik, a sértettek igényének ilyen módon történő reparálására továbbra sem kerülhet sor. Az új szabályozás összességében azon a vélelmen alapul, hogy amíg körülhatárolható az a vagyon, amely a sértettek sérelmére elkövetett bűncselekményből származik, addig ez a vagyon a lefoglalás megszüntetésekor kiosztható a sértettek között. Nem változtat ezen az elméleti alapvetésen az sem, ha a kiosztás során nem lehetséges valamennyi sértettnek visszaadni azt a teljes vagyonmennyiséget, amennyivel a bűncselekmény folytán károsodott. A módosítás az arányosítással egy olyan megdönthetetlen vélelmet is felállít, miszerint a sértettektől szerzett tulajdon minden sértett esetén arányosan csökkent.

A kiadható dolgok felosztására irányadó új szabályok szerinti eljárást két lépéssel lehet összefoglalni, az első az, hogy amíg egyértelműen azonosítható, hogy egy adott mennyiség (összeg) kihez tartozik, akkoraz ilyen sértettek számára a közvetlenül tőlük származó, hozzájuk köthető mennyiséget kell a lefoglalás megszüntetésekor rendelkezésre bocsátani. A helyettesíthető dolgok fennmaradó részéből második lépésként meg kell állapítani

a felosztás alapját és azt arányosan szét kell osztani az egykori tulajdonosok csoportján belül. Ez a helyzet abban az esetben áll elő, amikor a sértettektől származó – helyettesíthető – dolog mennyisége csökken és a csökkenés további sorsa nem nyomon követhető (például az elkövető azt készpénzben felvette), vagy nem visszaszerezhető (az elkövetőtől ellenérték fejében más jóhiszemű személyhez került, mert az elkövető például abból vásárolt élelmiszert). Az a (fennmaradó) vagyonrész eshet tehát felosztás alá, amely tekintetében megállapítható, hogy több egykori tulajdonostól származik, de az nem elegendő valamennyiük számára. Nem tartozik ide a jogszerűen szerzett vagyon, ahogy az a vagyonrész sem, amely más bűncselekményből (tehát nem az egykori tulajdonosok csoportjától) származik. Az ilyen vagyon csökkenti a felosztás alapját. Ennek következtében, ha pl. a sértettektől származó pénzösszegek egy bankszámlán találhatók és annak egyenlege ezután csökken, majd – a tulajdonosok nem köthető vagyonnal – növekedik, akkor csak a csökkenést követő minimum érték lesz felosztható a tulajdonosok között. A felosztható vagyonrész mértékének megállapítása után azt arányosan, a tulajdonosi igény jogosultjai között az egykori tulajdonuk egymáshoz viszonyított arányában kell felosztani. A szabályozás előírja, hogy a hatóság győződjön meg arról, hogy a biztosított vagyon tekintetében további sértettek megjelenése nem várható. Lényeges továbbá, hogy a kiosztást követően fennmaradó sértetti igények, illetve az esetlegesen utóbb jelentkező sértetti igények sem enyésznek el, ezek egyéb jogi úton, akár büntetőeljárás kereti között, akár azon kívül is érvényesíthetők.

77.§

Az Alaptörvényben és a nemzetközi emberi jogi egyezményekben is elismert jog a védelemhez való jog, amellyel kapcsolatos fontos követelményeket uniós irányelv is rögzít. Ez az uniós jogi aktus az Európai Parlament és a Tanács 2013/48/EU irányelve (2013. október 22.) a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról.

Az Európai Bizottság 2023. július 14-én indokolással ellátott véleményi szakaszba léptette a 2013/48/EU irányelv nemzeti jogba való átültetésével kapcsolatban 2021/2137. számon folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárást. Az indokolással ellátott véleményben a Bizottság fenntartotta a hivatalos felszólításban tett kifogásait az irányelv 3. cikke (6) bekezdésének b) pontja és 9. cikke tekintetében.

A védelemhez való jog különösen hangsúlyos a védő távollétében tartott gyanúsítotti kihallgatások során, mivel a kihallgatás jelentős hatással lehet az eljárás további menetére. A Be. bevezetni tervezett 387/A. §-ának célja, hogy erősítse a védő nélküli kihallgatásokra vonatkozó garanciákat, és ezzel Magyarország megfeleljen a Bizottság által az indokolással ellátott véleményben megfogalmazott követelményeknek. A hatályos szabályok szerint az olyan gyanúsítottak vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személyek esetén, akik a védő megjelenésének hiányában nem kívánják megkezdeni a kihallgatást, indokolt egyértelművé tenni, hogy a gyanúsítotti kihallgatás megkezdése még önmagában nem jelenti azt, hogy vallomás tételre kötelesek lennének. Ez a szabály védi a gyanúsítottat attól, hogy a jogainak hiányos ismerete miatt hátrányos helyzetbe kerüljön, ugyanakkor biztosítja, hogy a kihallgatás további elhalasztása (a védő távollétére tekintettel) ne akadályozza indokolatlanul az eljárás menetét. Az új szabályozás ráerősít arra az eddig is meglévő szabályozásra, hogy a gyanúsított a vallomástételt az eljárás bármely szakaszában megtagadhatja, a megtagadás indokáról nem köteles számot adni, ezen a téren tehát semmilyen akadálya nincs annak, hogy a vallomástétel megtagadására azért kerüljön sor, mert vallomását a védő jelenlétében kívánja megtenni. A szabályozás ennek megfelelően kifejezett rendelkezést tartalmaz arra, hogy a terheltet figyelmeztetni kell arra is, hogy a későbbiekben bármikor jelezheti a hatóság számára, hogy vallomást kíván tenni, amelyre a terhelt szabad döntésétől függően akár a védő jelenlétében, akár a védő jelenléte nélkül is sor kerülhet. Ki kell emelni továbbá, hogy a Javaslat szerinti szabályozás illeszkedik a gyanúsítotti kihallgatás, illetve az értesítés általános szabályaiba. Ennek megfelelően a védelemhez való jogot biztosítják a védő értesítésének szabályai, különösen azok időpontjára vonatkozó rendelkezések. Ezek alapján a védő azonnali, rövid idővel az eljárási cselekmény előtt történő értesítése csak kivételes esetben megengedett, illetve az ezen szabályoktól történő eltérésre is csak a terhelt hozzájárulásával kerület sor. Emellett a hatóságok kötelesek a védő jelenléte érdekében tett intézkedéseiket is közölni a terhelttel, ahogy azt is biztosítani, hogy a terhelt a védőjével lehetőség szerint – akár telekommunikációs eszköz útján is – az eljárási cselekményt megelőzően konzultálhasson. Így a szabályozás, a Javaslat szerinti új figyelmeztetéssel kiegészülve – az eljárás indokolatlan megakasztása, elhúzódása nélkül – a lehető legszélesebb körben biztosítja, hogy a terhelt akár a védőjével történt konzultációt követően, akár ennek hiánya okán, szabadon és saját belátása szerint dönthessen arról, hogy a védő jelenléte nélkül kíván-e vallomást tenni vagy sem.

87. §

A büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény módosította a pénzmosás tényállását, egyben formálisan hatályon kívül helyezte (beolvasztotta a pénzmosásba) az orgazdaság tényállását. Az anyagi jogi rendelkezések alapján az orgazdaság tényállásának formális megszűnését követően is felmerülhet, hogy a későbbi pénzmosásnak minősülő cselekményt az eljárásban orgazdaságnak kell minősíteni. Erre tekintettel született a Be. 876/B. §-ában szereplő átmeneti rendelkezés arról, hogy a járulékos orgazdaságnak minősülő bűncselekmények továbbra is megalapozzák az alapbűncselekmény elkövetőjére illetékes bíróság eljárását. Ehhez képest indokolatlan duplikációt tartalmaz a Be. 696. § (3) bekezdése, amely szintén orgazdaság esetén ad illetékességi felhatalmazást a bíróságok eljárására. Ehelyett a rendelkezés helyett indokolt a Be. 21. § (8) bekezdésének a mintájára a korábbi orgazdaságnak megfeleltethető pénzmosási cselekményeket megjelölni.

89. §

Szövegcserés módosítások.

93-94.§

A pártfogó felügyelői feladatok ellátása a kormányzati szolgálati jogviszonyhoz kötődik. A tevékenység gyakorlása felett az igazságügyért felelős miniszter szakmai irányítói jogokat gyakorol, feladatokat lát el. A pártfogó felügyelői feladatokat ellátó kormányzati szolgálati jogviszony a szakmai irányító részéről külön elbírálást nem igényel, annak létesítésére vagy megszüntetésére a munkáltatói jogkör gyakorlója jogosult.

A fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése értelmében a kizárólag a kormányhivataloknál, illetve a járási hivataloknál alkalmazott és a szakmai munkával összefüggő, a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló kormányrendelet szerinti biztonsági okmányok egységessége érdekében a kibocsátói feladatokat – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a szakmai irányító miniszter, valamint az általa kijelölt szerv látja el, és viseli az ezzel kapcsolatosan felmerülő költségeket.

2024. január 13. napján hatályba lépett a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet módosítása, amely alapján lehetővé vált a fővárosi és vármegyei kormányhivataloknál dolgozó, igazságügyi pártfogó felügyelők részére igazolvány kiadása. Az igazolványok használatának szükségessége elsősorban az igazságügyi pártfogó felügyelők területi munkavégzése kapcsán merül fel (helyszíni látogatás büntetőeljárás hatálya alatt álló személyeknél, pártfogoltaknál, büntetés-végrehajtási intézetbe történő belépés, helyszíni ellenőrzés közérdekű munka büntetés végrehajtása során).

Az igazolvány kiadására vonatkozóan szükséges a részletes szabályok kialakítása miniszteri rendelet formájában. Jelenleg a Kit. 281. § (4) bekezdés 11. pontja ad felhatalmazást a Kormány részére a pártfogó felügyelői feladatokat ellátó kormánytisztviselőinek belépési igazolványához szükséges adatok körének meghatározására. Az adatkörök e felhatalmazására tekintettel az igazságügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos egyes feladat- és hatáskörökről szóló 362/2016. (XI. 29.) Korm. rendelet 1. mellékletében meghatározottak. Azon túl, hogy tévesen utal a Kit. belépési igazolványra, hiszen az igazolvány feladatkör igazolására szolgál, a 362/2016. (XI. 29.) Korm. rendeletben meghatározott adatkörök is felülvizsgálatra szorulnak.

Mindezekre tekintettel tehát szükséges miniszteri rendelet megalkotása az igazolványokkal kapcsolatos adatkörök és részletes szabályok meghatározása céljából. A Javaslat szerint az igazságügyért felelős miniszter által kiadott rendelet rendezi az igazolvány adatköreit a 362/2016. (XI. 29.) Korm. rendelet helyett, erre tekintettel szükséges a Kit. 281. § (4) bekezdés 11. pontjának hatályon kívül helyezése. Tekintettel arra, hogy az igazságügyi pártfogó felügyelői tevékenységről önálló, törvényi szintű szabályozás nem rendelkezik, az igazságügyi pártfogó felügyelők pedig kormányzati szolgálati jogviszony keretein belül látják el feladataikat, a felhatalmazó rendelkezést a Kit. felhatalmazó rendelkezései között célszerű kialakítani.

Hatályba léptető rendelkezés.

96. §

		, .	,	,	171
Jogharmo	oniz	acı	OS 2	zara	adek.

Végső előterjesztői indokolás

a honvédelmi és adatkezelési tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A honvédelmi adatkezelésekről szóló 2022. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Haktv.) hatályba lépése óta eltelt időszakban a törvényben szabályozott több adatkezelés vonatkozásában módosítási igény merült fel a gyakorlati alkalmazás tekintetében, valamint a Magyar Honvédség sokrétű és egyre növekvő feladataihoz kapcsolódó új adatkezelések jogi szabályozása is szükségessé vált.

Jelen javaslattal a Haktv. több rendelkezésének módosítása, illetve kiegészítése szükséges az adatkezelés célja, az adatkezeléssel érintett személyek köre, az adatkezeléssel érintett adatok, az adatkezelés időtartama, illetve az adatkezelés időtartama szükségességének felülvizsgálata, továbbá az adattovábbítás, valamint az adatokba betekinteni jogosultak tekintetében. A Haktv. jelen javaslattal tervezett módosítása között szerepelnek új adatkezelések, így a honvédelmi feladatokkal összefüggő védőoltásokkal összefüggő adatkezelés, a partnertörzs nyilvántartás, a pénzügyi követelések érvényesítésének nyilvántartása, a sportszázadok állományába tartozó katonasportolókról és a sportszázad állományába felvett honvédelmi alkalmazottakról vezetett nyilvántartás, a kiküldetésekkel összefüggő adatkezelések, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat által ösztöndíjjal támogatott személyek nyilvántartás, a szakmai gyakorlat nyilvántartásra vonatkozó szabályokat, továbbá a módosítás megteremti a Magyar Honvédség vezetésének és irányításának, valamint a honvédelmi szervezetek feladatainak végrehajtása és annak infokommunikációs támogatása, az üzemeltető szervezet szolgáltatásainak biztosítása, valamint a felhasználók feladat és munkakörük ellátásához szükséges jogosultság szerinti egyértelmű beazonosítása céljából felmerülő, a felhasználók személyes adatai kezelésének törvényi alapját az infokommunikációs szakterület feladatait ellátó honvédelmi szervezet számára.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1-2.§

A rendelkezés az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosítását tartalmazza, a Honvédség kibertér műveleti erőinek adatkezeléséről szóló rendelkezések tükörhivatkozásaként.

3. §, 1. melléklet

A rendelkezés a törvény mellékletének módosítására irányul, nyelvhelyességi pontosítást tartalmaz.

4. §

A Javaslat kiegészíti a Haktv. értelmező rendelkezéseit a felhasználó, a helyi üzemeltető, az infokommunikációs szakterület, a központilag biztosított infokommunikációs szolgáltatások, a központi üzemeltető, valamint a külső üzemeltető szervezet fogalmának meghatározásával, elősegítve ezzel a könnyebb jogalkalmazást.

5-6. §, 11. §

A törvény 9. § (3) bekezdése, illetve 26. §-a a meghagyással kapcsolatos adatok megismerésére jogosítja fel az érintetteket, nem rendezi ugyanakkor a meghagyással kapcsolatos összkormányzati döntés-előkészítés adatkezelési elemét. A meghagyási névjegyzékek miniszterelnöki jóváhagyási jogkörének feltétele a döntési javaslat összeállítása körében az adatkezelési felhatalmazottság megteremtése és a feladat ellátására kijelölt szerv rögzítése.

7. §

A rendelkezés a hadköteles nyilvántartáshoz kapcsolódó módosítást és egyéb szövegtechnikai pontosításokat tartalmaz

8. §, 2. melléklet

A rendelkezések egyrészt a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 68. § (5a) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kerülnek módosításra, másrészt az adatkezelés időszaka kerül pontosításra.

9-10. §, 3. melléklet

A rendelkezés pontosítja, illetve kiegészíti a Honvédség katonai igazgatási és központi adatfeldolgozó szerve részére a törvényben meghatározott szervezeteknek a hadkötelesekről szolgáltatandó adatok körét, valamint egyéb szövegtechnikai pontosításokat tartalmaz.

12.§

A gazdasági és anyagi szolgáltatások nyilvántartásához történő adatszolgáltatásokkal összefüggésben a naprakész nyilvántartás vezetése érdekében indokolt az adatkezelés céljának bővítése, valamint az adatszolgáltatók köre, továbbá az elektronikus ügyintézés lehetőségének biztosítása, így a közvetlen hozzáférés mind az adatszolgáltató, mind a nyilvántartó szerv részére leegyszerűsíti, optimalizálja a folyamatokat.

13. §

A rendelkezés kiegészíti a törvény IV. fejezetének közös szabályait az információs rendszerekben és adatbázisokban kezelt személyes adatok kezelésének alapvető elveivel.

14. §

A rendelkezés szövegtechnikai pontosítást tartalmaz.

15. §, 7. melléklet

A gyakorlatban problémákat vet fel a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ védőoltási tevékenységével összefüggő adatkezelés. Ez elsődlegesen a nemzetközi oltóközpont feladatait érinti, de bizonyos esetekben a csapategészségügyi szolgálat is végez védőoltási tevékenységet. A honvédelmi feladatokkal összefüggő védőoltások alapvetően a külszolgálatokhoz kapcsolódnak, de a tömeges bevonultatás során is szükségesek. Vannak olyan fertőző betegségek, amelyek esetén a megbetegedési veszély, a szolgálati beosztáshoz, illetve egyes szolgálati feladatokhoz kapcsolódóan – így különösen a külföldi szolgálat végrehajtása során – az állomány tagjának vagy egyes csoportjainak egészségét és biztonságát veszélyeztető biológiai kóroki tényező kockázatának elkerülése érdekében kötelező védőoltás elrendelésének van helye.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 232/H. §-a rendelkezik arról, hogy a munkáltatói jogokat gyakorló személy a védőoltást a munkavégzés feltételeként állapíthatja meg, azonban ez a szabályozás kizárólag járványügyi készültség esetére, a bevezetésének alapjául szolgáló járványt okozó kórokozó elleni védőoltásra vonatkozik.

A honvédek jogállásáról szóló 137/2024. (VI. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hjkr.) 2. § (1) bekezdése szerint a honvédnek a szolgálati viszony fennállása alatt mindvégig meg kell felelnie a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályban meghatározott, a katonai szolgálatteljesítéshez előírt egészségi, pszichikai és fizikai alkalmassági követelményeknek. A Hjkr. 6. § (5) bekezdése alapján jogszabályi keretek között a honvéd térítésmentes járványvédelmi ellátásként védőoltás és egyéb vizsgálat, szükség esetén a karanténrendelkezés tűrésére köteles.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 5. § (1)–(3) bekezdéseinek való teljeskörű megfelelés érdekében a Javaslat törvényi felhatalmazást ad az adatkezelésre: meghatározza az adatkezelés célját, a kezelt adatfajtákat (14. melléklet kiegészítése útján), az adatok megismerésére jogosultakat, valamint az adatkezelés időtartamát. Az adatkezelés érintettjei szolgálati viszonyban álló személyek.

16. §

A rendelkezés kiegészíti a személyügyi szakterület adatai vonatkozásában az adatkezelők körét a szakképző intézménnyel, valamint a vezénylés, kirendelés helye szerinti honvédelmi szervezettel, továbbá bővíti a személyügyi nyilvántartásban történő adatkezelés céljait és adattovábbítást biztosít a személyügyi nyilvántartásból az egészségügyi adatkezelést végző honvédelmi szervezet részére az egészségügyi célú honvédelmi adatkezeléssel összefüggő feladatok ellátása érdekében.

17.§

A rendelkezés a személyügyi szakterület által kezelt adatok megismerése tekintetében szövegtechnikai pontosításokat tartalmaz, valamint újabb adattovábbításokat biztosít a személyügyi nyilvántartásból: a híradó, informatikai, információvédelmi, információbiztonsági és kiber szakterület, a honvédelmi szervezetnél foglalkoztatott munkabiztonsági szaktevékenységet ellátó személy, a lakhatás-támogatási szervek, valamint a logisztikai nyilvántartást vezető honvédelmi szervezet részére.

18. §, 9. melléklet

A rendelkezés pontosítja, illetve kiegészíti a pénzügyi nyilvántartás vonatkozásában érintettnek minősülő személyek körét, és egyéb szövegtechnikai pontosításokat tartalmaz. Új adatkezelés a pénzügyi szakterület által vezetett partnertörzs nyilvántartás, amelybe egyrészt a Magyar Honvédség olyan partnerei kerülnek felvételre, akik nem illetmény jellegű kifizetésben részesülnek, másrészt a személyi állomány azon tagjai is, akik munkavégzésre irányuló jogviszonyukon túl, más jogviszony alapján is kifizetésben részesülnek.

19. §, 10. melléklet

A rendelkezés pontosítja, illetve kiegészíti a Honvédség szociális és érdekvédelmi gondoskodási körébe tartozók társadalombiztosítási ellátásainak nyilvántartásában kezelt adatok kezelésének célját, valamint adattovábbítást biztosít a központi nyugdíjbiztosítási szerv, valamint a Honvédség katonai igazgatási és központi adatfeldolgozó szerve részére.

20. §

A fegyelmi szakterület nyilvántartásaiban kezelhető adatok köre kiegészül azon természetes személyek adataival, akik nem a honvédelmi szervezetek állományába tartoznak, de bevonásuk a fegyelmi, szabálysértési, büntető vagy méltatlansági eljárásba indokolttá válik. Ilyen eset különösen, ha a nem honvédelmi szervezet állományába tartozó személy tanúként történő meghallgatása szükséges.

21. §, 11. melléklet

A rendelkezés kiegészíti a kártérítési és kártalanítási nyilvántartás szabályait a nyilvántartásban kezelt adatok forrásával, valamint pontosítja az adatkezelőt, az adatkezelés célját, az adatkezelés időtartamát, az adatok megismerésére jogosultak körét és a nyilvántartásból történő adattovábbításokat.

22. §, 12. melléklet

Új adatkezelés a pénzügyi követelések érvényesítésének nyilvántartása, amely adatkezelés érintettjei a követelésekkel érintett személyek. A rendelkezés meghatározza az adatkezelés lényeges elemeit.

23.§

A rendelkezés pontosítja a kiképzési nyilvántartásban kezelt adatok adatkezelésének lényeges elemeit, így az adatok körét, az adatkezelőt, a megismerésre jogosultak körét, valamint az adatkezelés időtartamát, továbbá adattovábbítást biztosít a Honvéd Testalkati Követelményt nem teljesítő érintett meghatározott adatai tekintetében a Honvéd Testalkati Programmal összefüggő adatkezelést végző honvédelmi szervezet részére.

24. §

A rendelkezés kiegészíti a kiértesítéssel kapcsolatos nyilvántartás vonatkozásában az adatkezelők körét a szakképző intézménnyel.

25.§

A rendelkezés pontosítja a szakállomány nyilvántartás vonatkozásában az adatkezelés célját.

26. §

A szakállomány nyilvántartás kiegészül a sportszázadok állományába tartozó katonasportolókról és a sportszázad állományába felvett honvédelmi alkalmazottakról vezetett nyilvántartással. A sportszázadok lehetőséget biztosítanak a Magyarországért és a honvédelem ügyéért tenni akaró, hazai, illetve nemzetközi szinten kiemelkedő eredménnyel rendelkező élsportolóknak a katonai szolgálat vállalására. Az új rendelkezés meghatározza az adatkezelés lényeges elemeit.

27. §

A rendelkezés pontosítja, illetve kiegészíti a honvédségi járművek igénybevételével összefüggő nyilvántartások vonatkozásában az adatkezelés lényeges elemeit, így az adatkezelés célját, a kezelt adatok körét, valamint az adatkezelés időtartamát, továbbá meghatározza állami tulajdon védelme, a szolgálatteljesítés, valamint a gépjárműhasználat biztonságának növelése, továbbá a szolgálati feladatok végrehajtásának támogatása céljából a gépkocsivezető beosztású gépjárművezetőről vezetett nyilvántartás vonatkozásában megvalósuló adatkezelés lényeges elemeit is.

28. §

A rendelkezés, a jogszerű adatkezelés garanciális elemeként a közúti közlekedési balesetben részes honvédségi járművekkel összefüggő vizsgálatok lefolytatása érdekében az illetékes baleseti helyszínelő és balesetvizsgáló tevékenységet ellátó honvédelmi szervezet által kezelt adatok adatkezelési időtartamát határozza meg.

29.§

A törvény meghatározza a katonai gépjárműbaleseti helyszínelő feladatokat ellátók vonatkozásában, azon adatokat, amelyeket a katonai gépjárműbaleseti helyszínelő igazolás elkészítése, kiadása érdekében kezelni szükséges, továbbá a balesetet okozó honvédségi gépjármű vezetője vonatkozásában azon adatokat, amelyeket a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási kötelezettség alól mentesített honvédségi járművek kártörténeti nyilvántartásának vezetése és napra készen tartása céljából kezelni szükséges.

30. §

A rendelkezés meghatározza honvédségi jármű országhatáron belül, szolgálati feladat ellátásával összefüggő használata, igénybevétele esetén a gépjárművezető állományilletékes honvédelmi szervezete, valamint a közlekedésbiztonsági feladatokat ellátó honvédségi szervezetek által kezelhető adatok körét, továbbá az adatkezelés időtartamát.

A rendelkezés a belföldi és külföldi kiküldetéssel kapcsolatos feladatok ellátása kapcsán kezelendő adatok körének, az adattovábbítás címzettjének, a nyilvántartás adataiba betekintésre jogosult személyének meghatározása mellett az adatkezelés szükségességének 3 évente történő felülvizsgálatát határozza meg.

32. §, 13. melléklet

A törvény valamennyi lakhatási támogatás vonatkozásában meghatározza a támogatásban részesülő és részesült személy továbbá – a támogatások egyes típusai esetében – az adatkezeléssel érintett harmadik személy tekintetében, a nyilvántartásban kezelendő adatokat, az adatszolgáltatás címzetti körével egyetemben. Ezen kívül a rendelkezés a lakhatás-támogatási szervek részére – a lakhatási támogatásra való jogosultság fennállása vagy e jogosultság elvesztésének megállapítása érdekében – lehetőséget biztosít arra, hogy az adatok ellenőrzése és pontosítása céljából az érintett honvédelmi szervezetétől adatot igényeljenek.

33. §, 14. melléklet

A törvény a regenerálódási és rekreációs szolgáltatásokkal kapcsolatos nyilvántartás tekintetében meghatározza a rekreációs szolgáltatásokat ténylegesen igénybe vevő, vagy igénybe venni szándékozó érintettek kezelendő adatait, az adatkezeléssel elérni kívánt célokat, valamint az adatkezelésre feljogosítottak körét is.

A rendelkezés az adatkezelés időtartamát a koordinációs, orvosszakmai, illetve adminisztratív feladatok végrehajtására kijelölt honvédelmi szervezet és a regenerálódási és rekreációs szolgáltatásokat koordináló honvédelmi szervezet tekintetében, az igény beérkezését követő 3. év december 31-ig, a regenerálódást segítő és rekreációt végző és a Honvédség regenerálódást és kiképzést végző honvédelmi szervezete esetében pedig ezen időtartamot a könyvviteli elszámoláshoz igazodva határozza meg.

A nyilvántartás adatait – feladatainak ellátása céljából – a központi személyügyi szerv is kezeli. A törvény az általa meghatározott honvédelmi szervezetek tekintetében lehetőséget biztosít arra, hogy a kezelt adatok közül az adatkezelési céljaik eléréséhez szükséges, és általuk kezelhető adatokat egymás részére továbbítsák.

A rendelkezés a bizonylati fegyelem megszilárdítását, az állami tulajdon védelmét, az anyagi felelősök, valamint a személyi állomány anyagi elszámoltathatóságát szolgáló logisztikai nyilvántartásban kezelhető adatok körének kiegészítését szolgálja.

A törvényi rendelkezés szerint az adatkezelő e nyilvántartásból adatot továbbít a kártérítési felelősség megállapítására jogosult honvédelmi szervezet részére, továbbá a pénzügyi feladatok ellátása céljából adatközlés történik.

A törvény rendelkezése alapján az adatkezelő logisztikai szakterület a híradó, informatikai, információvédelmi, információbiztonsági és kiber szakterület részére továbbítja a törvény által meghatározott adatokat, valamint a felhasználó részére nyújtott infokommunikációs szolgáltatások igénybevételéhez biztosított eszközök adatait, amelyeket e rendelkezés alapján kezelhet.

A kezelt adatok a személyügyi és a kártérítési és kártalanítási nyilvántartásból kerülnek átvételre, amelyek adatkezelésének időtartama a szolgálati viszony megszűnéséig vagy a megszüntetését követő 5. év december 31-ig tart.

34. §

A rendelkezés az érdekvédelmi nyilvántartás érintetti körének bővítésével (honvédelmi szolgálati juttatásra jogosultak) különböző adatkezelési célokat határoz meg érintetti körönként. A szükséges adatkezelés időtartamának meghatározása mellett a törvény rendelkezik a kezelt adatok megismerésére jogosultak személyi köréről, valamint az adattovábbítás esetéről is.

A rendelkezés szerint meghatározott személyi kör adatait, az ott meghatározott esetekben, illetve az egyes szakterületek nyilvántartásában kezelt adatokat, e törvény által meghatározott adatkezelési cél és időtartam megszűnését követően a központi irattári nyilvántartásban kell tovább kezelni.

A nyilvántartás adatait a Honvédség központi irattározási feladatát ellátó honvédelmi szervezet kezeli. Az adatkezelő e törvényben meghatározott feladata tekintetében hatósági jogkört gyakorol, az ügyfél írásbeli kérelmére adatszolgáltatást végez.

Az adatkezelés szükségességének felülvizsgálatát az adatkezelő évente felülvizsgálja.

A törvény rendelkezései szerint az érintett személyi anyagában történő tudományos célú kutatás kizárólag az érintett írásbeli hozzájáruló nyilatkozatával engedélyezhető, az érintett halálát követően a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény szabályai az irányadóak.

A törvény a nyilvántartásban kezelt adatok tekintetében – a cél megjelölésével – meghatározza az adatok megismerésére jogosultak személyi körét is.

36. §

A rendelkezés a kezelt adatokat olyan adatkörökkel egészíti ki, amelyet a beléptetést végző szolgálati személyek a vendégbelépési engedély kiadása során kezelnek.

A kezelt adatok tekintetében a személyazonosító igazolvány mellett egyéb személyazonosításra alkalmas okmány kezelését teszi lehetővé a törvény, annak érdekében, hogy adott esetben ne legyen a belépés akadálya az a körülmény, ha az érintett egyéb más igazolvánnyal rendelkezik a belépéskor, külföldi személy belépése az állampolgárságra vonatkozó adat felvételét teszi lehetővé a rendelkezés, mivel egyértelmű azonosíthatóság ezen adat birtokában biztosítható.

A rendelkezés szerint a Magyar Honvédség elektronikus beléptető rendszerének központi adatkezelője a honvédelmi tárca stratégiai szintű információvédelmi szakmai szerve, amely közvetlenül felügyeli az adatfeldolgozó tevékenységét.

37. §

Az állandó belépési engedélyek kiadására jogosult honvédelmi szervezetek közé bekerül a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, mivel az kezeli a honvédelmi tárca belépési engedélyeivel kapcsolatos személyes adatokat, azonban nem tartozik a honvédelmi szervezetek közé, ezért szükséges a külön történő megjelenítése.

A törvény egy új adattovábbítási lehetőséget vezet be az adatkezelő számára meghatározott céllal a belépési engedélyekkel rendelkező szervezet részére a jogosultságok és személyi adatok aktualizálásának, valamint az adatkezelő honvédelmi szervezettel történő adategyeztetésének biztosítása érdekében.

38. §

A rendelkezés módosítását indokolja a kezelt személyes adatok hitelességének-, valamint az érintett személyekhez kötődő valós indokoltság szerinti belépési jogosultságok biztosításának követelménye, amely az objektumbiztonság alapja.

39.§

A rendelkezés módosítását indokolja, hogy biztosítani kell az objektumon belül települő honvédelmi szervezeteknek, hogy a saját felelősségi körébe tartozó biztonsági területet kamerával megfigyelhesse. Az őrzésvédelmi szolgálatoknak a feladataik érdemi ellátása érdekében hozzá kell férniük a kamerákkal rögzített adatokhoz, különösen az adatok megtekintését, visszatekintését kell biztosítani részükre.

40. §

A rendelkezés pontosítja a katonai rendészeti szolgálattal összefüggő adatkezelésekkel kapcsolatos szabályokat, kiegészítve az adatkezelés célját és az adatkezeléssel érintett adatok körét.

41.§

A rendelkezés pontosítja, illetve kiegészíti az adatkezelés céljának eléréséhez szükséges, az adatkezeléssel érintett adatok körét, az adatkezelés időtartamát, továbbá a Honvéd Kadét Programban részt vevő partneriskola adattovábbítását az adatkezelő honvédelmi szervezet részére.

42. §

A rendelkezés a KNBSZ által ösztöndíjjal támogatott személyek adatai kezelésének szabályait tartalmazza.

43.§

A rendelkezés a szakmai gyakorlatot szervező honvédelmi szervezet számára teremti meg a szakmai gyakorlat lebonyolításával felmerülő személyes adatok kezelésének törvényi alapját.

44. §

A rendelkezés pontosítja, illetve kiegészíti a rehabilitációs nyilvántartásban történő adatkezelés célját és az adatkezelés időtartamát a gyakorlatban felmerülő, az adatkezelést érintő igények alapján.

45. §

A rendelkezés kiegészül az érintett személyi állomány kiértesíthetősége, valamint az érintettekkel való kapcsolattartás céljából történő adatkezelés a munkáltató megnevezésével, hiszen a törvény feladatot szab a munkáltató számára a kapcsolattartás tekintetében.

46. §, 16. melléklet

A rendelkezés megteremti a Magyar Honvédség vezetésének és irányításának, valamint a honvédelmi szervezetek feladatainak végrehajtása és annak infokommunikációs támogatása, az üzemeltető szervezet szolgáltatásainak biztosítása, valamint a felhasználók feladat és munkakörük ellátásához szükséges jogosultság szerinti egyértelmű beazonosítása céljából felmerülő, a felhasználók személyes adatai kezelésének törvényi alapját az infokommunikációs szakterület feladatait ellátó honvédelmi szervezet számára. Az infokommunikációs szolgáltatások biztosításához az MH KCEHH kerül alkalmazásra, valamint kijelölésre kerül a feladat ellátása céljából az adatfeldolgozó személye, aki az MH KCEHH működéséért felelős honvédelmi szervezet. A törvény új szakasszal történő bővítését indokolja továbbá az adatfeldolgozás lényeges elemeit, az adatfeldolgozó kötelezettségeit.

47.§

A rendelkezés a Magyarország kiberbiztonságáról szóló törvénnyel történő összhangot teremti meg.

48. §

A rendelkezés a KNBSZ jelenlegi és korábbi állománya személyes adatainak védelme érdekében és nemzetbiztonsági szempontból indokolt.

49. §

A rendelkezés megteremti a Honvédség katonai kibertér műveleti erői kibertérben történő, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 88. §-a szerinti feladatellátáshoz kapcsolódó adatkezelését a külső támadók elleni védelem biztosítása érdekében. Ebből a célból a rendelkezés adattovábbítást biztosít a Honvédség katonai kibertér műveleti erői részére az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 159/A. § (1) bekezdésében felsorolt adatok vonatkozásában. Meghatározásra került az adatkezelés időtartama, valamint a Honvédség katonai kibertér műveleti erői részéről történő adattovábbítás ténye.

50. §

A módosítás megteremti az összhangot a törvény és a honvédek jogállásáról szóló 137/2024. (VI. 28.) Korm. rendelet tanulmányi támogatásra vonatkozó megtérítési kötelezettségből származó követelések elengedésére jogosult személyekre vonatkozó rendelkezései tekintetében.

51.§

A hatályos szabályozás alapján az árvák kiegészítő támogatásának a mértéke a hősi halott árvája esetében a megállapított árvaellátás 50%-a, az állomány szolgálati kötelmekkel összefüggő balesetben vagy szolgálati eredetű foglalkozási megbetegedésben elhunyt tagjának árvája esetében a megállapított árvaellátás 25%-a, illetve az állomány más ok miatt elhunyt tagjának árvája esetében a megállapított árvaellátás 10%-a. A duplázást a már megállapított ellátások tekintetében is alkalmazni indokolt, ezért átmeneti szabályozás beiktatása szükséges.

52. §

A rendelkezés az Európai Unió jogának történő megfelelősségre vonatkozó rendelkezést iktat be a törvénybe.

53. §, 4. melléklet, 5. melléklet, 6. melléklet, 8. melléklet, 15. melléklet

A rendelkezés a törvény mellékleteinek módosítására vonatkozó rendelkezést határoz meg.

54. §

A rendelkezés szövegcserés módosításokat határoz meg.

55.§

A § hatályon kívül helyező rendelkezéseket állapít meg.

56. §

A Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség működése során felmerült kulturális és kiállítási tevékenység esetleges végzése is, amelynek érdekében szükséges bővíteni az ügynökségi közfeladatellátás körét.

57.§

A módosítás által a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség állam nevében történő, tulajdonjog megszerzésére irányuló önálló eljárására nyílik lehetőség, amely bürokráciacsökkentést és az eljárásrend egyszerűsítését célozza meg figyelemmel arra, hogy a továbbiakban a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. előzetes jóváhagyása nem lesz szükséges a jogügyletek lebonyolításához. A módosítás továbbá a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség tulajdonosi joggyakorlásában álló vagyonból bármely módon – így különösen kitermelés, bontás, megosztás útján – újonnan létrejött vagyonelemek tulajdonosi joggyakorlásáról rendelkezik.

A módosítás szabályozza a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség tulajdonosi joggyakorlásának terjedelmét, amely szerint a tulajdonosi joggyakorlása alatt álló ingatlan tekintetében nem jogosult értékesítésre, vételi vagy elővásárlási jog alapítására vagy biztosítékul adására.

58. §

A jelenlegi szabályrendszer nem teszi lehetővé, hogy a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség az európai uniós forrásokból származó bevételeket a közfeladatai ellátásához kapcsolódó kiadási előirányzatokon elszámolja. Az új szabályozás révén az esetlegesen elnyert európai uniós forrásból származó támogatásokat jogszerűen felhasználhatja és elszámolhatja a jövőben.

A jogelőd szervezetek által létesített és még le nem zárt támogatási jogviszonyok esetében keletkezett fizetési kötelezettségek teljesítéséért a Nemzeti Sportinfrastruktúra Ügynökség – jogállása folytán – már nem tud helyt állni, mivel az államháztartási szabályok nem teszik lehetővé a fizetési kötelezettségek pénzforgalmi teljesítését.

60. §

A rendelkezés szövegcserés módosításokat határoz meg.

61.§

A § a törvény hatályba lépéséről rendelkezik.

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeleteihez, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a Magyar Nemzeti Bank által kezelt, a nemzeti adatvagyon körébe tartozó adatok további felhasználás céljából történő rendelkezésre bocsátásáért megállapított díjra és annak megfizetésére vonatkozó részletes szabályokról szóló 60/2024. (XII. 4.) MNB rendelethez

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) mint közfeladatot ellátó szerv által kezelt közadatok, dokumentumok, továbbá egyéb, az MNB kezelésében lévő személyes és védett adatok a nemzeti adatvagyon körébe tartoznak, s ekként azokra kiterjed a nemzeti adatvagyon hasznosításának rendszeréről és az egyes szolgáltatásokról szóló 2023. évi Cl. törvény (a továbbiakban: Nahtv.) adathasznosítási, az adatok további felhasználására vonatkozó szabályozása.

A Nahtv. 67. §-a alapján az MNB mint közfeladatot ellátó szerv a kezelésében lévő közadatok további felhasználás céljából történő rendelkezésre bocsátásáért díjat állapíthat meg, melynek mértéke nem haladhatja meg a rendelkezésre bocsátott közadatok feldolgozásának, rendelkezésre bocsátásának és terjesztésének határköltségét.

A Nahtv. 100. § (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az MNB elnöke rendeletben határozza meg a nemzeti adatvagyon körébe tartozó adatoknak a további felhasználás céljára történő rendelkezésre bocsátásáért fizetendő díj mértékének, megállapítása szempontjainak, megfizetése módjának, valamint a díjfizetés kedvezményeinek és a díjfizetés alóli mentességek részletes szabályait.

Az új MNB rendelet rögzíti a fizetendő díj mértékét, a díjmentesség eseteit, illetve a díj megállapításának és megfizetésének módját.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján jelen indokolás a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Végső előterjesztői indokolás

a teljes költségmutató számításáról és közzétételéről szóló 55/2015. (XII. 22.) MNB rendelet módosításáról szóló 61/2024. (XII. 4.) MNB rendelethez

A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény 439. § h) pontja felhatalmazza a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnökét, hogy a teljes költségmutató számítására és közzétételére vonatkozó részletes szabályokat rendeletben állapítsa meg. A vonatkozó 55/2015. (XII. 22.) MNB rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szerinti teljes költségmutató számítási metódus a 2015. december 22-i kihirdetés, a 2016. január 1-jei hatálybalépés óta nem változott. A fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében a Rendeletben meghatározott típuspéldán túl az egyedi szerződések személyre szabott teljes költségmutató értékeinek kiszámítására és ügyfelek részére való bemutatására, valamint a lehetséges TKM minimum és maximum értékek (TKM sáv) MNB részére való jelentésére is szükség van, mely körülmény indokolja a Rendelet módosítását. A módosítás biztosítja, hogy az egyedi adatok birtokában a fogyasztók kellően megalapozott döntést hozhassanak a szerződéskötésről.

A módosító MNB rendelet értelmében a teljes költségmutató számítása 2026. január 1-jével változik, kellő felkészülési időt biztosítva az intézmények részére az esetlegesen szükséges termékfejlesztési folyamatok elvégzéséhez.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján jelen indokolás a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.